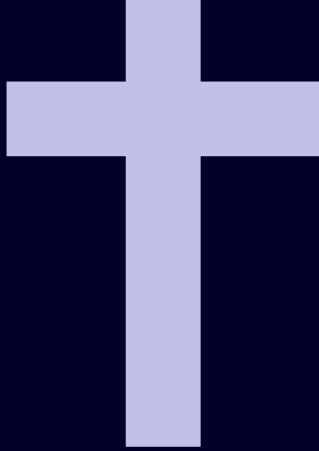

Bwile Bible Translation

Bwile: Bwile Bible Translation (Bible)

Bwile Bible Translation

Bwile: Bwile Bible Translation (Bible)

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: (Bwile)

Contributor: The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 8 Jul 2025 from source files dated 8 Jul 2025
3cb4ea97-87a2-5d11-9a6a-710ef2de6afb

Contents

MATEYO	1
2 Tesalonika	36
YAKOBO	38

IMBILA NSUMA VALEMBELE MATEYO

UBULONDOLOSI

Imbila Nsuma ukulingana na Mateyo kitabo kimo mufitabo fine mukipingo kipya ikilondolola ubwikasi bwakwa Yesu Klistu. Ifi fitabo kila kimo bakita ilandwe. Ikilepilibula Imbila Nsuma. Fyalembelwe panuma yamfwa yakwa Yesu kuli Mateyo, Mako, Luka na Yohani. Abamasambililo tabaisiba ubusiku bwakisinka buntu iki kitabo kyalembelwepo lelo kitunganisiwa ukuti nimunsita ya 60 AD. Kabili nenkende intu kyalembelwepo tayaisibikwa lelo kitunganisiwa ukuti ni mu Palesitini nangu mumusuba wa Yerusalemu.

Kalembe ni Mateyo uwali kasonkesya wamusonko lintu Yesu talamwita ukuba umusambi. Limbi isina lyakwe bamwisibe nga Lebi. Mateyo ali niumo pabatumwa ikumi nababili kabili alembele bakabelemba baba Yuda. Ifi kuli fyamonwa fya-suntinkanya amalemba yamukipingo kya kale. Ayalefwaya ukulangelila ukuti Yesu ali ni Klistu, Umupususi uwasalwa na Lesa, uo balesesemapo. Nakabili Mateyo alilembelwe ifingi Pabufumu bwakwa Lesa. Abayunda baleenekela Klistu ukwisaba Imfumu yabufumu bwafikansa. Mateyo alesonsomba apakalamba fintu basum-inemo Abayuda mukulondolola Ubufumu bwakwa Lesa ubwamumupasi.

Imbila Nsuma ukulingana na Mateyo kitabo ikisuma ukwambilapo mukipingo kipya pamulandu nafintu kyasuntinkanya kumalemba yamukipingo kyakale. Kyasuntinkanya ifipingo fibili. Abamasambililo basumina ukuti aleesya ukupasyanya imilembele yafitabo fyakwa Mose ifili fitabo fisano ifyabalilapo mukipingo kyakale.

Imilandu yatantama ngefi

Mateyo ayambile Imbila Nsuma mukulondolola pakufyalwa kwakwa Yesu Klistu nokutendeka kwa bupyangisi ikipande (1-4)

Ikyakonkapo Mateyo aloondolola pabupyangisi bwakwa Yesu nama-fundisyo ayengi ikipande (5-25)

Mukipande kyakulekelesya aalandile pabupyangisi bwakwa Yesu mufmwa yakwe namukusyukuka (26-28)

*Ifikolwe fyakwa Yesu Klistu
(Luka 3.23-38)*

¹ Mu emwakonkanine ifikolwe fyakwa Yesu Klistu, umwana wakwa Davidi, uwali mwana wakwa Abulahamu.

² Abulahamu aafyele Isaaki na Isaaki aafyele Yakobo, na Yakobo aafyele Yuda nabamunina.

³ Kabili Yuda aafyele Paresi na Zara uwaku Tama na Faresi aafyele Esrom, kabili Esrom aafyele Ramu.

⁴ Kabili Ramu aafyele Aminadabu, Na Aminadabu aafyele Naashoni, na Naashoni aafyele Salumoni,

⁵ Na Salumoni aafyele Boazi muli Rahabu, na Boazi aafyele Obedi muli Rutu, na Obed aafyele Yesse,

⁶ Na Yesse aafyele Davidi imfumu, kabili na Davidi imfumu aafyele Solomoni uwali mwana wamukasi wakwe uwaku Uriyasi.

⁷ Kabili Solomoni aafyele Rehoboam, Rehoboam aafyele Abiya, na Abiya aafyele Asa,

⁸ kabili Asa aafyele Yehoshafati, na Yehoshafati aafyele Yoram, na Yoram aafyele Usaya,

⁹ Kabili Usaya aafyele Yotamu, na Yotamu aafyele Ahazi, na Ahazi aafyele Hezekiya,

¹⁰ Kabili Hezekiya aafyele Manasse, kabili Manasse aafyele Amoni, kabili Amoni aafyele Yosiya,

¹¹ Kabili Yosiya aafyele Yekoniya nabamunina, munsita bapiitilwe mu Babiloni.

¹² Kabili panuma babapiita mu Babiloni, Yekoniya aafyele Shiyaliteli, na Shiyaliteli aafyele Zerubabele,

¹³ Kabili Zerubabele aafyele Abiudi, na Abiudi aafyele Eliakimu, na Eliakimu aafyele Azori,

¹⁴ Kabili Azori aafyele Zadoki, na Zadoki aafyele Akimu, na Akimu aafyele Eliyudi,

¹⁵ Kabili Eliyudi aafyele Eleyaza, na Eleyaza aafyele Matani, na Matani aafyele Yakobo,

¹⁶ Kabili Yakobo aafyele Yosefu muka Mariya, uwafyele Yesu uwitwa Klistu.

¹⁷ Eikyo papitile inkulo ikumi nashine ukufuma pali Abulahamu ukufika pali Davidi, kabili ikumi nashine ukufuma pali Davidi ukufika mubusya mu Babiloni, kabili ikumi nashine ukufika mukufyalwa kwakwa Klistu.

*Ukufyalwa kwakwa Yesu Klistu
(Luka 2.1-7)*

¹⁸ Ifi efintu ukufyalwa kwakwa Yesu Klistu kwali. Nyina Mariya aimenwe kuli Yosefu, lelo ilyo tabalaupana asangilwe ukuti, ali nokukwata umwana ukupitila ku maka yakwa Mupasi Wamusilo.

¹⁹ Yosefu ali muntu uwalekita ifyalungama, eikyo talefwaya ukumukanina palwalala kabili aalepinga ukubwesya ubwimashi mubumfisolu.

²⁰ Kilya aletontonkanya palifi, malaika wa Mfumu amonekele kuli ena mukiloto

nokumweba ukuti, “Yosefu, wemwana wakwa Davidi, witiina ukuupa Mariya. Pantu umwana Mariya akakwata akafuma kuli Mupasi Wamusilo.”

²¹ Akakwata umwana umwaume kabili ukamwinike ukuti, “Yesu pantu akapususya abantu bakwe kumumbu syabo.”

²² Fyonse ifi fyakitike pakuti fintu Imfumu yalandile ukupitila muli kasesema fifikiliseye ukuti,

²³ “Nakisungu akemita nokukwata umwana umwaume kabili akenikwa Imanuele” (ikilepilibula ukuti, “Lesi ali nafwebo”).

²⁴ Eikyo lintu Yosefu asibwike, akitile fintu malaika wa Mfumu amukonkomesye eikyo aupile Mariya.

²⁵ Lelo tabakumenepo mpaka umwana afyalwa elo Yosefu amwinika ukuti Yesu.

2

Abamano ukufuma kukabanga

¹ Lintu Yesu afyelwe mu musumba wa Betelehemu mu Yudeya, munsita Herodi ali imfumu, abamano ukufuma ku kabanga baisile ku Yerusalemu

² nokwisaipwisya ukuti, “Alipi umwana afyelwe Imfumu yaba Yuda? Twakimona ulutanda lwakwe lintu lwakisa kukabanga, twaisa mukumusinsimuna.”

³ Lintu imfumu Herodi yaumfwile ifi, yalisakamene kumofye nabantu bambi mu Yerusalemu.

⁴ Yaitile basimapepo mukalamba bonse naba kafundisya bamafunde nokubepusya kuntu Klistu ali nokufyalilwa.

⁵ Bayaswike ukuti, “Mumusumba wa Betelehemu mu Yudeya. Pantu ifi efintu bakasesema baalamba ukuti,

⁶ “Iwe we Betelehemu mukyalo kya Yudeya, wilaimona ukukepesyapo pamisumba syamu Yudeya,

Pantu muli webo mukafuma intungulusi ikatungulula abena Israeli.”

⁷ Elo Herodi aitile abamano abafumine kukabanga mubumfisolu, ukuti afwailiseye kuli bona insita ulutanda lwamoneke.

⁸ Abatumine ku Betelehemu nokubeba ukuti, “Kabiyeni kafwayeni umwana bwino bwino, ngamwamusanga mungisibiseye pakuti nanebo ndeyamusinsimuna.”

⁹ Abamano abafumine kukabanga baumfwile fintu imfumu yabebele nokuya. Kabili nolutanda luntu bamwene kukabanga lwatampile ukubatangelila mpaka lwaiminina pankende apaali umwana.

¹⁰ Balitemenwe ngansi lintu bamwene ulutanda.

¹¹ Baingile munanda, kabili lintu bamwene umwana nanyina Mariya

bafukeme pansi nokumusinsimuna. Bamuleetele ifyabupe baisile nafyo ifya golide, ububani na murrh.

¹² Pamulandu balisokelwe mukiloto ukuti bekabwelulukila kuli Herodi, baile ku kyalo kyabo ukubomfya insila imbi.

Ukufyukila ku Egipti

¹³ Panuma abamano baaya, malaika wa Mfumu amonekele kuli Yosefu mukiloto nokumweba ati, “Herodi alatampa ukufwaya umwana pakuti amwipaye. Eikyo ima piita umwana na nyina muye ku Egipti, mukekale kulya kwine mpaka nkankwebe ukufumako.”

¹⁴ Yosefu aimine nokupiita umwana nanyina nokuya ku Egipti ubusiku,

¹⁵ uko aikele mpaka Herodi afwa. Ifi fyali kufikilisa ifyo Imfumu yalandile ukupitila muli kasesema ukuti, “Naitile Umwana wandi ukufuma mu Egipti.”

Ukwipaya kwabaana

¹⁶ Lintu Herodi ailwike ukuti abamano nabamuteya, alisakamene. Akonkomesye ukwipaya abana abaume mu Betelehemu nabapalaminoko abakwete imyaka ibili nokuya pesamba, akitile ifi ukulingana nensita intu asambilile kubamano.

¹⁷ Muli iyi nsila ifyalandile kasesema Yeremaya fyalifikiliseye ukuti,

¹⁸ “Ikiunda kyaumfwikile mu Ramah, ikiunda kyaulelosya mubukali. Rashele alelila abaana, nakana ukumutalalika pantu nabafwa.”

Ukubweluluka ukufuma ku Egipti

¹⁹ Panuma Herodi afwa, malaika wa Mfumu amonekele kuli Yosefu mukiloto mu Egipti

²⁰ nokumweba ukuti, “Ima, piita umwana nanyina ubwelelemo ku Israeli pantu abaalefwaya ukwipaya umwana nabafwa.”

²¹ Eikyo Yosefu aimine nokupiita umwana nanyina nokubwelela ku Israeli.

²² Lelo lintu Yosefu aumfwile ukuti Ake lausi napyana wisi Herodi pabufumu mu Yudeya, alitinine ukuyako. Kabili apo balimusokele mukiloto aile mokitungu kya mu Galili.

²³ Aileikala mu musumba wa Nasareti pakuti ifyalandile bakasesema fifikiliseye ukuti, “Aketwa umwana Nasarene.”

3

Ubusimikilo bwakwa Yohani Kabatisya

(Mako 1.1-8; Luka 3.1-18; Yohani 1.19-28)

¹ Muli silya nsiku Yohani Kabatisya aisile alesimikila mukiswebebe kyamu Yudeya.

² Alandile ukuti, “Lapileni, pantu Ubusumu bwa mumulu nabupalama!”

³ Yohani emuntu Ezaya aalelandapo ukuti,

"Isiwi lyaulebilikisya mukiswebembe lileti, 'Pekanyeni insila ya Mfumu olololeni umwakupita!'"

⁴ Insalu syakwa Yohani syapangilwe namasako yangamali, mumusana alekakamo umusipi wampapa kabili makanta nobuki efyakulya alelya.

⁵ Abantu baisile kuli ena ukufuma ku Yerusalemu, ku fitungu fyonse ifyamu Yudeya naku kyalo kyapalamina no mulonga wa Yodani.

⁶ Baleyebelela imemba syabo kabili alebabisya mumulonga wa Yodani.

⁷ Lintu Yohani amwene Abafalise naba Saduki abengi baleisa mukubatisiwa abebele ukuti, "Mwensoka mwe! Ninani amyebele ati kuli mwafyuka ukukandwa kuntu Lesa ali nokutuma?"

⁸ Kiteni ifintu ifilelangisya ukuti mwali-fuma kumemba syenu.

⁹ Kabili mwilatontonkanya ati, kuli mwafyuka ukukandwa mukulanda ati Abulahamu kikikolwe kyenu. Ndemyeba nati Lesa muli aya mabwe kuli afumyamo abaana bakwa Abulahamu!

¹⁰ Isembe naliyipekanya ukuputula ifimuti kumisila, fyonse ifimuti ifisitwala fisabo ifisuma kufitema nokufiposa mumulilo.

¹¹ Namibatisya namensi mukulanga ukuti namulapila imemba syenu, lelo uwamaka ukunkila alinokwisa kabili nebo nsilingile nokupiita indyato syakwe. Akamibatisya na Mupasi Wamusilo elo nomulilo.

¹² Ali nolupe lwakwelelako muminwe yakwe. Akafumya imisungu pamusolo. Akatutula Injano mubutala bwakwe. Imisungu akoca mumulilo ushishima."

*Ukubatisiwa kwakwa Yesu
(Mako 1.9-11; Luka 3.21,22)*

¹³ Yesu afumine ku Galili nokuya kumulonga wa Yodani mukubatisiwa kuli Yohani.

¹⁴ Lelo Yohani alyesese ukuti amukanye. Amwebele ukuti, "Niwebo ulingile ukumbatisya, nomba nikinsi waisila kuli nebo?"

¹⁵ Lelo Yesu ayaswike ukuti, "Leka kibe ififine pali nomba. Pantu muli iyi nsila ninsi twafikilisya ubulungami bonse." Elo Yohani asumina.

¹⁶ Lintu Yesu abatisiwe, kilyafye afuma pamensi umulu waliswike, kabili amwene Umupasi wakwa Lesa uletentemuka nge nkunda waikala napali ena.

¹⁷ Nesiwi lyafumine mumulu ukuti, "Uyu mwana wandi untu natemwa kabili muli ena emombekelwa."

4

Yesu atunkwa

(Mako 1.12-13; Luka 4.1-13)

¹ Elo Umupasi watungulwile Yesu muma-tololo mukutunkwa kuli Kiwa.

² Panuma yakufunga insiku amakumi yane akasuba nobusiku, Yesu alyumfwile insala.

³ Kiwa aisile kuli Yesu nokumweba ukuti, "Ngoli Mwana wakwa Lesa, eba aya amabwe yasanguke umukate."

⁴ Lelo Yesu ayaswike ukuti, "Kyalembwa ukuti, 'Tekumukate kweka umuntu engabela no mweo, lelo nikwisiwi lyonse ilifuma mukanwa kakwa Lesa.'"

⁵ Kabili Kiwa apiitile Yesu ku Yerusalemu mu musumba wamusilo, amuninike pamulu wamutenge we Tempele,

⁶ nokumweba ati, "Ngoli Mwana wakwa Lesa ipose pansu, pantu kyalembwa ukuti, 'Lesa akeba bamalaika bakwe ukukubaka; bakakwimya muminwe yabo, pakuti wikaipuntula kumabwe.'"

⁷ Yesu ayaswike ukuti, "Kyalilembwa nakabili ukuti, 'Wilaesya Imfumu Lesa obe.'"

⁸ Kabili Kiwa atwele Yesu palupili ulutali nokumulangisya amabufumu yapesonde mubukalamba bwayako.

⁹ Nokumweba ati, "Fyonse ifi ndekupela ngawamfukamina nokunsinsimuna."

¹⁰ Yesu amwaswike ukuti, "Kabiye uko, Kiwa! Kyalilembwa ukuti, 'Ulesinsimuna Imfumu Lesa obe kabili ekafye eo ulepyungila.'"

¹¹ Kiwa asile Yesu kabili nabamalaika baisile nokwisa mupyungila.

*Yesu atampa imilimo yakwe mu Galili
(Mako 1.14-15; Luka 4.14-15)*

¹² Lintu Yesu aumfwile ukuti Yohani nabamwingisya mukifungo, aile ku Galili.

¹³ Afumine mu Nasareti, aileikala mu Kapenamu, umusumba wakumbali ya muma na wa Galili mukyalo kya Zebuluni na Nafutali.

¹⁴ Ifi fyakitike mukufikilisya fintu kasese ma Ezaya alandile ukuti,

¹⁵ "We Zebuluni nawe Nafutali, mweyalo fyabela mumbali ya Bemba, kwisilya lyamulonga wa Yodani. We Galili wa Bena fyalo!

¹⁶ Abantu abaikala mumfimi nabamona ulubuto ulukalamba. Abo abekala mukinsingwa kyamfwa ulubuuto nalubasanikila."

¹⁷ Ukufuma pali ilya nsita, Yesu ayambile ukusimikila ukuti, "Lapileni, pantu Ubumu bwamumulu nabupalama!"

Yesu aita abasambi bakwe abakubalilapo

(Mako 1.16-20; Luka 5.1-11)

¹⁸ Lintu Yesu aleenda mumbali yamumana wa Galili, amwene bamunina babili Simoni (uwaleitwa Petelo) namunina Andereya baleteya amakonde pantu baali bashila.

¹⁹ Yesu abebele ati, “Nkonkeni nkamikita ukuba abashila babantu.”

²⁰ Palyapene basile amakonde nokuya nao.

²¹ Yesu aendelelekofye ikyalinga nakabili amona Yakobo na Yohani abana bakwa Zebedee. Baali mubwato na wisi Zebedee balelunda amakonde. Yesu alibetile,

²² kabili palya pene basile ubwato na wisi nokuya nao.

Yesu afundisya, asimikila nokundapa (Luka 6.17-19)

²³ Yesu aile mu Galili monse, mukufundisya muma sinagogi, ukusimikila Imbila Nsuma Pabufumu nokundapa amalwele yamisango misango.

²⁴ Ilyasi lyapali ena lyasabankene munkyalo kya Silya kyonse, ikyakuti abantu balemuletela bonse abaali nabalwala, abalekyusiwa kumalwele yamisango misango, abaakwete ingulu, abakifulubi nababulebe nao aalibondepe bonse.

²⁵ Ibumba lyalimukonkele ukufuma ku Galili namu Dekapolisi, ukufuma ku Yerusalemu, ku Yudeya nabusilya bwa Yodani.

5

Amafunde yapa lupili (5.1—7.29)

¹ Lintu Yesu amwene ibumba ilikalamba aninine mumbali yalupili emo aile ikala. Abasambi bakwe balimukolongene,

² kabili atampile ukubafundisya ukuti.

Amapaalo yakine (Luka 6.20-23)

³ Balipalwa abapina mumupasi; pantu Ubufumu bwamumulu bwabo!

⁴ Balipalwa abaloosya; pantu bakakoselesiwa.

⁵ Balipalwa abamutembo; pantu bakapokelela fintu Lesa alaya!

⁶ Balipalwa abansala nekilaka kyakukita ubulungami;

pantu Lesa akalenga bakekute.

⁷ Balipalwa abaluse, pantu nabo bakabelelwa uluse!

⁸ Balipalwa abasanguluka imitima, pantu bakamona Lesa.

⁹ Balipalwa abaapanga umutende; pantu baketwa abana bakwa Lesa!

¹⁰ Balipalwa abo abapakasilwa pamulandu wabulungami,

pantu Ubufumu bwamumulu bwabo!

¹¹ Muli abapalwa, abantu ngabamituka nokumipakasa nokumibepesya ubufi bwamisango misango pamulandu wandi.

¹² Beni abansansa kabili temweni pantu ikilambu kyenu ikikalamba kyasungilwa mumulu. Ifi efintu bakasesema abaliko kale bapakeswe.

Umukele nolubuto

(Mako 9.50; Luka 14.34-35)

¹³ Muli mukele wa pano isonde. Nomba umukele ngawaonaika kuti walowesiwa kuli kinsi? Taukwata milimo nakabili, kuoposafye abantu baunyantapo.

¹⁴ Muli lubuto lwa pano isonde. Umusumba uwakulwa palupili teti ufiswe.

¹⁵ Takuli uwasya ilampi nokukupikapo ulweso, lelo babika apasansama pakuti ibusye bonse munanda.

¹⁶ Leken i lubuto lwenu lusanike pa bantu, pakuti bamone ifintu ifisuma mukita nokulumbanya Wisinwe Mumulu.

Amafundisyo yapa Mafunde yakwa Mose

¹⁷ Mwilatontonkanya ati naisa mukonaula Amafunde yakwa Mose nangu bakasesema, nsyaisa mukuyapwisya lelo naisa mukuyafikilisya.

¹⁸ Ndemyeba ikine kine nati, umulu nekyalo fikapita lelo ndemilaya nati takwakonaika ikilembo nangu kalitoni mu Mafunde mpaka fyonse fikafikilisye.

¹⁹ Eikyo kansi onse uwatobapo limo pamafunde nangu lingakyepa syani, nokufundisya abantu bambi ukukita fimofine aketwa umunono Mubufumu bwa mumulu. Lubali lumbi nakabili onse uwasunga ifpope nokufundisya baambi ukukita fimofine, akaba umukalamba Mubufumu bwa mumulu.

²⁰ Ndemyeba nati tamwakengile Mubufumu bwa mumulu ubulungami bwenu ngatabwakakile ubwaba Falise naba Kafundisya bamafunde.

Ifundisyo pakufulwa (Luka 12.57-59)

²¹ Mwalyumfwa ukuti ifikolwe bafyebele ati, “Mwilaipaya kabili naonse uwaipayana afwile atwalwa mukupingulwa.”

²² Lelo ndemyeba ukuti onse uwafuililwa munyina alingile ukumutwala mukupingulwa. Kabili onse uwatuka munyina akatwalwa kukilye, naonse uwaita munyina ukuti kiwelewele akaba mubwafya bwamulilo waku Gehena.

²³ Eikyo ngoli pakutula ikyabupe pakipailo kyakwa Lesa, elo waibusya ati munonko nakukwatila ikintu kumukosi,

²⁴ sya icyabupe kuntansi yakipailo, kabiye muleyawikisanyanya elo wise uutule icyabupe kuli Lesa.

²⁵ Umfwaneni bwangu bwangu nomuntu ukweteko imilandu lintu mukili muleya nankwe mukulubulula. Pantu kuti ayakutwala kuli kapingula, nao kapingula akutwala kuli kapokola kabili ukabikwa mukifungo.

²⁶ Ndimukumyebea ikine kine nati, ukekala mulya mpaka ukalipe nolupiya lobe lonse ulwakulekelesya.

Ifundisyo pa bukende

²⁷ Mwalyumfwa fintu kyalandilwe ukuti, "Mwilakita bukende."

²⁸ Lelo ndimukumyebea ati, onse uwalolesya umwanakasi nolunkumbwa lubi ninsi nakita kale ubukende mumutima wakwe.

²⁹ Eikyo ilinso lyobe ilya kukulyo ngalyakulenga ukubembuka, lilobole nokuliposa! Kyawamisyapo ukulufya ikilundwa kimo ikya kumubili obe ukukila umubili obe onse ukuposwa ku Gehena.

³⁰ Ukuboko kobe ukwa kukulyo Ngakwakulenga ukubembuka, kuputule nokukuposa! Kyawamisyapo ukulufya ikilundwa kimo ikyamubili obe ukukila umubili onse ukuposwa mu Gehena.

Ifundisyo palwa kulekana mufyupo

(Mateyo 19.9; Mako 10.11-12; Luka 16.18)

³¹ Kyalilandwa nakabili ukuti, "Onse uwaleka umukasi wakwe afwile ukumupa ikipepela kyakupwilapo ikyupo."

³² Lelo ndemyeba ukuti uyo onse uwasya umukasi wakwe pamulandu uusili wabukende ninsi amulenga ukuba umukende. Kabili naonse uwaupa umwanakasi baleka nao ninsi akita ubukende.

Ukufundisya pamilapo

³³ "Kabili mwalyumfwa ukuti ifikolwe bafyebele ati, 'mwilalapa bufi lelo mulefikilisya fintu mwalaya ku Mfumu ukukita.'

³⁴ Lelo ndemyeba ukuti, Mwilalapa pakulaya, mwilalapa ku myulu pantu kipuna kya bufumu ikya kwa Lesa,

³⁵ mwilalapa pesonde, pantu ekipuna kyamakasa yakwa Lesa, nangu pali Yerusalemu pantu musumba wa Mfumu nkalamba.

³⁶ Mwilalapa napamutwe wenu pantu tekuti mupange umusisi nangu umo ukubuta nangu ukufita.

³⁷ Mulelandefye ukuti, 'Ee' nangu 'Awe' ifintu fimbi fintu mulanda fifuma kumubifi."

Ifundisyo palwa kilandushi (Luka 6.29-30)

³⁸ "Mwalyumfwa fintu kyalandwa ukuti, 'Ilinso pe linso, kabili iliino peliino.'

³⁹ Lelo ndemyeba ukuti, mwilalandula umuntu ngamilufyanya. Umuntu ngakuma ulupi kwitobo lyakukulyo leka akuume nakwitobo lya kukuso.

⁴⁰ Kabili umuntu ngakutwala kukilye pakufwaya ukukupoka insalu yobe leka apiite ne koti lyobe.

⁴¹ Umuntu ngakupatikisya ukuya nao umulundu umo, kabiye nao imilundu ibili (2 km).

⁴² Umuntu ngakulomba ikintu mupele kabili ngalefwaya ukumwasima ikintu mwasime."

Ukudemwa abalwani (Luka 6.27-28,32-36)

⁴³ "Mwalyumfwa ati kyalandwa ukuti, 'Muletemwa ababiyo, mulepata abalwani benu.'

⁴⁴ Lelo ndemyeba ukuti temweni abalwani benu kabili mulepepela abami-pakasa,

⁴⁵ pakuti mube abaana bakwa Wisinwe mumulu. Pantu aleka akasuba kakwe ukubala pa bantu abaabi na pabasuma fimofine, kabili alokesya imfula pabalungami napababumbu.

⁴⁶ Nikinsi Lesa engamilambwila ngamwatanwafye abamitemwa? Pantu nabakasonkesya bamusonko nabo balakita ifyofine!

⁴⁷ Kabili ngamuposyafye bakibusa benu busye ninsi namukitapo ubupusano? Nabenafyalo nabo balakita ifyofine!

⁴⁸ Mube abapwililika ngafintu Wisinwe mumulu aba uwapwililika."

6

Ifundisyo palwa kwafwako abalanda

¹ "Kengeleni, mwilakita ubulungami pa menso ya bantu bambi pakuti bamimone, pantu ngamwakita ifyo tamwakapokelele kilambu kuli Wisinwe wa mumulu.

² "Eikyo kansi ilyo mwapela ikintu kumubusu, mwilasabankanya ngafintu bamumbimunda bakita muma sinagogi na mumisebo. Bakita ifi pakuti abantu babalumbanye. Ndemyeba ukuti balipokelela kale ikilambu ikyakumanina.

³ Lelo lintu mulepela, mwileka ukuboko kwenu ukwa kukuso kwisibe ifilekita ukuboko kwa kukulyo.

⁴ Pakuti ukupela kwenu kube ukwa munkama kabili na Wisinwe uumona munkama akamilambula."

Ukufundisya pe pepo (Luka 11.2-4)

⁵ "Lintu mulepepa, mwilaba nga babumbimunda abatemwa ukwiminina

mumisebo na muma Sinagogi, pakuti babamone kubantu. Ndemyebe nati balipokelela ikilambu kyabo mukukumanina.

⁶ Lelo ilyo mulepepa, ingileni mukyumba kyenu mwisaleko ikiibi nokupepa kuli Wisinwe usimoneka. Kabili na Wisinwe umona ifyamunkama akamilambula.

⁷ “Kabili ngamulepepa mwilabomfya amasiwi ayengi ayabula ubuyo ngafintu Abena Fyalo bakita. Batontonkanya ukuti Lesa elo engomfwa amapepo.

⁸ Mwiba ngabena, pantu Wisinwe alisiba fintu mufwaya lintu tamulamulomba.

⁹ Ifi nomba efyo mufwile ukupepa:

‘Mwe Taata wesu uwamumulu,
isina lyenu likindikwe,

¹⁰ ubufumu bwenu bwise,
ubufwayo bwenu bukitwe pesonde
ngamumulu.

¹¹ Tupeleni lelo ikyakulya kyesu ikya kila busiku.

¹² Tweleleni fintu twalufyanya,
ngafintu twelela abatulufyanya.

¹³ Mwitutwala mukwesiwa ukukalamba,
lelo mututule kufyabipa.’

¹⁴ Pantu ngamuleelela bambi fintu bamilufyanya, na Wisinwe mumulu nao akamyelela.

¹⁵ Lelo ngatamuleelela bambi, na Wisinwe takamyelele fintu mwalufyanya.

Ifundisyo palwa kufunga

¹⁶ “Elo mulefunga, mwilaikala inkumbabulili ngafintu babumbimunda bakita. Balekelesya imimonekele yabo pakweba ati abantu bonse babamone ati balefunga. Ndemyebe ikinekele nati bena balipoka ikilambu kyabo kyonse.

¹⁷ Lelo lintu mulefunga, mulesamba kumenso nokusuba amafuta mu mutwe,

¹⁸ pakuti abantu bambi belaisiba ukuti mulefunga. Kanofye Wisinwe eka usimoneka. Kabili Wisinwe uumona fintu mukita munkama akamilambula.

Ifyuma mumulu (Luka 12.33-34)

¹⁹ “Mwilasungila ifyuma fyenu pesonde apo abuswa nenkuutu fingingaula, kabili apo abano bengengila no kwiba.

²⁰ Lelo Sungileni ifipao fyenu mumulu umo abuswa nenkutu teti syonaule kabili nabano teti bengile nokwiba.

²¹ Pantu umutima wenu ukaba ukwaba ifyuma fyenu.

Ulubuuto lwa mubili (Luka 11.34-36)

²² “Ilinso elampi lyamubili. Amenso yobe ngayatuntulu ninsi umubili obe onse uli mulubuuto.

²³ Lelo amenso yobe ngateyatuntulu, umubili obe ukaba mumfimi. Ngakyakuti ulubuto muli weba nimfimi, ninsi nimfimi yakipesya mano!

Lesa nefyuma fyapano isonde (Luka 16.13; 12.22-31)

²⁴ “Takuli umuntu uwingaba umusya wabasikulu babili, kuti apatapo umo nokutemwapo umbi, kuti anakilapo umo nokufupulapo umbi. Tekuti upyungile fyonse pamo, Lesa nolupiya.

²⁵ “Eikyo ndimukumyebe ukuti, mwilasakamana pabwikasi bwenu, fintu mukalya nafintu mukanwa, nangu pansalu syamubili wenu. Busye ubwikasi bwenu tabwakila ifyakulya? Kabili busye umubili tawakila insalu?

²⁶ Lolesyeni pafyoni fyamulwelele, ifisilima, tafisombola nangu ukusungila mumatala, lelo Wisinwe wamumulu alalifiisya! Busye tamwakindamapo ukukila ifyoni?

²⁷ Ninani pali mwebo uwingalundapo insiku pamulandu wakusakamana?

²⁸ “Nikinsi musakamanina pansalu? Lolesyeni pamaluba ya mumpanga fintu yakula, tayabomba nangu ukuipangila ifyakufwala.

²⁹ Lelo ndemyebe nati, Nemfumu Solomoni nobunonshi bwakwe bonse tatalile fwiwkapo ngalimo pali aya maluba.

³⁰ Ngakyakuti Lesa eufwika ifyani fya-mumpanga, ifyakuti lelo epofili mailo fya-poswa mumulilo tekuti amifwike ukukishapo, mwe bantu bakitetekelo kinono?

³¹ “Eikyo mwilasakamana nokuipusya ukuti: ‘Busye nkalya insi? Busye nkanwa insi? Nangu busye nkafwala kinsi?’

³² Pantu ifi, efyo abenafyalo bafwaya, lelo Wisinwe wamumulu alisiba ukuti mulakabila fyonse ifi fintu.

³³ Lelo intansi fwayeni Ubufumu bwamumulu Nobulungami bwabuko, kabili nafyonse ifi ifyasyala akamipeela.

³⁴ Eikyo mwilasakamikwa pabusiku bwa mailo, ubwamailo bukaisakamana ubwine. Kila busiku bwalikwata isakamiko lyabuko.

7

Ukupingula abanenu (Luka 6.37-38, 41-42)

¹ “Mwilapingula abanenu, pakuti mwikapingulwa,

² pantu insila mupingwilamo abanenu eyo mukamipingwilamo kabili nefipimo mubomfya efyo nemwe mukapiminwamo.

³ Nikinsi umwena akasanga mulinso lyakwa munonko lelo wafilwa ukumona umulando mulinso lyobe?

⁴ Kuti walanda syani kuli munonko ukuti, "Leka nkufumye akasanga mulinso," ilyo webu taulemona umulando mulinso lyobe?

⁵ Webumbimunda we! Mbale fumya umulando mulinso lyobe elintu walamona fintu wingafumya akasanga mulinso lyakwa munonko.

⁶ "Mwilapela ifyamusilo ku mbwa, kabili mwilaposela inkumba ubulungu bwenu ubwa mutengo, pantu kuti syena syabunyantaula nokumyalukila.

Lomba, Fwaya, Konkonsya
(Luka 11.9-13)

⁷ "Lomba kikapelwa kuli webu, fwaya wasalanga, konkonsya kabili ikiibi kikeswilwa kuli webu.

⁸ Pantu onse uwalomba akapeelwa, na onse uwafwaya akasanga kabili nekiibi kikeswilwa ku ukakonkonsya.

⁹ Busye palimwebu nani engapeela umwaana wakwe ilibwe ngamulomba umukate?

¹⁰ Nangu ukumupeela insoka ngamulomba isabi?

¹¹ Ngakyakuti mwebu nangu muli babi, mwalisiba ukupeela abaana benu ifisuma. Nga Wisinwe wamumulu tekuti akisyepo ukupeela ifintu ifisuma kubamulomba!

¹² "Eikyo mulifyonse, mulekitila bambi fintu mwingafwaya bamikitila, ubu ebupilibulo bwa mafunde na bakasesema."

Insila iinono
(Luka 13.24)

¹³ Ingilileni pamwinsi uunono. Pantu unono emwinsi lelo uwasalala ninsila iitwala kukonaulwa, kabili nabengi emo bengilila.

¹⁴ Lelo umwinsi uutwala kumweo unono kabili walyafya nabausanga banono.

Ikimuti nefitwalo fyaciko
(Luka 6.43-44)

¹⁵ Kengeleni kuli bakasesema babufi, besa kuli mwebu ngempaanga kunse, lelo mukati mimbulo iibi.

¹⁶ Mukabesibila kufisabo. Kumyunga takuseeka imyangasi, nangu amakunyonyayaseeka ku nkololo.

¹⁷ Ikimuti ikisuma kuseeka ifitwalo fisuma, lelo ikimuti ikiibi kuseka ifitwalo ifiibi.

¹⁸ Ikimuti ikisuma teti kitwale ifisabo ifiibi nangu ikimuti ikiibi ukutwala ifisabo ifisuma.

¹⁹ Kabili nekimuti kyonse ikisitwala ifisabo ifisuma kukitema nokukiposa mululilo.

²⁰ Eikyo kansi mukabesibila kufisabo.

Nsyakwisiba
(Luka 13.25-27)

²¹ "Tebonse abangita ukuti, 'We mfumu, we Mfumu' abakengila Mubufumu bwamumulu kanofye abo abakita fintu Taata wamumulu afwaya ukuti bakite.

²² Pali bulya busiku abengi bakatiila kuli nebo ukuti, 'We Mfumu, we Mfumu! Busye tatwalesesema mwisina lyobe, no kutamfya ingulu Mwisina lyobe, kabili nokukita ifisungusyo ifingi mwisina lyobe?'

²³ Elo nkabeba ukuti, 'Nsyamisiba. Fumeni apa, mwebantu ababifi mwe!' "

Bakakula bamayanda babili
(Luka 6.47-49)

²⁴ "Eikyo, onse umfwa aya masiwi yandi nokuyakita aaba ngo muntu uwamano uwaakulile inanda pelibwe.

²⁵ Imfula yalilokele, imilonga yaliiswile nomwela walipupile ku nanda lelo tayawile pantu yakulilwe pebwe.

²⁶ "Lelo umfwa amasiwi yandi nokunayakita aaba ngekipumbu ikyakulile nanda pa musenga.

²⁷ Imfula yalilokele, imilonga yaliswile, umwela walipupile kuli ilya nanda nayo yaliwile. Kabili yawile bubi bubi!"

Abantu babapa imifundile yakwa Yesu

²⁸ Lintu Yesu apwisise ukulanda ifi, ibumba lyalipapile pa mafundisyo yakwe.

²⁹ Talefundisya ngabakafundisya bama-funde, lelo alefundisya nga umo uwakwata amaka.

8

Yesu aundapa uwafibasi
(Mako 1.40-45; Luka 5.12-16)

¹ Lintu Yesu atentemwike palupili, ibumba ilikalamba lyalimukonkele.

² Elo umuntu uwalekyusiwa nobulwele bwafibasi aisile mufukamina nokulanda ukuti, "Mwemfumu ngamulefwaya kuti mwangundapa."

³ Yesu atambulwile ukuboko amwikata, nokumwasuka ukuti, "Ndefwaya, pola!" Palya pene alipolele kubulwele bwakwe.

⁴ Yesu amwebele ukuti, "Usininkisye ukuti tawebeleko umuntu nangu umo, lelo kailange kuli basimapepo, upela nelambo lintu Mose akonkomesye ngo bunte kuli bena."

Yesu aundapa umubomfi wamukalamba wabasilika
(Luka 7.1-10)

⁵ Lintu Yesu aingile mu Kapenamu, umukalamba wabasilika alimukumenye nokumulomba ubwafwilisyo,

⁶ aebele ati, "Wemfumu umubomfi wandi nalala pabulo, taleyenda kabili nakyusiwa apakalamba."

⁷ Yesu amwaswike ukuti, "Nalaya mundapa."

⁸ Lelo umukalamba wabasilika ayaswike ukuti, "Iyoo Mwemfumu, nsilingile ukuti mwise munjanda yandi, lelo landenifye isiwi umubomfi wandi alapola.

⁹ Pantu nanebo nalikwata abonakila, kabili nalikwata nabasilika abanakila. Ndeba umo ukuti, 'Kabiye!' Nao ayaa kabili naeba umbi ukuti, 'Isa!' Nao aisa, kabili ndeba umusya wandi ukuti, 'kitefi!' Nao akita."

¹⁰ Lintu Yesu aumfwile ifi alisungwike nokweba abamukonkele ukuti, "Ndemyeba ikine kine, nsyasangapo uwakitetekelo mu Israeli ngoyu.

¹¹ Ndemyeba ukuti, abengi bakesa ukufuma kukabanga nakumasamba nokwikala pamo na Abulahamu, Isaaki na Yakobo pamutebeto Mubufumu bwamumululu.

¹² Lelo abana babufumu bakaposwa mumfimi, ukukaba ukulila nokusumanya ameno."

¹³ Yesu aebele umukalamba wabasilika ukuti, "Kabiye, kyalaba ngafintu usumine."

Kabili nomubomfi wamusilika alipolele pali kalyakene kasita.

Yesu aundapa abantu abengi

(Mako 1.29-34; Luka 4.38-41)

¹⁴ Lintu Yesu aile munjanda yakwa Petelo, amweene nyinafyala wakwa Petelo ali pabulo nalwala impepo.

¹⁵ Amukwete kuminwe apopene nempepo yamuleka, aimine nokutampa ukubatangata.

¹⁶ Ikyungulo, abantu abengi abakwete ingulu babaletete kuli Yesu. Yesu atamfisye ingulu kwisiwi nokundapa bonse abali nalwala.

¹⁷ Ifi fyakitike pakufikilisa ifyalandile kasesema Esaya ukuti, "Aundepe amalwele yesu nokutuposya."

Bamo abalefwaya ukukonka Yesu

(Luka 9.57-62)

¹⁸ Nomba lintu Yesu amwene ibumba lyamukolongana aebele abasambi bakwe ukwabukila busilya bwamumana.

¹⁹ Kafundisya wamafunde aisile kuli ena nokumweba ukuti, "Mwekafundisya, ningipekanya ukuya nemwe konse kuntu muleya."

²⁰ Kabili Yesu amwaswike ukuti, "Bamumbwe balikwata amendo, kabili nefyoni fyalikwata ifinsa lelo Umwana Wamuntu takwata apakusamina umutwe."

²¹ Naumbi uwali umusambi alandile kuli ena ukuti, "Wemfumu, leka mbale mbebelelemo ndeyasika taata."

²² Lelo Yesu amwaswike ukuti, "Nkonka, kabili leka abafwa basike abafwa banabo."

Yesu atalalika amaputa

(Mako 4.35-41; Luka 8.22-25)

²³ Kabili nalintu Yesu apateme mubwato, abasambi bakwe balimukonkole.

²⁴ Apopene akashululu kaima pamumana namaputa yalapumaula kubwato, Yesu ena ninsi ali mutulo.

²⁵ Abasambi baile kuli Yesu mukumusi-busya. Bamwebele ukuti, "Tupususwye we Mfumu, twalafwa!"

²⁶ Yesu abaswike ukuti, "Kinsi muleti-ina, mwebakitetekelo ikinono!" Aimine nokukalipila umwela namaputa, kabili kwali icilenga.

²⁷ Abasambi balipapile, nokulanda ukuti, "Busye muntu wamusango syani uyu? Nomwela namaputa nafyo filemumfwila!"

Yesu atamfya ingulu mubantu babili

(Mako 5.1-20; Luka 8.26-39)

²⁸ Lintu Yesu afikile busilya bwamumana, kukyalo kyabena Gadara, bamukumenye kubantu babili abafumine mumanda. Aba bantu balikwete ingulu kabili bali nabakalipa ikyakuti tapali abalepita kuli ilya nsila.

²⁹ Palyapene balapunda ukuti, "Nifinsi ulefwaya kuli fwebo, Wemwana wakwa Lesa? Busye waisa mukutukanda ilyo insita yapekanisiwa tailafika?"

³⁰ Nomba akatalamukilafye kwali umukuni uwankumba uukalamba isyalelya.

³¹ Kabili ingulu syapapete Yesu ukuti, "Ngawalatutamfyo, ututume mumukuni wankumba."

³² Kabili Yesu asyebele ukuti, "Kabiyeeni," Syafumine nokuya mumukuni wankumba kabili nomukuni wa nkumba watentemukila mumukonko wayawila mumumana nokufwa.

³³ Abantu abalesunga inkumba, balibutwike, baile mumusumba, mukulon-dolola ilyasi lyonse nefyakitike kubantu abakwete ingulu.

³⁴ Bonse mumusumba baile mukukumanya Yesu, lintu bamumwene bamupapete ukuti afume mukyalo kyabo.

9

Yesu aundapa uwabulebe

(Mako 2.1-12; Luka 5.17-26)

¹ Yesu apateme mubwato nokubwelela busilya bwamumana kumusumba wakwe.

² Abantu bamo baletete kuli ena uwabulebe ninsi nalala pabutanda. Kabili lintu Yesu amwene ikitetekelo bakwete, aebele uwabulebe ukuti, "Sipa, wemwana wandi! Imemba syobe syaelelwa."

³ Pali ifi, bakafundisya bamafunde bayebele abene beka ukuti, "Uyu muntu alepontela Lesa!"

⁴ Lelo Yesu ikyo alisibe amatontonkanyo yabo, abepwisye ukuti, "Nikinsi muleton-tonkanisisya ifyabubifi?"

⁵ Busye kinsi kyayangukapo pakulanda ati, 'Imembu syobe syaelelwa' nangu ukulanda ati, 'Ima nokwenda'?

⁶ Lelo nalamilangisya nomba ukuti Umwana wa Muntu alikwata amaka yakwelela imembu." Eikyo aebele uwabulebe ukuti, "Ima, piita ubutanda bobe kabiye kunanda"

⁷ Kabili alimine nokuya kwakwe.

⁸ Lintu abantu bamwene ifi, bakwetwe umwenso, kabili balumbenye Lesa paku-peela amaka kubantu.

Yesu aita Mateyo

(Mako 2.13-17; Luka 5.27-32)

⁹ Lintu Yesu afumine kuli ilya nkende, amwene kasonkesya wamusonko, wesina lya Mateyo, naikala muntu alebombela. Amwebele ukuti, "Nkonka."

Mateyo aimine nokumukonka.

¹⁰ Kabili ilyo Yesu alelya mujanda yakwa Mateyo, bakasonkesya bamusonko abang nababembu baisile yamba ukulya na Yesu kumo nabasambi bakwe.

¹¹ Lintu Abafalise bamo bamwene ifi, baipwisye abasambi bakwe ukuti, "Kinsi Kafundisya wenu aliila pamo nabakasonkesya wamusonko elo nababembu bambi?"

¹² Lelo lintu Yesu abomfwile abaswiike ukuti, "Abantu abatuntulu tabakabila shinjanga kano abalwele.

¹³ Kabiye ni musambilile umwalola ifi, 'Nkabila uluse, telambo.' Pantu nsyaisa mukwita abalungami lelo nakonka ababembu."

Ilipusyo lyapakufunga

(Mako 2.18-22; Luka 5.33-39)

¹⁴ Elo abasambi bakwa Yohani kabatisya baisile kuli Yesu nokumwipusya ati, "Nikinsi fwebo naba Falise tufungila, lelo abasambi bobe tabafunga?"

¹⁵ Yesu abaswiike ukuti, "Busye insindisi syakwa sibwinga kuti syaba syani nobulanda ilyo sikili nasibwinga? Lelo insita ikafika ilyo sibwinga akapiitwa pali bena lya bakalafunga ukulya.

¹⁶ "Takwaba uubika ikikamba ikipya pansalu yakale, pantu ikikamba kipya kuti kyalepula insalu nekipunda kyakulilako.

¹⁷ Nangu ukubika umwangasi uusilabila munyambi isikote, umusango inyambi kuti syapuuka, umwangasi wapongoloka nenyambi syaonaika. Lelo babika umwangasi munyambi isipya epakupususya fyonse fibili."

Yesu abusya umukasyana kabili aundapa nomwanakasi wamukunko
(Mako 5.21-43; Luka 8.40-56)

¹⁸ Yesu palya akili alelanda ifi, kwaisile intungulusi yaba Yuda kuli ena, yamufukamina nokulanda ukuti, "Umwana wandi afwafye ililine, nomba twende umutambalikepo amaboko kabili alaba nomweo."

¹⁹ Eikyo Yesu aimine nokumukonka kabili nabasambi bakwe baile nao.

²⁰ Umwanakasi uwalekyusiwa nokumukunko pamyaka ikumi limo naibili aisile kunuma yakwa Yesu, nokukumya kupela yansalu yakwe.

²¹ Aebele mumutima wakwe ukuti, "Nganakumyafye kunsalu yakwe ndepola."

²² Yesu apilibwike nokumona, alandile ati, "Sipa wemwana wandi umwanakasi," "Ikitekelo kyobe kyakuposya." Pali ilya ine nsita umwanakasi alipolele.

²³ Yesu aingile mujanda yantungulusi yaba Yuda. Lintu amwene abalelisya imitolilo nebumba lyabantu abalelolosya,

²⁴ alandile ukuti, "Bonse fumineni panse! Uyu mukasyana tafwile alelefye!" Elo bonse bamuseka.

²⁵ Lelo ilyafye abantu bafuma panse, aingile ayamukwata pakuboko, kabili nao aima.

²⁶ Ilyasi lyapali ifi lyasabankene muli ilya nkende yakyalo.

Yesu aundapa impofu sibili

²⁷ Yesu afumine kuli ilya kende, kabili kilya aleya, abaume babili impofu batampile ukumukonka. Bapundile ukuti, "Mwana Davidi, tubelele uluse!"

²⁸ Lintu Yesu aingile mujanda, impofu syaisile kuli ena, kabili nao asipwisye ukuti, "Busye namusumina ati, kuti nakitefi?"

Bayaswiike ukuti, "Eee, Mwemfumu?"

²⁹ Yesu aikete amenso yabo nokulanda ukuti, "Nakikitwe, ukulingana ne kitetekelo kyenu!"

³⁰ Kabili namenso yabo yaliswiike. Yesu abasokele ukuti, "Mwiebako nangu umo pali ifi!"

³¹ Lelo bailesabankanya ilyasi pali Yesu muli ilya nkende yakyalo yonse.

Yesu aundapa umuntu uusyalelanda

³² Lintu abaume babili baleya, baletete umuntu uusyalelanda kuli Yesu pantu alikwete ikibanda.

³³ Kabili lintu ikibanda kyantafiwe muli ena, umuntu usyalelanda atampile ukulanda, kabili nabonse balisungwiike. Bapundile ukuti, "Tatwatala monapo ifyaifi mu Israeli!"

³⁴ Lelo Abafalise balandile ukuti, "Mukalamba wafibanda eumupele amaka yakutamfya ifibanda."

Yesu aumfwila abantu uluse

³⁵ Kabili Yesu aile aletandala mumisumba yonse nemisi. Afundisye mumasinagogi, abilile Imbila Nsuma yabufumu, nokundapa abantu abalwele amalwele yamisango misango.

³⁶ Lintu amwene ibumba lyabantu aiketwe nobulanda, pantu baali nabasakamana, ababula uwakubafwa ngempaanga isyabula kacema.

³⁷ Aebele abasambi bakwe ukuti, "Ubusombosi bukalamba, lelo ababomfi banono.

³⁸ Pepeni kuli Lesa wabusombosi ukuti atume ababomfi abengi mukusombola."

10

Abatumwa ikumi limo nababili

(Mako 3.13-19; Luka 6.12-16)

¹ Yesu aitile abasambi bakwe ikumi limo nababili nokubapa amaka yakutamfya umipasi yakowela nokundapa amalwele yamisango misango.

² Aya emasina ya batumwa ikumi limo na babili, Simoni (uwaleitwa Petelo) na munyina Andereya, Yakobo na munyina Yohani bamwana Zebede,

³ Filipi na Batolomeo, Tomasi na Mateyo kasonkesya wamusonko, Yakobo mwana Alufeya, na Tadeyasi,

⁴ Simoni umwina kenani, na Yudasi Isikalyoti uwafutwike Yesu.

Imilimo ya batumwa ikumi limo nababili

(Mako 6.7-13; Luka 9.1-6)

⁵ Yesu atumine aba batumwa ikumi limo nababili nokubeba ukuti, "Mwilaya ku benafyalo na mumisumba ya bena Samaliya.

⁶ Lelo muleya ku mpaanga isyaluba isya munjanda yakwa Israeli.

⁷ Kabili mukalesimikila ukuti, 'Ubufumu bwakwa Lesa buli mupepi!'

⁸ Mukaleundapa abalwele, mukalebusya abafwa, mukaleundapa abafibasi, nokutamfya ifibanda. Mwapokelela ukwabula ukulipila, eikyo mukalepela ukwabula ukulipilisa.

⁹ Mwipiita ulupiya ululi lonse ulwa Siufe, golide nangu ulwa kyela mumifuko yenu,

¹⁰ mwipiita akacola nangu imikansu ibili, insapato nangu inkonto. Ababomfi bafwile bapela finto bafwaya.

¹¹ "Kabili onse umusumba nangu umusi untu mwayamo, fwayenimo umuntu uulingile, mukaleikala nao mpaka mukafume muli iya nkende.

¹² Ngamwaya panjanda, mulelanda ukuti, 'Umutende ube nemwe.'

¹³ Muli iyo njanda nga bamipokelela, lekeni umutende wenu ube panjanda, lelo nga bakana ukumipokelela umutende wenu umibwelelele.

¹⁴ Kabili umo ngakana ukumipokelela nangu ukumfwa ku masiwi yenu, kunteni ulukungu kunkasa syenu nokufuma muli ulya musumba nangu iyo njanda.

¹⁵ Ndemyeba ikinsika ati pabusiku bwabupingusi, Lesa akalangapo uluse ulukulu ku bantu bamu Sodoma na Gomora ukukila uyo musumba.

Ukupakaswa kuleisa

(Mako 13.9-13; Luka 21.12-17)

¹⁶ "Moneni! Namituma nge mpaanga pakati ka mimbulo. Mukengele nge nsoka kabili mufuuke nge nkunda.

¹⁷ Mukengele ku bantu, pantu bakamikwata nokumitwala mufilye, kabili bakamilopola mu masinagogi.

¹⁸ Pamulandu wandi bakamitwala kubalasi nakuli basyamfumu, mukuba bakambone kuli beena, naku Benafyalo.

¹⁹ Lelo ngabamikwata, mwikasakamana pafyo mukalanda nangu ifyo mukafilanda, lintu insita ikafika mukapelwa ifyaulanda.

²⁰ Pantu amasiwi mukalanda tayakabe yenu, yakafuma ku mupasi wakwa Wisinwe ukalalanda muli mwebo.

²¹ "Munina akepaysa munina, nawisi akakita fimofine kubana, nabaana nabo bakemina wisi nokumwipaysa.

²² Kabili mukapatwa kuli bonse pamulandu nesina lyandi. Lelo onse ukasipikisa ukufika kumpela akapusuka.

²³ Ngabamipakasa mu musumba umo, butukileni muli umbi. Ndemyeba ukuti tamwakapwisye umulimo wenu mumisumba yonse iyamu Israeli ninsi Umwana Wamuntu aisa.

²⁴ "Umusambi tekuti akile kafundisya, umubomfi teti akile imfumu yakwe.

²⁵ Umusambi kuti afika pakuba nga kafudisya nomubomfi nge mfumu. Ngakyakuti umutwe wa njanda baleewita ukuti Beleezebu, abamunjanda bakabeta amasina ayabi ukukilapo!

Ninani uwakutiina

(Luka 12.2-7)

²⁶ "Mwilabatiina, pantu takuli ikyafimbwapo ikisyakasokoloke, nangu ikyafisama ikisyakesibikwe.

²⁷ Ifyo ndemyeba mumfimi mukafilande palubuto, nasyonse mwaumfwa mukumisonga imwe mukalefilanda pamulu wa njanda.

²⁸ Kabili mwilatiina abepaya umubili lelo teti bepaye umweo, lelo muletiina uwingonaula fyonse umubili nomweo mu Gehena.

²⁹ Busye utupele tubili tatusitisiwa nolupiya lumo? Lelo tapali nangu kamo akengapona pansu ukwabula ubufwayo bwakwa Wisinwe.

³⁰ Imwe nemisisi yakumitwe yenu yalipendwa.

³¹ Eikyo mwilatiina, pantu mwalikila utupele utwngi!

*Ukulumbula nokukana Yesu
(Luka 12.8-9)*

³² "Bonse abalanda palwalala ukuti baba nanebo, nanebo nakita fimofine pamenso yakwa Taata mumulu.

³³ Lelo onse uwankana pamenso ya bantu, nkamukana pamenso yakwa Taata mumulu.

*Temutende, lelo lupanga
(Luka 12.51-53; 14.26-27)*

³⁴ Mwilatontonkanya ukuti naisa mukuleta umutende pesonde iyoo, nsyaisa mukuleta umutende lelo naleta ulupanga.

³⁵ Naisa mukupusanya umwana umwaume nawisi, umwana umwanakasi nanyina, umuko umwanakasi nanyina fyala,

³⁶ kabili abalwani ba muntu, bakaba ba munjanda yakwe.

³⁷ "Onse uwatemwa wisi nanyina ukukila nebo tandingile, kabili naonse uwatemwa umwana wakwe umwaume no mwanakasi ukukila nebo tandingile.

³⁸ Onse usipiita umusalaba wakwe no kunkonka, talingile ukuba umusambi wandi.

³⁹ Onse uwasanga umweo wakwe akaulufya, kabili onse uwalufya umweo wakwe pamulandu wandi akausanga.

*Ifilambu
(Mako 9.41)*

⁴⁰ "Onse uwampokelela ninsi apokelela nebo, kabili naonse uwampokelela ninsi apokelela uwantuma.

⁴¹ Onse uwapokelela kasesema pamulandu wakuti ni kasesema, akapokelela ikilambu kyakwa kasesema, kabili naonse uwapokelela umuntu umulungami pamulandu wakuti mulungami, akapokelela ikilambu kya mulungami.

⁴² Kabili naonse uwapeela kamo pali utu twaike ulukombo lwamensi yatalala pamulandu wakuti kamusambi kandi, ndemyeba ikinekine nati akapokelapo ikilambu kyakwe."

11

*Intumi syafumine kuli Yohani Kabatisya
(Luka 7.18-35)*

¹ Lintu Yesu apwiile ukulangilila abasambi bakwe ikumi limo nababili ifyakukonka, afumine kuli ilya nkende nokuya mukufundisiya nokusimikila mumisumba yamu Galili.

² Nomba lintu Yohani Kabatisya mukifungo aumfwile pafintu fyonse Klistu aleekita, atumineko abasambi bakwe bamo kuli ena.

³ Baipwisye Yesu ukuti, "Busye niwebo uuli nokwisa nangu tuloleleko umbi?"

⁴ Yesu ayaswike ukuti, "Kamwebeni Yohani fintu muleumfwa nafintu mulemona,

⁵ impofu silemona, ifilema fileyenda, abafibasi balepola, bankomya matwi baleumfwa, abafwa balebusiwa, kabili ne Mbila Nsuma ilebilwa kubabusu.

⁶ Alipalwa uusiipununa pamulandu wandi!"

⁷ Lintu abasambi bakwa Yohani baile, Yesu atampile ukulanda pali Yohani kwi bumba ukuti, "Lintu mwaile kuli Yohani mukiswebembe, kinsi mwaleenekela ukumona? Busye litete lilepunga kumwela?"

⁸ Busye kinsi mwaile mukumona? Busye muntu uwafwele insalu syabusaka? Iyoo abantu abafwala ifyo bekala ku kipango!

⁹ Busye kinsi mwaile mukumona? Busye nikasesema? Ee, lelo ndemyeba ukuti, mwamwene uwakila pali kasesema.

¹⁰ Yohani emuntu amalembu yalandapo ukuti, 'Moneni, nkatuma intumi yandi iyakuntangilila, iyakukupekanisiya insila.'

¹¹ Ndemyeba ukuti Yohani mukalamba ukukila bonse abaikalapo pakyalo. Lelo uwakepesya Mubufumu bwa mumulu mukalamba ukukila Yohani.

¹² Ukufuma pansita yakwa Yohani Kabatisya ukufika nandakai Ubufumu bwamumulu bwaba bwakulwila, nababulwila pamaka ebabupoka.

¹³ Pantu bakasesema bonse namafunde yalesesema ukufika pali Yohani,

¹⁴ ngamulefwaya ukusumina imbila yabo, Yohani ni Eliya uo balandile ukuti ali nokwisa.

¹⁵ Uuli namatwi omfwe!

¹⁶ "Nomba, busye nipii ningapasyanya ino nkulo? Ili nga baike abaleyangala pakisankano. Ibumba limo lilebilisiya ilinankwe ukuti,

¹⁷ "Twalimilisiye inyimbo syapa bwinga, lelo tamwakindile! Twalimimbile cilolo, lelo tamwalilile!"

¹⁸ Pantu lintu Yohani aisile talelya nokunwa, kabili nabonse balandile ukuti, 'Alikwata ikibanda!'

¹⁹ Lintu Umwana Wamuntu aisile aliliile nokunwa, kabili bonse balandile ukuti, 'Moneni uyu muntu, alalisiya,

kabili alanwa, nikibusa wabakasonkesya bamusonko na babembu!' Nomba ifikitwa fyamano yakwa Lesa filasinina ukuti wakisinka."

*Imisumba iisyasumina
(Luka 10.13-15)*

²⁰ Yesu atampile ukwebaula imisumba umo akitile ifipesyamano ifingi, lelo abantu tabalapile.

²¹ "Walisyama, we Chorazini! Walisyama, we Betisaida! Ifisugusyo ifyakitwa muli webo fingakitwa mu Tare nangu Sidoni, abantu bamulya ngabalilapile akale mukufwala ifilanga nokuisuba imito!

²² Ndemyeba ukuti pabusiku bwa Bupingusi Lesa akalangapo uluse ulukalamba kubantu bamu Tare na Sidoni ukukila mwebo!

²³ Kabili nawe Kapenamu! Busye walefwaya ukuisansabika ukufika mumulu? Ukaposwa ku Gehena! Ifisungusyo fyakitilwe muli webo fingakitwa mu Sodoma nandakai ngepoili!

²⁴ Eikyo ndemyeba ukuti Pabusiku bwa bupingusi Lesa akalangapo sodoma uluse ulukulu ukukila mwebo!"

*Iseni mutuusye kulinebo
(Luka 10.21-22)*

²⁵ Pali iyoine nsita Yesu aebele ukuti, "Mwetaata, Imfumu ya mumulu napesonde! Namitotela pantu ifi fintu mwafifisa kubamano naku basambilila, mwafisokolola ku bana.

²⁶ Ee, Mwetata ifi fyali bufwayo bwenu.
²⁷ "Tata alimpela ifintu fyonse. Kabili takwaba uwaisiba Umwana kanofye Wisi, kabili takwaba uwaisiba Wisi kanofye Umwana nabo bonse abo Umwana aasala ukusokolwela.

²⁸ "Iseni kuli nebo, mwebacucutika, namweba fininwa nefisendo, nalamipeela ukutuusya.

²⁹ Piteeni ikoli lyandi, kabili nokusambilila kuli nebo, pantu ndiwamutembo kabili nalifuuka mu mutima, kabili mukasanga ukutuusya.

³⁰ Pantu ikoli lyandi talyayafya, nekisendo kyandi kyalyanguka."

12

*Ilipusyo lyape Sabata
(Mako 2.23-28; Luka 6.1-5)*

¹ Yesu na basambi bakwe baaleyenda mwibala lya nana Pesabata. Abasambi bakwe bayambile ukusaba imisonso ya nana balalya pantu balyumfwile insala.

² Lelo lintu Abafalise bamwene ifi baebele Yesu ukuti, "Mona, abasambi bobele balezita ifyakanisiwa ukukita Pesabata!"

³ Yesu ayaswiike ukuti, "Busye tamwabelenga fintu Davidi akiitile na bantu bakwe lintu baumfwile insala?

⁴ Aingile munanda yakwa Lesa na bantu bakwe nokulya umukate wapelwe kuli Lesa, nanguline takiyali nakisuminiwa mumafunde bena ukulya, kanofye basimapepo ebaali nabasuminiwa ukulya.

⁵ Nangu busye tamwabelenga mwifunde ukuti basimapepo bamwi Tempele abalebomba pe Sabata bakaana ukusunga ikyebo kya pabusiku bwe Sabata, lelo bali abakaele?

⁶ Ndemyeba ukuti pano pali uwakila pe Tempele.

⁷ Mwingesiba umwalola ukuti, 'Ine mfwaya uluse telambo lyanama.' Ngatamupeela abakaele imilandu,

⁸ pantu Umwana Wamuntu ni Mfumu ye Sabata."

Yesu aundapa umuntu wakiansa kyalemana

(Mako 3.1-6; Luka 6.6-11)

⁹ Yesu afumine kuli ilya nkende nokuya ingila mu sinagogi lyabo,

¹⁰ kabili kwali umuntu uwali nekiansa kyalemana. Baipwisye Yesu ukuti, "Busye kyalisuminiwa ukundapa Pesebata?" Pakuti bamupele umulandu.

¹¹ Yesu ayaswiike ukuti, "Ngakyakuti umo pali mwebo nakwata Impaanga elo yawila mukikulo Pesabata, busye tekuti ailobole?

¹² Busye umuntu takindamapo ukukila Impaanga! Eikyo kyalisuminiwa ukukita ikisuma pabusiku bwe Sabata."

¹³ Elo aebele umuntu ukuti, "Tambalika ukuboko kobe."

Umuntu atambalike ukuboko, kabili kwalipolele nga kumbi ukwasyala.

¹⁴ Elo Abafalise bafuma baya mukumfwana ifya kwipaya Yesu.

Umubomfi uwasalwa uwakwa Lesa

¹⁵ Ikyo Yesu alisibe amapange yabo, alifumine kuli ilya nkende, kabili ne bumba ilikalamba lyalimukonkele nao alibondepe bonse.

¹⁶ Alibasokele ukuti beyebako bambi pali ena.

¹⁷ Ifi fyali kufikilisa ifyalandile kasesema Ezaya ukuti,

¹⁸ "Uyu emubomfi wandi, uo nasala, uo natemwa, kabili uo mbekelwamo.

Nkabika Umupasi wandi pali ena, kabili akasimikila ubupingusi kufyalo.

¹⁹ Takalekita fikansa nangu ukupuunda, tapakabe ukomfwa isiwi lyakwe mumisebo.

²⁰ Takafunaule itete ilyafwantwa, nangu ukusimya ulukuni ululepya. Mpaka umulinganya ukakimfye,

21 kabili ifyalo fikabika isubilo muli ena."

Yesu na Beleezebu

(Mako 3.20-30; Luka 11.14-23)

22 Baletele kuli Yesu umuntu uwali impofu kabili talelelanda pantu alikwete ifibanda. Nao Yesu aundepe umuntu ayamba ukumona nokulanda.

23 Ibumba lyonse lyalipapile pali fintu Yesu akiitile. Baipwisye ukuti, "Busye kuti aba Mwana wakwa Davidi?"

24 Lintu Abafalise bena baumfwile ifi bayaswiike ukuti, "Atamfya ifibanda pamulandu umukalamba wafibanda Beleezebu alamupeela amaka yakutamfya."

25 Yesu alisibe fintu baletontonkanya eikyo abebele ukuti, "Ubufumu bonse ngabwayakanika nokwamba ukuilwisya teti bwiminine. Kabili nomusumba nangu ulupwa ulwayakanika mu mabumba nokwamba ukuilwisya lukonaika."

26 Kansi Satana ngakuti atamfya Satana ninsi aimina umwine eka. Nomba busye ubufumu bwakwe kuti bwaiminina syani?

27 Ngantamfya ingulu ukubomfya Beleezebu. Kansi ngabana benu bena batamfisa mu maka yakwani? Abana benu ebakamipingula!

28 Umupasi wakwa Lesa ngeumpa amaka yakutamfya ingulu ninsi Ubufumu bwakwa Lesa nabwisa palimwebo.

29 "Takuli umuntu uwingengilila umuntu uwamaka nokupiita ifyuma fyakwe, kano ayambilapo ukukaka umuntu uwamaka, elo engengila nokupiita ifyuma fyakwe."

30 "Onse usyaba nanebo ninsi mulwani, usingafwa ukukolonganika ninsi alasalan-ganya."

31 Kabili ndemyeba ukuti abantu kuti baelelwa imemba syonse nefyabubifi balanda, lelo onse uwapontela Mupasi wamusilo takelelwe.

32 Nowalanda amasiwi yamusalalula pa Mwana Wamuntu kuti aelelwa, lelo uwapontela Mupasi Wamusilo takelelwe pali ndakai nomuyayaya.

Ikimuti nefitwalo fyakiko

(Luka 6.43-45)

33 "Pakukwata ikitwalo ikisuma kukwata ikimuti ikisuma, ngokwete ikimuti ikibi ukakwata ikitwalo ikibi. Ikimuti bakisibila kufitwalo kitwala."

34 Mwensonka mwe! Kutu mwalanda syani ifintu ifisuma mwe babifi? Pantu akanwa kalanda ifyaisula mumutima."

35 Umuntu umusuma afumya ifintu ifisuma ifyamukipao kyakwe ikisuma, kabili nomubifi afumya ifintu ifibi ifyamukipao kyakwe ikibi."

36 Lelo Ndimukumyebe ukuti, pabusiku bwa bupingusi umuntu onse akalubulula pesiwi lyonse ilyabula ubuyo aalandapo."

37 Amasiwi yenu yakabomfesiwa mukumipingula, kukulanda ati muli bakaele nangu muli bamilandu."

Bafwaya ikisibilo kyakipesya mano

(Mako 8.11-12; Luka 11.29-32)

38 Elo bakafundisya Bamafundu naba Falise bamo baeba Yesu ukuti, "Wekafundisya, Tulefwaya ukumona ikisibilo kuli webo."

39 Lelo Yesu abaswiike ukuti, "Inkulo iyabubifi kabili iyabukende ilomba ikisibilo, lelo tapali ikisibilo ikikapelwa kuli yena ukukila ikisibilo kyakwa kasesema Yona."

40 Filyafine Yona apwiile insiku sitatu, ubusiku nakasuba munda yakisabi, efintu no Mwana Wamuntu akapwa insiku sitatu, ubusiku nakasuba mu musili."

41 Pabusiku bwa bupingusi abantu baku Ninive bakeminina nokumipa umulandu, pantu balilapile imemba syabo lintu baumfwile Yona alesimikila, nomba ndemyeba nati, pano pali umukalamba ukukila Yona!

42 Pabusiku bwa bupingusi Namfumu waku Sheba akeminina nokumipa umulandu, pantu alyendele ukufuma kukyalo kyakwe ukwisa umfwa kumafundisyo aya-mano ku mfumu Solomoni, kabili ndemyeba nati, pano pali umukalamba ukukila Solomoni!

Ukubweluluka kwa Mupasi Wakowela

(Luka 11.24-26)

43 "Ilyo umupasi wakowela wafuma mumuntu, ulaya ulululumba umwabula amensi mukufwaya umwakutuusya kabili taumusanga."

44 Uyebe uwine weka ukuti, 'Nalabwelela munanda yandi.' Ilyo wabwelelamo nokusanga tamuli nangu kimo, namupyangwa, nabamubika bwino, umwabusaka."

45 Ulaya wayapiita imipasi simbi isili kinelubali isyabipisyapo ukuukila, nokwisa ikala mulya. Nomba imibelee yabumi bwaulya muntu, iya pakulekelesya yabipisyapo ukukila iyantansi. Ifi efikakitika kuli ino nkulo iyibifi."

Nyina nabamunyina bakwa Yesu

(Mako 3.31-35; Luka 8.19-21)

46 Lintu Yesu aalelanda na bantu, nyina na bamunyina bakwa Yesu balifikile. Baiminine panse balefwaya ukuti balande nao."

47 Umo pa bantu abaali kulya amwebele ukuti, "Banoko na bamunoko beminine panse balefwaya ukulanda nobe."

⁴⁸ Yesu amwaswiike ukuti, “Busye bamayo nibani? Nangu bamuninane bandi nibani?”

⁴⁹ Elo asonta pabasambi bakwe noku-landa ukuti, “Moneni! Aba ebamayo naba-muninane!”

⁵⁰ Onse uukita ubufwayo bwakwa Taata emuninane, enkansi yandi kabili emayo.”

13

*Umulumbe wakwa katanda wa mbuto
(Mako 4.1-9; Luka 8.4-8)*

¹ Bulyabwine busiku Yesu afumine mujanda nokuya mumbali ya mumana eko aikele.

² Ibumba ilikalamba lyalimukolongene ikyakuti apateme mubwato emo aikala, kabili nebumba lyonse lyaiminine kunshiko.

³ Abebele ifintu ifingi mumilumbe ukuti, “Katanda wa mbuto aile mukutanda.

⁴ Nalintu atandile, imbuto simo syaponene mumbali yansila, kabili nefyoni fyaisilelya.

⁵ Simbi syaponene pansakalabwe, apaali iloba ilinono, inseke syatampile ukumena bwangu bwangu pantu umusili tawaile saana pansi.

⁶ Lelo lintu akasuba katulile, fyonse fyalipile nokubonsa pantu tafyakwete imisila.

⁷ Simbi syaponene mu myunga. Imyunga syalikulile nokwisa sitabilila.

⁸ Lelo simbi syaponene mu musili uusuma, kabili syalikulile nokutwala ifisabo, imiku umwanda umo, simbi amakumi mutanda, nasimbi amakumi yatatu (30) ukukila isyabyelwe.

⁹ “Uukwete amatwi naomfwe!”

*Umulandu wakubomfya imilumbe
(Mako 4.10-12; Luka 8.9-10)*

¹⁰ Elo abasambi baisile kuli Yesu bamwipusya ukuti, “Nikinsi ulandila nabantu mumilumbe?”

¹¹ Yesu abaswiike ukuti, Pantu ukwisiba inkama ya bufumu bwa mumulu kwalipelwa kuli mwebi, lelo tekuli bena.

¹² Pantu umuntu uwakwatapo fimo akapelelwapo nafimbi, pakweba ati akakwate ifingi ukukilapo, lelo umuntu usyakwata nangu kimo akapokwa na kanono kantu akwata.

¹³ Ii efintu ndandila nabo mumilumbe, “Pakuti balolesye, lelo ukwabula ukumona kabili bomfwe lelo ukwabula ukwiluka.

¹⁴ Ubusesemo bwakwa kasesema Esaya bwalifikilise kuli bena ukuti,

“Mukomfwa lelo ukwabula ukwiluka, mukalolesya lelo ukwabula ukumona,

¹⁵ pantu imitima yaaba bantu tayakutlukwa,

kabili na matwi yabo yalikoma.

Kabili baalisala amenso yabo, Ngatefyo amenso yabo, ngayalamona, na matwi yabo ngayalomfwa, Ne mitima yabo ngaililuka kabili ngabalibwelela kuli nebo ukuti imbondape.’

¹⁶ “Lelo yalipalwa amenso yenu pantu yalamona, namatwi yenu pantu yalomfwa.

¹⁷ Ndemyeba ukuti bakasesema abengi na bantu abalungami balefwaisya ukumona ifi, lelo tabafimwene, kabili balefwaisya ukumfwa ifi muleumfwa lelo tabafyumfwile.

*Yesu alondolola umwalolele umulumbe
(Mako 4.13-20; Luka 8.11-15)*

¹⁸ “Umfweni nombamba umulumbe wakwa katanda fintu ulepilubula.

¹⁹ Umuntu ngaumfwa imbila yapa Bufumu ukwabula ukwiluka, aba ngembuto syaponene mumbali yansila. Umubiifi alesa nokwisa sompola ifyabyelwe mumitima wakwe.

²⁰ Imbuto syaponene pansakalabwe simininako, abantu abomfwa imbila kabili palya pene baipokelela ne nsansa,

²¹ Lelo apo muli bena tamwaba misila. Basipikisyafye apalinga kabili lintu amafya no kupakaswa kwaisa pamulandu wambila balanenuka bwangu.

²² Imbuto syaponene mummyunga simininako abo bonse abomfwa imbila, lelo amasakamiko yabwikasi buno nomukonkelelo wafyuma watosya imbila, kabili tabatwala fisabo.

²³ Kabili nembuto syaponene mu musili uusuma simininako abo bonse abomfwa imbila nokwiluka, balatwala ifisabo, bamo imiku umwanda umo, bambi amakumi mutanda, kabili nabambi amakumi yatatu ukukila fintu babyele.”

Umulumbe wakalolo

²⁴ Yesu abebele umulumbe naumbi ukuti, “Ubufumu bwa mumulu bwaba ngo muntu uwabyele imbuto isisuma mwibala lyakwe.

²⁵ Lelo lilya abantu bonse bali mutulo ubusiku, umulwani aisile byalamo kalolo mungano nokuya.

²⁶ Kilya imisonga yamena yapakula nokupakula, elo kalolo nayo yamoneka.

²⁷ Ababomfi baulya muntu baaisile kuli ena nokumweba ukuti, ‘Mwemfumu, busye tamwatandile imbuto isisuma mwibala? Nga kalolo aafumine pi?’

²⁸ Ayaswiike ukuti, ‘Umulwani ewakile ifi. Busye ulefwaya tuleyanukulamo kalolo?’

²⁹ Abaswiike ukuti, ‘Awe, pantu ilyo mulenukula kalolo kuli mwanukwila pamo nerjano.

³⁰ Leken iinano na kalolo fikulile pamo mpaka pa busombosi. Nkeba abakala-sombola ukunukulamo kalolo pakwamba, ukuikaka mufikuka nokuyokya, kabili nokulonganya inano ukubika mubutala."

*Umulumbe wa luseke lwalubanga
(Mako 4.30-32; Luka 13.18-19)*

³¹ Yesu abebele umulumbe naumbi ukuti, "Ubufumu bwamumulu bwaba ngo luseke lwa lubanga ulo umuntu apiitile nokuya byala mwibala lyakwe.

³² Luseke ulunono panseke syonse, lelo ilyo lwakula, luba kimpunsa ikikalamba palifyonse mwibala. Kisanguka ikimuti, ikyakuti nefyoni fipanga ifinsa kumisambo yakiko."

*Umulumbe wantutumusi
(Luka 13.20-21)*

³³ Kabili Yesu abeba naumbi umulumbe ukuti, "Ubufumu bwamumulu bwaba nge ntutumusi sintu namayo apiitile angand-wila mufipimo fitatu ifyabunga mpaka umufuba onse watutumuka."

*Kintu Yesu aalandile imilumbe
(Mako 4.33-34)*

³⁴ Fyonse ifi Yesu abomfesy e imilumbe pakweba amabumba, taalandile ikintu nangu kimo ukwabula ukubomfya umulumbe.

³⁵ Akiitile ifi mukufikilisya fintu kas-esema Ezaya alandile ukuti, "Nkabomfya imilumbe pakulanda nabo, nkabeba ifintu ifyafisama ukutula pabubumbo bwe sonde."

Yesu alondolola umulumbe wakalolo

³⁶ Yesu afumine pa mabumba nok-wingila munanda, abasambi bakwe baisile kuli ena nokumweba ati, "Twebe fintu umulumbe wakalolo mwibala ulepilibula."

³⁷ Yesu abasuka ukuti, "Umuntu uwabyele inseke isisuma Mwana Wamuntu.

³⁸ Ibala lisonde, inseke isisuma bantu aba Mubufumu, kalolo bantu bamubifi,

³⁹ kabili nomulwani uwatandilemo inseke ni Kiwa. Ubusombosi nimpela yankulo, kabili na babomfi babusombosi ni bamalaika.

⁴⁰ Ngafilya kalolo alonganikwa nokokewa mumulilo, efintu kikaba na pampela yakyallo.

⁴¹ Umwana Wamuntu akatuma bamalaika mukukolonganika abo bonse abalenga abantu ukubembuka nabo bonse abakita ifintu ifibi, ukubafumya Mubufumu bwakwe,

⁴² kabili bakabaposa mwilungu lya-mulilo, umukaba ukulila nokusumanya ameno.

⁴³ Elo abalungami bakabengesime nga kasuba Mubufumu bwakwa Tata. Uukwete amatwi naomfwe!

Umulumbe wakipao kyafiswa

⁴⁴ "Ubufumu bwa mumulu bwaba nge kipao kyafiswa mwibala kintu umuntu atatwila nokufimbapo, elo aya nasansamuka ngansi, asitisya nafyonse fintu aakwata ayasitamo lilya ibala.

Umulumbe wa bulungu

⁴⁵ "Nakabili Ubufumu bwa mumulu bwaba ngo muntu wamakwebo ulefwaya ubulungu ubwayemba.

⁴⁶ Kilya asanga ubwayembesya aya-sitisya fyonse fintu aakwata nokuyabusita.

Umulumbe wa Bukonde

⁴⁷ "Kabili Ubufumu bwamumulu bwaba ngo bukonde ubwaposwa pamumana nok-wipaya isabi lyamisango yonse.

⁴⁸ Lintu isabi lyaisula mubukonde abashila babutintila kunshiko baikala balasala, ilisuma babika mukitunga, ilibi baliposa.

⁴⁹ Efintu kikaba pakupwa kwakyalo, bamalaika bakesapatula abantu ababifi ukubafumya kubalungami

⁵⁰ nokuyabaposa mwilungu lyamulilo umo bakalila nokusumanya ameno yabo.

Iciine cakale necipya

⁵¹ "Elo Yesu abepusya ukuti, "Busye Namwiluka ifintu fyonse ifi?"

Nabo bamwasuka ukuti, "Ee".

⁵² Kabili abebele ukuti, "Eikyo onse ka-fundisya Wefunde uwaba umusambi wa Mubufumu bwa mumulu ali ngomwine wajanda uufumya ifipao fyakwe ifipya ne fyakale muntu afisungila."

*Yesu bamukana ku Nazareti
(Mako 6.1-6; Luka 4.16-30)*

⁵³ Lintu Yesu apwisisye ukulanda iyi milumbe alifumine kuli ilya nkende

⁵⁴ nokubwelulukila ku musumba wakwe. Aafundisye musinagogi nabonse abaumfwileko balisungwike. Baipwisye ukuti, "Busye nipii aafumya aya mano namaka yakukita ifisungusyo?"

⁵⁵ "Busye uyu temwana Kapopa wambao? Busye temwana Mariya? Busye Yakobo, Yosefu, Simoni na Yuda tebamunyina?

⁵⁶ Busye bankasi yakwe tatwikala nabo kuno? Nga nipi aafumya fyonse ifi fintu?"

⁵⁷ Eikyo balimukene.

Lelo Yesu abebele ukuti, "kasesema kunkende syonse balamukindika ukufumyakofye mumusumba wakwe nakuli balupwa bakwe."

⁵⁸ Eikyo takitileko ifisungusyo ifingi pantu tabakwete ikitetekelo.

14

Imfwa yakwa Yohani Kabatisya

(Mako 6.14-29; Luka 9.7-9)

¹ Pali ilya nsita Herodi imfumu yamu Galili, yaumfwile ululumbi pali Yesu.

² Yaebele bakilolo bakwe ukuti, "Ni Yohani Kabatisya eubukile kubafwa, ekintu akwatiile amaka yakukita ifisungusyo."

³ Pantu Herodi alikete Yohani, amukaka mu minyololo nokumubika mukifungo. Aakitile ifi pamulandu na Herodyasi muka munyina Filipi.

⁴ Yohani aebele Herodi ukuti, "Takya-suminisiwa webu ukupa Herodyasi!"

⁵ Herodi alefwaya ukwipaya Yohani lelo aletiina abantu, pantu bena balisumine Yohani ukuti ni kasesema.

⁶ Lelo Pakusefya ubusiku bwa kufyalwa kwakwa Herodi, umwana wakwa Herodyasi umwanakasi alicindile ku ntansi ye bumba kabili alisekesye Herodi,

⁷ ikyakuti alilapile ukumupela kyonse kintu engalomba.

⁸ Lelo nyina ailemusonga, eikyo alandile ati, "Mpeni umutwe wakwa Yohani Kabatisya pansani!"

⁹ Imfumu yalisakamene lelo pamulandu nomulapo yapangile pa menso ya bantu bonse yakonkomesye ukuti bamupele.

¹⁰ Yatumine abakuyaputula umutwe wakwa Yohani mukifungo.

¹¹ Baletele umutwe pa nsani bapela akakasyana, nako kayapeela nyina.

¹² Abasambi bakwa Yohani bapiitile ikitumbi bayasika elo bayaeba Yesu.

Yesu apeela amakana ya bantu yane ifyakulya

(Mako 6.30-44; Luka 9.10-17; Yohani 6.1-14)

¹³ Lintu Yesu aumfwile ifyakitike, afumine kulya nobwato nokuya kunkende yakwe eka. Lelo lintu ibumba lyaumfwile ifi, lyamukonkele ulwa pansu ukufuma mumisumba.

¹⁴ Lintu Yesu afikile ku nshiko amwene ibumba ilikalamba, umutima wakwe waiswilemo inkumbu, kabili aundepe amalwele yonse.

¹⁵ Mukyungulo abasambi bakwe baisile kuli ena nokumweba ukuti, "Kuno tuli nikukiswebebe kabili nakasuba nakawa, eba abantu baye mumisi bayesita ifyakuti balye."

¹⁶ Yesu nao abaswike ukuti, "Tabafwile ukuya, mwebobene bapeniko ifyakuti balye!"

¹⁷ Bayaswike ukuti, "Tukwetefye imikate isano nesabi libili."

¹⁸ Yesu alandile ukuti, "Leteni kuli nebo."

¹⁹ Aebele amabumba ukwikala pafyani, elo abuula imikate isano ne sabi libili, alolesya mu mulu aapala ifyakulya. Aamokwele imikate isano apela abasambi, nabo abasambi bayakanya abantu.

²⁰ Abantu bonse balilile nokwikuta. Kabili nabasambi bapiitile ifitunga ifyaisula ifyakulya fyasyelepo.

²¹ Impendwa yabaume abalile yali amakana yasano (5,000) ukwabula ukupendelako abanakasi, na baana.

Yesu aenda pamensi

(Mako 6.45-52; Yohani 6.15-21)

²² Yesu aebele abasambi bakwe ukupatama mubwato bamutangilile busilya bwa mumana, ilyo ena alesalanganya abantu.

²³ Panuma ya kusalanganya abantu, apilukile pa lupili mukupepa. Lintu ikyungulo kyafikile aali kulya kwine eka,

²⁴ lelo pali iyi nsita ubwato bwali nabufika apatali, bwalesenkela namaputa pantu umwela walebusunka.

²⁵ Kuli kakula Yesu aisile ku basambi, aleyenda pamumana.

²⁶ Lintu abasambi bamumwene aleyenda pamumana balitiniine ngansi, baebele ukuti, "Kiwa!" Kabili bapundile no mwenso.

²⁷ Lelo Yesu palyapene abeba ukuti, "Tekeni imitima, Ninebo mwitiina!"

²⁸ Petelo epakulanda ukuti, "Wemfumu, nganiwebo ngeba ingise kuli webu ndeyenda pamensi."

²⁹ Yesu nao amwaswike ukuti, "Isa!" Petelo akokele mubwato nokwamba ukwenda pamensi aleya kuli Yesu.

³⁰ Lelo lintu amwene umwela alitiniine, ayamba nokwibila mumensi. Alilile ukuti, "Mwe Mfumu, mpususyeni!"

³¹ Yesu palyapene atambulwile ukuboko amukwata nokulanda ukuti, "We muntu wakitetekelo kinono! Kinsi wakitwisikila?"

³² Lintu bapateme mubwato nomwela walala.

³³ Elo abaali mubwato basinsimwine Lesa ukuti, "Mukiine uli Mwana wakwa Lesa!"

Yesu aundapa umulwele mu Genesareti

(Mako 6.53-56)

³⁴ Kabili lintu bayabwike umumana, baisile kukyalo kya Genesareti.

³⁵ Lintu abantu bakuli ilya nkende baisibe Yesu, balaisye bonse muli ilya nkende ukuleta bonse abaali nabalwala kuli Yesu.

³⁶ Balimupapatile ukuti, aleke abalwele bakumyekofye kumpela yansalu yakwe, kabili na bonse abakumisyeke balipolele.

15

Amafundisyo ya fikolwe (Mako 7.1-13)

¹ Elo Abafalise bamo naba Kafundisya bamafunde bafumine ku Yerusalemu baisesa kuli Yesu nokumwipusya ukuti,

² "Nikinsi abasambi bobele baletobela intambi syafikolwe fyesu? Tabasamba ku minwe pakulya!"

³ Yesu abaswike ukuti, "Nemwe nikinsi mutobela ifipope fyakwa Lesa, pamulandu nentambi syenu?"

⁴ Pantu Lesa alandile ukuti, 'Ulekindika wiso na noko,' kabili 'naonse uwalanda ifibi pali wisi nangu pali nyina, afwile ukwipaiwa.'

⁵ Lelo mwebo mulanda ukuti umuntu nganakwata fintu engafwilisya wisi nangu nyina, mulanda ukuti, 'fyakwa Lesa,'

⁶ eikyo tafwile ukukindika wisi, pamulandu nentambi syenu mulenga imbila yakwa Lesa ibe iyafye.

⁷ Mwebha bumbimunda! Ezaya alilungike lintu aseseme pali mwebo ukuti,

⁸ 'Aba bantu bankindikafye pa kanwa, lelo imitima yabo yaba ukutali nanebo.

⁹ Bansinsimunafye apafye, namafunde yabo yabuntunse! "

Ifintu ifilenga umuntu ukukowela (Mako 7.14-23)

¹⁰ Yesu aitle abantu nokubeba ati, "Kutikeni nokwiluka!

¹¹ Ifingila mukanwa kamuntu tafimulenga ukukowela lelo ififuma mukanwa kamuntu efimulenga ukukowela."

¹² Elo abasambi baisesa kuli ena nokumweba ukuti, "Busye namwisiba ukuti aba Falise nakibakalipa lintu bakyumfwa fintu mwakilanda?"

¹³ Yesu ayaswike ukuti, "Kyonse ikimuti kintu Taata mumulu tabyala, kikanukulwa.

¹⁴ Balekeni, nintungulusi impofu, kabili impofu ngayatungulula impofu inankwe bonse kuwiila mucikulo."

¹⁵ Petelo aebele ukuti, "Tulondolweleni umwalolola uyu mulumbe."

¹⁶ Yesu abepwise ukuti, "Busye nanomba tamwiluka?"

¹⁷ Busye tamumona ukuti kyonse ikingila mukanwa, kipita munda, elo kyafumina kunse ya mubili?

¹⁸ Lelo ififuma mukanwa, fifuma mu mutima kabili ifi ifilenga umuntu ukukowela.

¹⁹ Pantu mumutima mufuma imilangwe iibi, ukwipaya, ubukende, ubulalelale, ubujo, bukambone bwa bufi, no musalula.

²⁰ Ifi efikowesya umuntu, lelo ukulya ukwabula ukusamba kuminwe takukowesya umuntu."

Ikitetekelo kyakwa namayo waku Kenani

(Mako 7.24-30)

²¹ Kabili Yesu afumine kulya nokuya kufitungu fya Tare na Sidoni.

²² Namayo waku Kenani uwaleikala muli ilya nkende aisile alebilisya ukuti, "We Mfumu, Mwana Davidi mbelela uluse! Umwana wandi umwanakasi alekyusiwa nekibanda."

²³ Lelo Yesu tamwaswikepo isiwi nangu limo. Kabili abasambi baisesa kuli Yesu no kumupapata ukuti, "Mwebeni aleya! Aletupangilafye ifyongolo!"

²⁴ Yesu ayaswike ukuti, "Natumwafye kumpaanga isyaluba isya munjanda yakwa Israeli."

²⁵ Lelo namayo apalamine mupepi, afukama pansu nokumupapata ukuti, "Ngafwilisye mwe Mfumu!"

²⁶ Yesu ayaswike ukuti, "Tekintu ikyayana ukupiita umukate wabana ukuposela imbwa."

²⁷ Nao ayaswike ukuti, "Kisinka mwe Mfumu, lelo nembwa sine silalya ubufungau bupona kwitebulo lyakwa wisikulu."

²⁸ Yesu epakumwasuka ukuti, "Uli namayo wakitetekelo ikikalamba! Kintu wakilafwaya kyalakitwa kuli webo." Kabili pali ilya ine nsita, umwana wakwe alipolele.

Yesu aundapa abantu abengi

²⁹ Kabili Yesu afumine kulya nokuya kumumana wa Galili. Aapilukile mumbali yalupili nokuyaikala kulya.

³⁰ Amabumba ayakalamba yaisile kuli ena nokumuletela abantu aabali, abalema, impofu, ababulebe, bankomya matwi nabambi abantu abaali nabalwala, bababikile pankasa syakwa Yesu, nao alibondepe.

³¹ Abantu balipapile ukumona bakibulu balelanda, abalema baleyenda, nempofu silemona kabili balumbenye Lesa wabena Israeli.

Yesu alisha abantu amakana yane

(Mako 8.1-10)

³² Yesu aitle abasambi bakwe abeba ukuti, "Nabomfwila inkumbu aba bantu, pantu baaba nanebo pansiku sitatu nomba apa tabakwete ifyakuti balye. Nsilefwaya ukubatuma baye ukwabula ukulya pantu kuti bapona ulushile pakuya."

³³ Abasambi bamwipwisye ukuti, "Nipi twalasanga ifyakulisa ili ibumba muno mukiswebebe?"

³⁴ Yesu abepwisye ukuti, "Mukwete imikate inga?"

Nabo bamwaswike ukuti, "Tukwete imikate kinelubali nesabi ilyalinga."

³⁵ Yesu aebele ibumba ukwikala pansu.

³⁶ Elo apiita imikate kinelubali nesabi, atasya Lesa, amokola apela abasambi nabo bapeela abantu.

³⁷ Bonse balilile nokwikuta fyasyalanapo. Abasambi bapiitile ifitunga kinelubali ifyaisula ifyakulya fyasyelepo.

³⁸ Impendwa yabaume abaalile ukwabula ukupendelako abanakasi nabana yali amakana yane.

³⁹ Panuma Yesu asalanganya abantu, apateme mubwato nokuya kukyalo kya Magadani.

16

Abafalise balomba ikisibilo

(Mako 8.11-13; Luka 12.54-56)

¹ Kabili Abafalise naba Saduki baisile kuli Yesu mukumwesya, eikyo bamwipwiseye ukuti abalange ikisibilo ukufuma mumulu.

² Lelo Yesu abaswiike ukuti, “Akasuba nga kawa, mulanda ukuti, ‘lelo kwalaba bwino, pantu umulu uli uwakasika.’”

³ Kabili ulukyelo mulanda ukuti, ‘yalaloka pantu umulu uli uwakasika kabili uwafiita.’ Mwalisiba ukwilula imimonekele ya mulu, lelo teti mwilule ifisibilo fya nsita!

⁴ Inkulo iibifi kabili iyabukende ifwaya ikisibilo, lelo takuli ikisibilo ikikapelwa kuli yena ukukila pa kisibilo kyakwa Yona.”

Eifyo Yesu alibasile nokuya.

Intutumusi syaba Falise naba Saduki

(Mako 8.14-21)

⁵ Lintu bayabukile busilya bwamumana, abasambi balilabile ukupiita umukate.

⁶ Yesu abebele ukuti, “Kengeleni ku ntutumusi syaba Falise naba Saduki.”

⁷ Bayambawile abene beka ukuti, “Aalandila ifi pamulandu tatupitile umukate.”

⁸ Lelo Yesu aisibe fintu baleyambaula, alandile ukuti, “Mwebakitetekelo ikinono, kinsi muleyambawila pakukana kwata umukate?”

⁹ Busye tamwailuka nandakai? Busye tamwibusya imikate isano fintu yalisiseye abantu amakana yasano? Busye mwaiswiseye ifitunga finga, ifya fyakulya fyasyelepo?

¹⁰ Nga pamikate kinelubali iyo nalisiseye abantu amakana yane? Busye mwaiswiseye ifitunga finga, ifya fyakulya fyasyalepo?

¹¹ Nikinsi mwakifililwa ukwiluka ukuti nsyakilalanda pa mukate? Kengeleni kuntutumusi syaba Falise naba Saduki.”

¹² Elo abasambi bailwiike ukuti taalelanda pa ntutumusi sya mumikate, lelo nipamafundisyo yaba Falise naba Saduki.

Petelo alanda ukuti Yesu ni Klistu

(Mako 8.27-30; Luka 9.18-21)

¹³ Lintu Yesu aisile mukitungu kya Kaesaliya Filipi, aipwiseye abasambi bakwe ukuti, “Busye abantu balanda ukuti Umwana Wamuntu ninani?”

¹⁴ Bayaswiike ukuti, “Bamo balanda ukuti ni Yohani Kabatisya, bambi balanda ati ni Eliya, elo bambi balanda ukuti ni Yeremaya nangu umo muli ba kasesema.”

¹⁵ Elo Yesu abepwiseye ukuti, “Ngamwebo mulanda ukuti ninebo nani?”

¹⁶ Simoni Petelo ayaswiike ukuti, “Niwebo Klistu, Umwana wakwa Lesa uwamweo.”

¹⁷ Yesu amwaswiike ukuti, “Walipalwa we Simoni mwana Yohani, pantu tekumuntu iki kisinka kyasokolwelwa kuli webo, lelo ni Taata uwamumulu ewakupela ubusokololo.

¹⁸ Kabili nakweba ukuti niwebo Petelo, kabili napa ili libwe nkakulapo ulukuta lwandi nempingongo syamaka yamfwa tafyakalukinfye.

¹⁹ Nkakupa imfungulo syabufumu bwa mumulu, kyonse kintu wakaka pesonde, namumulu kikakakwa, kabili nakyonse kintu wakakula pesonde na mumulu kikakakulwa.”

²⁰ Elo Yesu asoka abasambi bakwe ukuti tabafwile ukwebako umuntu nangu umo ukuti ni Klistu.

Yesu asobela imfwa yakwe nokukyula

(Mako 8.31—9.1; Luka 9.22-27)

²¹ Ukufuma pali ilya nsita Yesu ayambile ukweba abasambi bakwe ukuti, “Nkaya ku Yerusalemu mukukyula apakalamba ku bakalamba, kuli basimapepo bakindami nabakafundisya Bamafunde. Nkepaiwa, lelo panuma yansiku sitatu nkabusiwa kubafwa.”

²² Petelo apiitile Yesu pambali noku-mukalipila ukuti, “Iyoo we Mfumu! Ifi tafyakamikitikile!”

²³ Yesu apiilibwike nokweba Petelo ukuti, “Fuma kuli webo Satana! Uli kyakumpumfanya munsila yandi, pantu amatotonkanyo yobe yabuntunse tayalefuma kuli Lesa.”

²⁴ Yesu aebele abasambi bakwe ukuti, “Onse ulefwaya ukuba umusambi wandi, aikane umwine, apiite umusalaba wakwe nonkunkonka.

²⁵ Pantu onse upususya umweo wakwe akaulufya, lelo onse ulufya umweo wakwe pamulandu wandi akausanga.

²⁶ Busye umuntu finsi engakwatamo, nganonka isonde lyonse, lelo alufya umweo wakwe? Takuli kintu umuntu engapela ukukabusya nomweo.

²⁷ Pantu Umwana Wamuntu alinokwisa mubukata bwakwa Wisi naba Malaika bakwe, mukulambula umuntu ukulingana nefikitwa fyakwe.

²⁸ Ndemyeba ikisinka ukuti bamo pano tabakafwe mpaka bakamona Umwana Wamuntu aleisa Mubufumu bwakwe."

17

Yesu ayaluka

(Mako 9.2-13; Luka 9.28-36)

¹ Panuma yansiku mutanda Yesu apiitile Petelo, Yakobo namunyina Yohani pa lupili ulutali apo baileba beka.

² Yesu ayalwike pamenso yabo. Pamenso yakwe pabengesime nga kasuba. Nensalu syakwe syasangwike isyabuta ngo lubuuto.

³ Kabili kwamonekele Mose na Eliya baleambaula na Yesu.

⁴ Petelo epakweba Yesu ukuti, "We Mfumu kuti kyawama twaikala pano. Ngaulefwaya nalakula imitanda itatu, umo uobe, umo uwakwa Mose naumbi uwakwa Eliya."

⁵ Lintu Petelo akili alelanda, awe inkumbi ilyabeka lyabakupa, kabili nesiwi lyafumine mumakumbi nokulanda ukuti, "Uyu Mwana wandi untu natemwa, eombekelwamo mumfwileni!"

⁶ Lintu abasambi baumfwile isiwi, bawile pansi ubunkupeme kabili baiketwe nomwenso.

⁷ Lelo Yesu aisile kuli bena nokubakumya, elo abeba ukuti, "Imeni, mwitiina!"

⁸ Lintu bainwine amenso tabamwene nangu umo lelo Yesu ekafye.

⁹ Lintu baletentemuka pa lupili, Yesu abakonkomesye ukuti, "Mwiyebako nangu umo ikimonwa, mpaka Umwana Wamuntu akabusiwe kubafwa."

¹⁰ Kabili abasambi bamwipwisye ukuti, "Busye nikinsi bakafundisya bamafulunde balandila ukuti Eliya afwile abalilapo ukwisa?"

¹¹ Yesu nao abaswike ukuti, "Kisinka, Eliya ali nokwisapo bwangu kabili akesa mona ukuti ifintu fyonse fyabela muntu fifwile ukubela.

¹² Lelo ndemyeba ukuti Eliya alisa kale kabili na bantu tabamwisibe, bamukitile ukulingana nefyabasekesye. Efintu no Mwana Wamuntu bakamukyusya."

¹³ Elo abasambi bailwike ukuti alebeba pali Yohani Kabatisya.

Yesu aundapa akalumendo akakwete ikibanda

(Mako 9.14-29; Luka 9.37-43a)

¹⁴ Lintu babwelele kwibumba, umuntu aisilefukamina Yesu nokumweba ukuti,

¹⁵ "We Mfumu belela umwana wandi uluse! Pantu alapona ikifulubi kabili alakyula ububi. Ilingi alaponena mumensi na mumulilo.

¹⁶ Nakimuleta ku basambi bobele lelo tabakimundapa."

¹⁷ Yesu ayaswike ukuti, "Mwenkulo iisya-sumina, kabili iyaumalala imitima! Busye nkekala namwebo ukufika lisa? Busye nkasipikisya ukwikala namwebo ukufika lisa? Leteni akalumendo kuli nebo!"

¹⁸ Yesu akalipile ikibanda, nakyo kya-fumine mukalumendo napali kalya kene kasita kapola.

¹⁹ Elo abasambi baisile kuli Yesu bamwipusya kumbali ukuti, "Busye nikinsi fwebo twakifililwa ukutamfya ikibanda?"

²⁰ Abaswike ukuti, "Nipamulandu wa kitetekelo kyenu ikinono, ndemyeba ikisinka ukuti ngamwakwata ikitetekelo nga kaluseke ka lubanga, kuli mwalanda ku lupili ulu ukuti, 'Fuma apa seleta kulya!' Nalo kuli lwasela. Tapali ifikasyupa kuli mwebo."

²¹ Lelo ifi tafiyafye kano kwi pepo noku-funga.

Yesu asobela imfwa yakwe nakabili

(Mako 9.30-32; Luka 9.43b-45)

²² Lintu abasambi bakolongene bonse mu Galili, Yesu abebele ukuti, "Umwana Wamuntu alaba pakupelwa mumaboko ya bantu

²³ bakamwipaya, lelo panuma ya nsiku sitatu akabusiwa kubafwa."

Kabili abasambi baiswilemo ubulanda.

Umusonko we Tempele

²⁴ Lintu Yesu nabasambi bakwe baisile mu Kapenamu, bakasonkesya bamusonko wamwi tempele baisile ipusya Petelo ukuti, "Busye kafundisya wenu talipila umusonko wa mwi tempele?"

²⁵ Petelo nao abaswike ukuti, "alalipila."

Kabili lintu Petelo aisile parjanda, Yesu ewabalilepo ukumwipusya ukuti, "Simoni ngawebo uletipo syani? Nibani balipila umusonko ku mfumu syapano kyalo? Busye bana babo nangu bantu bambi?"

²⁶ Petelo alandile ukuti, "bantu bambi"

Yesu amwebelele ukuti, "Ikilepilibula ukuti abana babo tabafwile ukulipila.

²⁷ Lelo tatulefwaya ukuleta ubwafya. Kabiye ku mumana uposepo indobani, isabi ulebalilapo ukuloba, wisule mukanwa ulesangamo ulupiye ulwalinga ukulipila umusonko wamwi tempele ulobe nolwandi. Ulupiite uleyabalipila umusonko wesu."

18

Ninani umukalamba?

(Mako 9.33-37; Luka 9.46-48)

¹ Pali ilya nsita abasambi baisile kuli Yesu mukumwipusya ukuti, "Busye ninani umukalamba mu bufumu bwa mumulu?"

² Yesu aitile umwaike amwimika pakati kabo,

³ nokulanda ukuti, "Ndemyeba ikisinka ukuti ngatamupilibwike nokuba ngo mwana umunono tamwakengile mubufumu bwa mumulu.

⁴ Onse uwaikefya ngo mwana umunono, mukalamba mu bufumu bwa mumulu.

⁵ Onse uwapokelela umwana umunono ngoyu mwisina lyandi, ninsi apokelela nebo.

*Mwilalenga bambi ukubifya
(Mako 9.42-48; Luka 17.1-2)*

⁶ Lelo onse uwalenga ukuti kamo pali utu twaike utwasumina muli nebo ukubembuka, kyamuwamina ukumukakila ilibwe lya kupelelako mu mukosi nokumuposa pali bamba washika.

⁷ Akalanda pesonde pamulandu wafintu ifilenga abantu ukupunuka! Pantu ifi fintu fyalingile ukwisa, lelo akalanda ku muntu uwalenga fise!

⁸ Ukuboko kobe nangu ulukasa lobe ngalwakulenga ukubembuka, kuputuleko nokukuposa! Kyawamapo ukwingila ku mweo ukwabula ukuboko nangu ulukasa ukukila na maboko yabili nangu amakasa yabili nokuposwa mu mulilo wamuyayaya.

⁹ Ilonso lyobe ngalyakulenga ukubembuka, lilobole nokuliposa! Kyawamapo ukwingila ku mweo nelonso limo ukukila na menso yabili nokuposwa mu Gehena.

*Umulumbe wampaanga iyalubile
(Luka 15.3-7)*

¹⁰ Moneni ukuti tamusalwilepo nangu kamo pali utu twaike. Pantu ndemyeba ukuti bamalaika batuko mumulu, lyonse bamona ikinso kyakwa Taata mumulu.

¹¹ Pantu Umwana Wamuntu aisile mukupususya abantu baluba.

¹² Busye mwebo muletipo syani? Umuntu ngalikwata impaanga umwanda umo elo paluba imo? Busye tekuti asye isili amakumi pabula napabula kulupili nokuyafwaya iilubile?

¹³ Ndemyeba ikine kine ngaisanga, ala kuti asansamukisya ngansi pali imo iyalubile ukukila pasili amakumi pabula napabula isisilubile.

¹⁴ Efintu na Wisinwe wamumulu tafwayapo ukuti nangu kamo pali utu twaike ukuloba.

Ukwalulula munonko

¹⁵ "Munonko ngakubifya, kabiye kuli ena uleyamweba ikilubo uko muli babili. Ngakumfwa ninsi mwawikisanyana na munonko.

¹⁶ Lelo ngakana ukukumfwa, piitako umuntu umo nangu babili, pakuti ubwafya bonse busininkisiwe kuli bakambone babili nangu batatu.

¹⁷ Kabili ngakana ukubomfwa, londolwelako abakulukuta. Ngakana ukumfwa ku lukuta lyena ninsi lekafye abe kuli webo ngo mwina fyalo nangu kasonkesya wamunsonko.

Ukukanyako nokusuminisya

¹⁸ "Ndemyeba ikine kine ukuti, kyonse kintu mwakaka pesonde na mumulu kikakakwa, kabili na kyonse kintu mwakakula pesonde na mumulu kikakakulwa.

¹⁹ "Kabili ndemyeba ukuti, ngakyakuti babili pali mwebo basuminisanyana pano isonde pali kintu balomba, Taata wamumulu akabakitila.

²⁰ Pantu ponse apo babili nangu batatu bakolongana mwisina lyandi nanebo nkaba pakati kabo."

Umulumbe wamusya wabula uluse

²¹ Petelo aisile kuli Yesu amwipusya ukuti, "We Mfumu busye miku inga ningelela munyinane uwandufyanya? Busye miku kinelubali?"

²² Yesu amwaswike ukuti, "Nsyakwebe ukuti imiku kinelubali lelo ndelanda ukuti," "amakumi kinelubali, imiku Kinelubali,

²³ eikyo ubufumu bwa mumulu bwaba nge mfumu iyalefwaya ukwisiba abasya bakwe fintu babomfesyela ulupiye lwakwe.

²⁴ Lilya yatampa ukupitulukamo, biletela umusya umo uwamukongwele ulupiye lwa golide amakana ikumi limo.

²⁵ Uyu musya takwete ifyakuti alipile, eikyo imfumu yapingwile ukumusitisya pamo nomukasi wakwe, abana bakwe pamo nafyonse fintu akwete pamulandu wakulipila imisya.

²⁶ Uyu musya afukeme ku mfumu nokupapata ukuti, 'Ndololeniko, nkamilipila fyonse!'

²⁷ Imfumu yalimumfwilile uluse, eikyo yalimwelele imisya nokumuleka aya.

²⁸ "Lelo uyu musya lilyafye afumapo, akumanya umusya mubiye uwamukongwele ulupiye lwa golide umwanda umo. Epakumukwata pamukosi alamweba ukuti, 'Ndipila fintu wankongola!'"

²⁹ Umusya mubiye afukeme nokumupapata ukuti, 'Mpelako akasita, nkakulipila!'

³⁰ Lelo alikene ukumumfwa, asukwa amuposa mukifungo mpaka akamulipile imisya.

³¹ Lintu abasya babiye bamwene ifyakitike, balifulilwe kabili baile kumfumu bayayeba ifintu fyonse.

³² Eikyo imfumu yaitile umusya nokumweba ati, 'We musya umubi we!' 'Nalikwelele ulupiya wankongwele lonse pamulandu walimpapete ukuti nkwelele.

³³ Busye weba tekuti umfwile umubiyo uluse ngafintu nakubelele uluse.'

³⁴ Imfumu yalifulilwe ngansi, ikyakuti yaposele uyu musya mukifungo umo bali nokumukusya mpaka akalipile ulupiya lonse."

³⁵ "Ifi efintu Taata wa mumulu akakita kuli onse, ngatamwelela bamunonko ukufuma pansu yamitima yenu."

19

*Yesu afundisya pakulekana mufyupo
(Mako 10.1-12)*

¹ Lintu Yesu apwisisye ukulanda aya masiwi, afumine mu Galili, aile kukyalo kya Yudeya busilya bwa mulonga wa Yodani.

² Amabumba ayakalamba yalimukonkele kabili alibondepe kulya kwine.

³ Abafalise bamo bailsile kuli Yesu bamwipusya ilipusyo lyakumwesya ukuti, "Busye kyalisuminisiwa umwaume ukuleka umukasi wakwe pamulandu uli onse?"

⁴ Yesu abaswiike ukuti, "Busye tamwabelenga ukuti uwababumbile ukutula mukutendeka, abumbile umwaume no mwanakasi?"

⁵ Kabili nokweba ati, 'Pamulandu waiki umwaume akasya wisi nanyina nokuyasuntinkana pamo nomukasi wakwe, kabili aba babili bakaba umubili umo.'

⁶ Nomba tabali babili lelo baba umo. Eikyo ikwabika Lesa pamo tapali umuntu uwingalekana."

⁷ Abafalise bamwipwisye ukuti, "Busye kinsi Mose aebele umwaume ukulembela umukasi kalata yakupwilapo ikypupo noku-mutamfya?"

⁸ Yesu abaswiike ukuti, "Nipamulandu wakumalala kwa mitima Mose amisuminisye ukuleka abakasi benu, lelo mukutendeka takyali ngefi.

⁹ Kabili ndemyeba ukuti, onse uwaleka umukasi wakwe, pamulandu uusili wabulalelale, aupa naumbi ninsi akita ubukende."

¹⁰ Abasambi bakwe bamwebele ati, "Ifi ngefintu kyaba pamulume nomukasi wakwe, ninsi kyawamapo ukukana upa."

¹¹ Yesu abaswiike ukuti, "Tebantu bonse abengasumina aya mafundisyo, lelo kanofye kuli abo kyapelwa.

¹² Pantu kwaliba imilandu iyingi iyo abaume teti bopile, bamo nipamulandu efintu bafyelwefye, bambi teti bope pamulandu abantu ebalalenga ukuba muli

iyi nsila, kabili nabambi basalapofye ukuti teti bope pamulandu no bufumu bwa mumulu. Lekeneni uwingapokelela ili fundisyo alipokelele."

Yesu apaala abana banono

(Mako 10.13-16; Luka 18.15-17)

¹³ Abantu baletetele abana abanono kuli Yesu, ukuti abatambalikepo amaboko nokubapepela. Abasambi balibakalipile.

¹⁴ Lelo Yesu alandile ukuti, "Lekeneni abana abanono bese kuli nebo mwibakanya, pantu ubufumu bwa mumulu bwabo."

¹⁵ Kabili abatambalikepo amaboko noku-fuma kulya.

Umulumendo wafyuma

(Mako 10.17-31; Luka 18.18-30)

¹⁶ Elo umuntu umo aisile kuli Yesu amwipusya ukuti, "We kafundisya, kisumansi ningakita pakukwata umweo wamuyaya?"

¹⁷ Kabili Yesu amwebele ukuti, "Kinsi ikyo wangitila ati umusuma? Lesa fye eka emusuma. Ngolefwaya ukukwata umweo wamuyaya, ulekonga ifipope fyakwe."

¹⁸ Umulumendo aipwisye ukuti, "Busye nifisa?"

Yesu amwaswiike ukuti, "Wilaipaya, wilakita ubukende, wilaiba, wilabepesya abantu ubufi,

¹⁹ ulekindika wiso na noko, kabili uletemwa umubiyo ngafitu waitemwa."

²⁰ Umulumendo ayaswiike ukuti, "Nalikonka ifipope fyonse ifi, busye nikinsi kimbi mfwile ukukita?"

²¹ Yesu amwaswiike ukuti, "Ngaulefwaya ukuba uwapwililika, kabiye uyesitisya fyonse fintu wakwata! Upele ulupiya kubapina, lyena ukakwata ifyuma mumulu. Elo wise unkonke."

²² Lintu umulumendo aumfwile ifi, aile uwabulanda pantu ali nanonkesya.

²³ Kabili Yesu aebele abasambi bakwe ukuti, "Ndemyeba ikinekinene ukuti, kintu kyasupa uwafyuma ukwingila mu bufumu bwa mumulu.

²⁴ Nakabili ndemyeba ukuti, kyayangukapo Ingamila ukupula mu linso lyansindano ukukila uwafyuma ukwingila mu bufumu bwakwa Lesa."

²⁵ Lintu abasambi baumfwile aya masiwi balipapile umupwilapo. Baipwisye ukuti, "Nomba busye kansi ninani uwingapusuka?"

²⁶ Lelo Yesu abalolesye nokubasuka ukuti, "Ifi fintu fyayafya kubantu, lelo kuli Lesa fyonse fyalyanguka."

²⁷ Petelo ayaswiike ukuti, "Mona fwebo twalisya ifintu fyonse nokukukonka. Busye nifinsi tukakwatamo?"

²⁸ Yesu abebele ukuti, "Ndemyeba ikine kine ukuti, lintu Umwana Wamuntu akekala pakipuna kya bufumu ikwabukata

Mukyalo kipya, namwebasambi bandi ikumi limo na babili, mukekala pafipuna fya bufumu mukupingula imikowa ikumi limo nasibili isya bena Israeli.

²⁹ Kabili naonse uwasya amayanda, bamunyina, bankasi yakwe, bawisi, banyina, abana nangu amabala pamulandu wandi, akapelelwapo pali fyonse imiku umwanda umo kabili akakwata nomweo wamuyaya.

³⁰ Lelo abengi abantansi bakaba abanuma, kabili na bengi abanuma bakaba abantansi.

20

Umulumbe wa babomfi mwibala

¹ "Pantu ubufumu bwa mumulu bwaba ngo mwine wa nanda, uwafumine kumakya ukuyafwaya abakubomba mwibala lya myangasi.

² Panuma baumfwana nabankito ukubalipila ulupiya lwa busiku bumo, abatumine mwibala mukubomba.

³ Munsita ya naini koloko ya luchelo amwene na bambi nabeminina ukwabula ifyakukita pa kisankano,

⁴ nabo abebele ukuti, 'Kabiyeni mubombe mwibala lya myangasi, ndemilipila ulupiya ulwalinga.'

⁵ Efintu baile. Aya nakabili mu kasuba pakati elo namunsita ya fiftini koloko, ayakita fimofine.

⁶ Kilya akasuba kaba mukuwa muma seventini koloko asanga nabambi beminifye. Abepusya ukuti, "Kinsi mwiminine pano akasuba konse ukwabula ukulakita nangu kimo?"

⁷ Nabo bamwaswike ukuti, 'Nikyo tapali abakutwingisya inkito.' Elo abeba ukuti, 'Nemwe bene kabiyeni kabombeni mwibala lya myangasi.'

⁸ Lintu ikyungulo kyafikile, umwine we bala aebele kangalila wa bankito ukuti, 'Ita abankito bonse ubalipe amalipilo yabo, wambile ku bakingila inuma, ulekelesye kuba kingila intansi.'

⁹ Lintu Abankito abayambile ukubomba pansita ya seventini koloko baisile, bafolele amalipilo yabusiku bumo.

¹⁰ Lintu abaingile intansi baisile, baletontonkanya ati balefolapo amalipilo ayakulu pali bonse. Lelo bonse bafolele lumolwine.

¹¹ Lintu bapokele bayambile ukulisyanya ku mwine we bala.

¹² Bamwebele ukuti, 'Aba abanuma bakibombakofye insita imo. Lelo mwabalipa fimofine nafintu mwakitulipa. Twakilabomba mukasuba ninsi nakabala!'

¹³ Umwine we bala ayaswikepo umo pabankito ukuti, 'Mune nsikufyengele, milipile amalipilo yabusiku bumo yantu twakyumfwana.

¹⁴ Piita amalipilo yobe uleya! Nemwine ndefwaya ukulipila uyu uwanuma ngafintu nkulipile.

¹⁵ Busye nsyakwata insambu sya kukita fintu ndimukufwaya no lupiya lwandi? Nangu waumfwa akalumwa pantu ndi wabupe?"

¹⁶ "Eikyo abanuma bakaba abantasi, kabili na bantansi bakaba abanuma."

Yesu alanda pamfwa yakwe ulwa miku itatu

(Mako 10.32-34; Luka 18.31-34)

¹⁷ Kabili lintu Yesu aleya ku Yerusalemu, apiitile abasambi bakwe ikumi limo na babili pambali kabili munsila abebele ukuti,

¹⁸ "Moneni, tulimukuya ku Yerusalemu uko Umwana Wamuntu alaya pelwa kuli basimapepo bakindami naba kafundisya bamafunde. Balaya mupingwila ukufwa.

¹⁹ Kabili bakamupela kubenafyalo abakamupunika, ukumulopola, kabili nokumutanika, lelo panuma yansiku sitatu akabusiwa ku bafwa."

Nyina alombela abaana bakwe ubukalamba

(Mako 10.35-45)

²⁰ Elo nyina wa bana bakwa Zebede aisile kuli Yesu nabana bakwe, nokufukama, amulomba ifintu fimo.

²¹ Kabili Yesu amwipwisye ukuti, "Nikinsi ulefwaya?"

Nao alandile ukuti, "Suminisya abana bandi, mubufumu bobo umo akekale kukulyo kobe naumbi akekale kukuso kobe."

²² Yesu ayaswike ukuti, "Tamwisibe kintu mulelomba. Busye kuti mwanwa ulukombo luntu nalanwa?"

Nabo bamwaswike ukuti, "Ee kuti twanwa."

²³ Yesu abebele ukuti, "Ee mukanwa mulukombo lwandi, lelo ukwikala kukulyo kwandi nangu kukuso tenebo uwakusuminisya. Isi nkende syabo Taata apekansisya."

²⁴ Lintu abasambi ukumi limo abasyala baumfwile aya masiwi, balifulilwe bamunyina babili.

²⁵ Yesu abetile pamo bonse nokubeba ukuti, "Mwalisiba ukuti bansyamfumu ba benafyalo balikwata amaka pa bufumu bwabo, nentungulusi syabo silabomfya amaka syakwata pabantu.

²⁶ Lelo mwebo mwilakita nga bena. Umo pali mwebo ngalefwaya ukuba umukalamba, abe umubomfi wababiye,

²⁷ nakabili umo ngalefwaya ukuba uwantansi, abe umusya wenu

²⁸ kwati Mwana Wamuntu taisile ukuti bamupwingile lelo aisile mukupyunga nokupela umweo wakwe mukulubula abantu abengi."

Yesu aundapa impofu sibili
(Mako 10.46-52; Luka 18.35-43)

²⁹ Lintu balefuma ku Yeriko, ibumba ilikalamba lyalibakonkele.

³⁰ Abantu babili abaali impofu abaali nabekala mumbali yamusebo lintu baumfwile ukuti Yesu alepita babilisye ukuti, "We Mfumu Mwana Davidi! Tubelele uluse!"

³¹ Ibumba lyalibakalipile nokubeba ukuti bekale tondolo. Lelo bena bakonkenyepofye ukubilisya ukuti, "We Mfumu, Mwana Davidi tulangulukileko!"

³² Yesu aiminine nokubeta alabepusya ukuti, "Kinsi mulimukufwaya imikitile?"

³³ Nabo bamwaswike ukuti, "We Mfumu, tulimukufwaya ukumona!"

³⁴ Yesu abomfwilile inkumbu kabili abakwete mumenso, palyapene balimwene nokwamba ukumukonka.

21

Yesu aingila mu Yesrusalemu nomukinsi
(Mako 11.1-11; Luka 19.28-40; Yohani 12.12-19)

¹ Kabili lintu Yesu na basambi bakwe bapalamine ku Yerusalemu, baisile ku Betifage pa lupili Iwa Miolife. Yesu atumine abasambi babili,

² nokubeba ukuti, "Kabiyeni mumusi uli kuntansi, kabili mwalaya sanga impunda naikakilwa pamo nakana, mukakule mundetele.

³ Ngakyakuti umo amipusya, mumwebe ukuti, 'Imfumu ilefifwaya' Nao alemileka mpiite impunda."

⁴ Ifi fyakitike mukufikilisya fintu kasesema alandile ukuti,

⁵ "Eba umwana umwanakasi Ziyoni ukuti, 'Mona Imfumu yobe ileisa kuli webi! Naifuka kabili ininine pali punda. Napa kana ka punda.'"

⁶ Abasambi baile nokuyakita fintu Yesu abebele ukukita.

⁷ Baletele impunda nakana, bayansikepo insalu panuma ya mpunda, elo Yesu apilukilapo.

⁸ Ibumba lyabantu abengi lyaambile ukwansika insalu syabo mumusebo, bambi nabo baleteta imisambo yafimuti baleyan-sika mumusebo.

⁹ Ibumba ilyali kuntansi yakwa Yesu nelyali kunuma lyayambile ukubilisya ukuti, "Lumbanyeni Mwana Davidi! Alipalwa uwisila mwisina lya Mfumu!"

¹⁰ Lintu Yesu aingile mu Yerusalemu, mu musumba monse mwakabile nasee! Ku fyongo kabili baleipusyafye ukuti, "Nani uyu?"

¹¹ Abantu mwibumba bayaswike ukuti, "Ni Yesu kasesema uwafuma ku Nazareti mu Galili."

Yesu atamfya abamakwebo mwi Tempele

(Mako 11.15-19; Luka 19.45-48; Yohani 2.13-22)

¹² Yesu aingile mumusolo wetempele nokwamba ukutamfya abantu bonse abalesitisya nokusita. Apilibwile amatebulo yabalekabusya ulupiya nefipuna fyabalesitisya inkunda.

¹³ Abebele ukuti, "Kyalilembwa ukuti, 'injanda yandi iketwa injanda yamapepo.' Lelo mwebo mwaipanga umwakufisama abaroi!"

¹⁴ Impofu nabalema baisile kuli Yesu mwitempele, nao alibondepe.

¹⁵ Lelo lintu basimapepo mukalamba naba kafundisya Bamafunde yakwa Mose bamwene ifisungusyo nokumfwa abaana balebilisya ukuti, "Hosanna kuli Mwana Davidi!" Balifulilwe.

¹⁶ Baipwisye Yesu ukuti, "Busye naumfwa fintu aba bana balelanda?"

Yesu nao abaswike ukuti, "Ee ningumfwa, busye tamwabelenga ilembo ililanda ukuti, 'Kutunwa twabana naku bakwibele kwafumine amalumbo?'"

¹⁷ Kabili alibasile, afumine mu musumba aya ku Betani, uko ashikilwe ubusiku bonse.

Yesu atiipa umukuny
(Mako 11.12-14,20-24)

¹⁸ Kumakya, lintu Yesu alebwelulukila ku musumba wa Yerusalemu, ali naumfwa insala.

¹⁹ Amwene ikimuti kya mukunyu mumbali yamusebo, lelo lintu aileko ailesanga takuli nangu kimo kwalifye amabula. Eikyo alandile kukimuti ukuti, "Tawakatwalepo ifisabo nakabili!" Palyapene ikimuti kya mukunyu kyauma.

²⁰ Lintu abasambi bamwene ifi, bali-papile ngansi. Baipwisye ukuti, "Busye umukunyu wauma syani apapene?"

²¹ Yesu abaswike ukuti, "Ndemyebe ukuti, nganamukwata ikitetekelo kabili tamutwisike, teifi fyeka nakita mwingakita lelo, kuti mwaeba nolu lupili ukuti, 'Ima, ipose muli bamba' nalo lukaiposa.

²² Nganamusumina, mukapokelela kyonse kintu mwalomba mwipepo."

Ilipusyo lya insambu syakwa Yesu
(Mako 11.27-33; Luka 20.1-8)

²³ Yesu aile mumusolo we Tempele kabili lilya alefundisya, abakalamba na basimapepo mukalamba baisile mwipusya ukuti, "Ninsambunsi wakwata isyakukita ifi fintu? Ninani wakupela isi nsambu?"

²⁴ Yesu abaswiike ukuti, “Nalamipusya ilipusyo limo, kabili ngamwangasuka nalamyeba insambu nakwata isyakukita ifi fintu.

²⁵ Busye nipi insambu syakwa Yohani isyakubatisya syafumine, busye nikuli Lesa nangu niku bantu?”

Bantampile ukwambaula abene beka ukuti, “Busye twalalanda syani? Ngatwayasuka ati, ‘Nikuli Lesa,’ aletweba ukuti, ‘Nikinsi tamwasuminine Yohani?’

²⁶ Lelo ngatwalanda ukuti, ‘Niku bantu,’ Tuletina fintu abantu bengakita, pantu bonse balisininwe ukuti, Yohani ali ni kaseseema.”

²⁷ Eikyo bayaswiike Yesu ukuti, “Tatwisibe.”

Nao abebeba ukuti, “Nandibo nsyamyebe kuntu mfumya insambu syakukita ifi fintu.”

Umulumbe wa bana abaume babili

²⁸ “Busye muletipo syani? Kwali umuntu uwakwete abana abaume babili, aile kuwantansi amweba ukuti, ‘Wemwana kabiyee uleyabomba mwibala lya myangasi lelo.’

²⁹ Alandile ukuti nsileyako lelo panuma yansita apilibula imilangwe aya bomba.

³⁰ Elo Wisi aile kabili ku mwana umbi ayamweba fimofine. Ayaswiike ukuti nalaya lelo taileko.

³¹ Busye mwanansi wakitile ifyalefwaya wisi?”

Bayaswiike ukuti, “Uwantansi.”

Eikyo ndemyeba ikinekine ukuti, bakasonkesya bamusonko naba kilende balemitangilila ukwingila mubufumu bwamumu.

³² Pantu Yohani Kabatisya aisile kuli mwebo mukumilanga insila yabulungami, tamwamusumine. Lelo bakasonkesya wamusonko nabakilende balimusumine. Kabili nalintu mwamwene ifi tamwalapile nokusumina.

Umulumbe wa balesonkela mwibala lya myangasi

(Mako 12.1-12; Luka 20.9-19)

³³ Kutikeni kumulumbe naumbi, kwali umwine wakisonso uwalimine ibala lya myangasi, akulilileko ulubango, aimbile umwakufinina imyangasi kabili aakula no lupungu. Elo asonkesya ibala kubalimi nokuya mu kyalo kimbi.

³⁴ Lintu insita yakusombola yafikile, atumineko abasya bakwe ukuyapiita ifisabo fyakwe.

³⁵ Lelo abalesonkelamo bakwete aba abasya bakwe, baumapo umo, umbi bamwipaya kabili naumbi bamutoba amabwe.

³⁶ Kabili atumineko abasya nabambi abengi ukukila abantansi, nakabili nabo babakitile fimofine.

³⁷ Mukulekelesya umwine webala atumineko umwana wakwe, ukuti, ‘ikinekine uyu bakaya mukindika.’

³⁸ Lelo lintu abalesonkela bamwene umwana balandile ukuti, ‘Iyi nimpanyi, iseni tumwipaye! Nebala likaba lyesu.’

³⁹ Eikyo bamukwete, bamuposa kunse yebala nokumwipaya.

⁴⁰ Yesu abepwisye ukuti, “Busye ilyo umwine webala akesa, nikinsi akesa kita kuli aba bantu?”

⁴¹ Bayaswiike ukuti, “Akesaipaya abo bantu ababifi, nokusonkesya ibala kubantu bambi abakalamupa ikyakaniko kyakwe pansita yabusombosi.”

⁴² Yesu abebele ukuti, “Busye tamwabelenga fintu ikyaalimbwa kilanda?

‘Ilibwe lintu bakakula basulile ngelyabula ubuyo

elyaisileba ilikankala pali yonse.

Uku kubomba kwakwa Lesa,

kabili kipapusyo mu menso yesu!’

⁴³ Ndemyeba ukuti ubufumu bwakwa Lesa bukapokololwa kuli mwebo noku-pelwa ku bantu abatwala ifisabo.

⁴⁴ “Umuntu onse untu ili libwe lyaponena akaputaulwa mutupimfya naonse uwaponena pali ili libwe akashonaulwa.”

⁴⁵ Lintu basimapepo bakindami naba Falise baumfwile imilumbe yakwa Yesu balisibe ukuti ebantu alelandapo,

⁴⁶ eikyo bafwaile insila yakumwikatilamo. Lelo baletina ibumba, ilyasumine Yesu ukuti nikasesema.

22

Umulumbe wa matebeto ya bwinga

(Luka 14.15-24)

¹ Nakabili Yesu abebele mu milumbe ukuti,

² “Ubufumu bwa mumulu kuti bwapasyanisiwa ku mfumu iyapekanisisye umwana wakwe umwaume amatebeto ya bwinga.

³ Yatumineko abasya bakwe ukuyaeba abalalikwe ukwisa kumatebeto, lelo balikene ukwisa.

⁴ Elo yatuma abasya nabambi ukuti, ‘Kebeni abalalikwe ukuti, nimpekanya amatebeto nefintu fyonse nafipekanisiwa. Iseni kumatebeto ya bwinga!’

⁵ Lelo tabaposeleko amano bayangilwe-fye imilimo yabo, umo aya kwibala lyakwe, umbi aile kuntu alebombela amakwebo,

⁶ elo bambi bakwete abasya, baboma nokubepaya.

⁷ Imfumu yalifulilwe. Yatumineko abasilika ukuyaipaya abo bantalamisoka nokokya umusumba wabo.

⁸ Elo yaeaba abasya ukuti, 'Ubwina nabupekanisiwa, lelo abantu abalalikwe balikene ukwisa.

⁹ Eikyo kabiyeni mumisebo muleyalalika abantu bonse bantu mulesanga kumatebeto.'

¹⁰ Abasya baile mumisebo nokuya kolonganika bonse abantu basangilemo, ababi na basuma. Kabili munjanda mwaiswile abantu.

¹¹ Lelo lintu imfumu yaisile mukomona abalalikwe, yasangilemo umo uusyafwele insalu syapa bwinga.

¹² Yamwipwisye ukuti, "Kibusa, busye wakingila syani muno ukwabula ukufwala insalu syapa bwinga?" Lelo takwete ifyakulanda.

¹³ "Elo imfumu yaebele abasya ukuti, 'Mukakeni amaboko namolu mumupose panse mumfimi. Umukaba ukulila nokusumanya ameno.'"

¹⁴ "Abalalikwa bengi lelo abasalwa banono."

Ukulipila umusonko

(Mako 12.13-17; Luka 20.20-26)

¹⁵ Abafalise bakolongene balaumfwana fintu bengakofya Yesu.

¹⁶ Batumine abasambi babo naba kwa Herodi ukuyalanda ukuti, "Wekafundisya twalisiba ukuti fintu ulanda fyakisinka, ufundisya ikine pabufwayo bwakwa Lesa pabantu, kabili tautiina muntu nangu umo, pantu tawaba nakapatulula.

¹⁷ Twebe, busye weba oletipo syani? Busye tufwile ukulipila umusonko kuli Kesalo nangu iyoo?"

¹⁸ Lelo apo Yesu alisibe imilangwe yabo iyabubifi abebele ukuti, "Imwe babumbimunda, kinsi mulengeseya.

¹⁹ Ndangeni ulupiya lwakulipa umusonko!"

Bamuletele ulupiya lwamuseke,

²⁰ elo abepusya ukuti, "Busye iki kinso nesina fyakwa nani?"

²¹ Bayaswike ukuti, "Fyakwa Kesalo."

Elo Yesu abeba ukuti, "Peleni kuli Kesalo ifyakwa Kesalo, kabili peleni kuli Lesa ifyakwa Lesa."

²² Balipapile lintu baumfwile aya masiwi, kabili bamusile nokuya.

Ilipusyo lyapa kubuka kubafwa

(Mako 12.18-27; Luka 20.27-40)

²³ Bulya bwine busiku, Abasaduki abasumine ukuti takwakabe ukubuka kubafwa baisile ipusya Yesu ukuti,

²⁴ "Wekafundisya, Mose atwebele ukuti umwaume uwaupa ngafwa ukwabula ukufyalapo abana, munina afwile aupa

mukamfwilwa pakuti afyalileko munina abana.

²⁵ Nomba kwaliko bamunina kinelubali abaleikala kuno. Uwantansi alyupile, kabili afwile ukwabula ukufyalapo abana eikyo umukasi wakwe asyele namunina.

²⁶ Ikintu kimokine kyakitike kuwabubili, nakuwabutatu namukulekelesya kuli bonse kinelubali.

²⁷ Napampela umwanakasi nao afwa.

²⁸ Nomba pakubuka kwabafwa, busye akaba mukasi wakwani apo bonse bamunina kinelubali balimupilepo?"

²⁹ Yesu abaswike ukuti, "Mwaliluba! Pantu tamwaisiba ifyo amalemba yafundisya kabili tamwaisiba namaka yakwa Lesa.

³⁰ Pakubuka kwabafwa, abantu tabakaleupa nangu ukupwa lelo bakaba nga bamalaika mumulu.

³¹ Lelo pamulandu wakubuka kwabafwa, busye tamwabelenga fintu Lesa amyebile ukuti,

³² 'Ninebo Lesa wakwa Abulahamu, Isaaki na Yakobo.' Ni Lesa wabamweo te Lesa wabafwa."

³³ Ibumba lyalipapile pakumfwa aya mafundisyo.

Ikipope ikikalambapo

(Mako 12.28-34; Luka 10.25-28)

³⁴ Lintu Abafalise baumfwile ukuti Yesu atalalika Abasaduki, balikolongene pamo.

³⁵ Umo pali bena uwali ni kafundisya wamafunde aasesye Yesu mulipusyo ukuti,

³⁶ "Wekafundisya, busye kipopensi ikikalamba mu Mafunde?"

³⁷ Yesu amwaswike ukuti, " 'Uletemwa Imfumu Lesa obe, nomutima obe onse, nomweo obe onse kabili namano yobe yonse.'

³⁸ Iki ekipope kyantansi kabili ikikalamba.

³⁹ Ikyabubili niki, 'Uletemwa umubiyo ngafintu waitemwa.'

⁴⁰ Amafunde yonse naba kasesema bashinta pali ifi fipope fibili."

Ilipusyo lyapali Mesiya

(Mako 12.35-37; Luka 20.41-44)

⁴¹ Ilyo Abafalise bakili nabakolongana Yesu abepwisye ukuti,

⁴² "Busye mwebo mutontonkanyapo syani pali Mesiya? Busye mulanda ukuti nimwana nani?"

Bayaswike ukuti, "Nimwana Davidi."

⁴³ Yesu abepwisye ukuti, "Busye nikinsi Davidi, uwaletungululwa no Mupasi amwitile ukuti 'Imfumu'? Pantu Davidi alandile ukuti,

⁴⁴ 'Imfumu yalandile ku Mfumu yandi ukuti,

ikala kukulyo kwandi

mpaka inkabike abalwani bobo pansi yamakasa yobe.'

⁴⁵ Davidi ngamwitile ukuti 'Imfumu,' Busye kuti aba syani umwana wakwa Davidi?"

⁴⁶ Tapaali uwamwaswike, kabili ukutula pali bulya busiku, tapali uwaipwisyepo Yesu amepusyo nayambi.

23

Kengeleni ku Bafalise na kuli Baka-fundisya bamafunde

(Mako 12.38-39; Luka 11.43,46; 20.45-46)

¹ Elo Yesu aeba amabumba na basambi bakwe ukuti,

² "Abafalise na bakafundisya bamafunde bekala mukipuna kyakwa Mose.

³ Eikyo muleumfwila nokukonka fyonse fintu balemyeba, lelo mwilakita fintu bakita, pantu bena tabakita fintu basimikila.

⁴ Bakaka ifipe ifyafinisy, babika pafipeya fyanantu, ifyo bena tabekatako nomunwe wabo pakwinya.

⁵ Ifintu fyonse fintu bakita, bakitila ukubamona kubantu. Bakaka utupande utwamalembo bafwala pampumi na kumaboko utwalepa. Elo namasenkebele yansalu syabo balayalefya!

⁶ Batemwa inkende syamukinsi pamalila elo nefipuna ifyakinamisyo mu masinagogi,

⁷ kabili batemwa ukulabaposya no-mukinsi pafisankano, nokubeta ukuti 'Bakafundisya'.

⁸ Lelo mwebo mwilaitwa ukuti, 'Kafundisya' pantu mwakwatafye Kafundisya umo, kabili muli bamunina.

⁹ Kabili mwilaita uuli onse pano isonde ukuti, 'Taata', pantu mwakwatafye Wisinwe umo uwamumulu.

¹⁰ Mwilaitwa ukuti, 'kafundisya' pantu mwakwatafye kafundisya umo uuli ni Klistu.

¹¹ Umukalamba pali mwebo, afwile aba umubomfi wenu bonse.

¹² Pantu bonse abaisansabika bakakefesiwa, nabonse abaikefya bakasansamikwa.

Yesu alapisya Abafalise na baka-fundisya bamafunde

(Mako 12.40; Luka 11.39-52; 20.47)

¹³ "Akalanda kuli imwe bakafundisya bamafunde namwe Bafalise, mwe-babumbimunda! Mwalisalila abantu pakuti beingila mu bufumu bwa mumulu. Mwe bene tamwingilamo elo mwalesya nabambi abalefwaya ukwingilamo.

¹⁴ Akalanda kuli imwe, bakafundisya bamafunde namwe Bafalise! Mwe-babumbimunda! Muliila bamukamfwilwa ifyuma fyabo, kabili mwatemwa ukuilanga

mukupepa amapepo ayatali. Ala Lesa akamikandisya ukukilapo!

¹⁵ "Akalanda kuli imwe Bakafundisya bamafunde namwe Bafalise! Mweba bumbimunda! Mwenda ba bamba nemilundu pakutifye munasyepo umo abe umusambi wenu. Kabili ngamwafikil- isya mulenga umuntu abipisyapo ukuk- ila pakwamba, awaminafye ukuya kumbo ngamwebo!

¹⁶ "Akalanda kuli mwentungulusi impofu mwe! Mulanda ukuti umuntu ngalapa pe Tempele ninsi tapali mulandu. Lelo ngalapa pali golide wamwi Tempele ninsi afwile afikilisa umulapo wakwe.

¹⁷ Mwempofu isipumbu mwe! Kinsi kyakindamapo pali golide ne Tempele lilenga golide ukuba iyamusilo?

¹⁸ Kabili mulanda ukuti, umuntu ngalapa pa kipailo temulandu, lelo umuntu ngalapa pafyabupe fili pakipailo ninsi mulandu.

¹⁹ Mwempofu mwe! Ikyakindamapo kinsi pabupe nangu ikipailo ikilenga ikyabupe ukuba ikya musilo?

²⁰ Eikyo onse uwalapa pakipailo ninsi alapa napali fyonse ifili pakipailo,

²¹ Kabili naonse uwalapa pe Tempele ninsi alapa pali lyena napali Lesa uwikalamo,

²² kabili naonse uwalapa pamyulu, ninsi alapa pakipuna kyakwa Lesa napa waikalapo.

²³ "Akalanda kuli imwe bakafundisya Bamafunde namwe Bafalise! Mwe babumbimunda mwe! Mulapela Lesa ikyekumi napamisalufye iyakuwamya ifyakulya ifili nga Minti, dilli nakumuni, lelo mwalisula ukukonka amafundisyo ayakankala mu Mafunde yakwa Mose ayali ngo, umulinganya, uluse nekisinka. Ifi efintu mufwile ukulakita ukwabula ukusula ayantansi.

²⁴ Mwentungulusi impofu mwe! Mususa akasisi akanono, lelo mumina ingamila!

²⁵ "Akalanda kuli imwe bakafundisya Bamafunde namwe Bafalise! Mwe babumbimunda mwe! Musamfya inkombo nensani kunse, elo ninsi mukati mwaisulafye ubulili no bukakasi.

²⁶ Mwe Bafalise impofu mwe! Mbale samfyeni mukati kalukombo, kabili nakunse nako kulewama!

²⁷ "Akalanda kuli imwe bakafundisya Bamafunde namwe Bafalise! Mweba bumbimunda mwe! Mwaba nge manda bashingulako ulupemba, kunse simoneka isyayemba lelo mukati mwaisula amafupa yabafwa, nafimbi fyonse ifyakowela.

²⁸ Munsila imoine, kunse mumoneka abasuma kubantu bonse, lelo mukati kenu mwaisulamo bubumbimunda kabili ne membu.

*Yesu asobela ukukandwa kwabo
(Luka 11.47-51)*

²⁹ “Akalandi kuli imwe bakafundisya Bamafunde namwe Bafalise! Mweba bumbimunda mwe! Mukulilila imanda syaba kasesema, nokuwaminisya imanda syabalungami,

³⁰ kabili mulanda ukuti, twingaba nifwebo ngatwakitile fintu ifikolwe fyesu fyakitile mukusumya umulopa waba kasesema.

³¹ Kansi mwaliisinina ukuti muli lupwa lwa fipondo fyaipaye bakasesema!

³² Kansi pitilisyeni, pwisyeni fintu ifikolwe fyenu fyatampile!

³³ Imwe mwensoka! Imwe mwebana bansoka! Kuti mwafyuka syani ukuya ku Gehena?

³⁴ Eikyo nalamitumina bakasesema, abaume bamano naba kafundisya, bamo mukabepaya, bambi mukabatanika, kabili bambi mukabalopola musinagogi nokubatamfya mu musumba nomusumba.

³⁵ Kansi pali mwebo pakaponena umulopa onse uwabalungami, uwasumine pesonde ukufuma pamulopa wakaele uwakwa Abeli, ukufika pamulopa wakwa Sakariya mwana Belekiya, untu mwaipaile pakati ke Tempele nekipailo.

³⁶ Ndemyeba ikinekine ukuti, fyonse ifi fikaponena pabantu baino nkulo!

*Ikitemwiko kyakwa Yesu pali Yerusalemu
(Luka 13.34-35)*

³⁷ “We Yerusalemu, we Yerusalemu! Wipaya bakasesema, nokwipaya kumabwe intumi sintu Lesa akutumine! Miku inga nalefwaya ukufukatila abana bobo ngafintu inkoko ifukatila utwana mumapindo, lelo tawansuminisye!

³⁸ Mona inanda yobe ikaba umwabula nangu kimo.

³⁹ Pantu ndekweba ukuti, tawakatale mbonapo nakabili mpaka ukalande ukuti, ‘Alipalwa uwisila mwisina lya Mfumu.’ ”

24

*Yesu alanda pakonaulwa kwe Tempele
(Mako 13.1-2; Luka 21.5-6)*

¹ Panuma yaifyo Yesu afumine Mwitempele alaya, abasambi bakwe baisile kuli ena nokwisa musontelela ifikulwa fye tempele.

² Yesu abepwisye ukuti, “Busye namu-mona ifintu fyonse ifi? Ndemyeba ukuti tapakasyale ilibwe nangu limo palibiye, yonse yakabongoloka.”

*Amafya nokupakaswa
(Mako 13.3-13; Luka 21.7-19)*

³ Lintu Yesu ali naikala pa Lupili lwa Miolife, abasambi baisile kuli ena pam-bali. Bamwipwisye ukuti, “Busye nilisa ifi fyonse fikakitika, kabili kilangililonsi ikyakwisa kobe nekyampela yesonde.”

⁴ Yesu abaswiike ukuti, “Kengeleni, pakuti umuntu nangu umo emibepe.

⁵ Pantu abantu abengi bakesila mwisina lyandi, bakalaitunga ukuti ‘Ninebo Klistu!’ Kabili bakabepa abengi.

⁶ Mukomfwa inkondo nefintinya fyankondo, lelo mwikatiina. Fyonse ifi fintu fikakitika, lelo impela ninsi tailafika.

⁷ Ifyalo fikemina ifyalo fibiye, ubufumu bukemina ubufumu bubiye. Konse kuk-aba ifipowe na bamakumba mukende isyalekana lekana.

⁸ Lelo ifi fikabafye ngobukali bwakwam-bilapo ubwapakupapa.

⁹ “Bakamipakasa no kumipaya, kabili mukapatwa kubantu mufyalo fyonse pamulandu wandi.

¹⁰ Abantu abengi bakalufya ikitetekelo pali iyi nsita, bakalafutuka nokupata ababiye.

¹¹ Elo bakasesema babufi abengi baka-moneka nokubepa abantu abengi.

¹² Pamulandu wakufula kwabubifi, ukutemwa kukafubalila.

¹³ Lelo abakasipikisya ukufika kumpela bakapusuka.

¹⁴ Kabili iyi Mbila Nsuma yapa bufumu ikasisimikilwa mwisonde lyonse ngobunte kufyalo fyonse, elo impela ikafika.

*Amakyusi yakafula
(Mako 13.14-23; Luka 21.20-24)*

¹⁵ “Kansi lintu mukamona umupamba wabonausi untu kasesema Daniele alaandilepo nawiminina umwamusilo.” (Onse uulebelenga eluke, muntu ifi fyalola!)

¹⁶ Abakaba mu Yudeya bakabutukila mumpili.

¹⁷ Uukaba pamutenge wa njanda ekekila ukuyapiita ifili fyonse mu njanda.

¹⁸ Uukaba mwibala, ekabwelelamo mukupiiita insalu syakwe.

¹⁹ Akalandi muli silya nsiku kuli banamayo abakaba pabukulu na kubakalaon-sya!

²⁰ Mulepepa ukuti fikakitika munsita yampepo, nangu pabusiku bwe Sabata!

²¹ Pantu kukaba amakyusi yakipesya mano ayasyatala bako ukufuma kungen-dekelo yesonde ukufika nandakai kabili ayasyakatale bako nakabili.

²² Isyo nsiku singakana ukwipifiwa ngat-apali uwapuswiike, lelo pamulandu wa basalwa bakwe isyo nsiku syalipifiwa.

²³ Pali iyo nsita umuntu ngalanda ukuti, "Mona Klistu uyu pano nangu uyo apo" Mwikasumina.

²⁴ Pantu ba krisitu babufi na bakasesema babufi bakamonekela, bakalakita ifisibilo ifikalamba nefisungusyo pakuti bakabepe na basalwa ngafingakitika.

²⁵ Moneni! Namyebela limo ifi lintu insita tailaisa.

²⁶ "Kansi, abantu ngabamyeba ukuti, 'Uyo ali mukiswebeye, mwikayako!' Kabili ngabalanda ukuti, 'Uyu ali munanda!' Mwikasumina.

²⁷ Pantu Umwana Wamuntu akesa ngakalumba akabyasya mumulu monse ukufuma kukabanga ukufika ku masamba.

²⁸ "Amakubi yakolongana konse ukuli ikitumbi.

Ukwisa kwa Mwana Wamuntu

(Mako 13.24-27; Luka 21.25-28)

²⁹ "Panumafye yamakyusi yaisyo nsiku, akasuba kakafiita no mwensi tawakabale, intanda sikapona mumulu, kabili ne-fyaikala mumulu fikasunkansiwa.

³⁰ Elo kukamoneka ikisibilo kya Mwana Wamuntu mumulu. Elo abantu bapano isonde bonse bakalosya, lintu bakamona Umwana Wamuntu aleisa pamakumbi yamumulu, namaka nobukata ubukalamba.

³¹ Lintu impenga ilikalamba likalila, akatuma bamalaika bakwe ukuyakolonganika abasalwa bakwe ukufuma mutupinda tune utwapesonde, ukufuma kumpela iyamulu ukufika kumpela.

Isambililo lyapakimuti kyamukunyu

(Mako 13.28-31; Luka 21.29-33)

³² "Nomba sambilileni ku kimuti kya mukunyu. Imisambo ngayaamba ukufuma ubuluba mulesiba ukuti amainsa yapalama.

³³ Nalintu mukamona ifintu fyonse ifi, mukesibe ukuti insita yapalama, ilifye pamwinsi.

³⁴ Ndemyebea ikikine ukuti, iyi nkulo tayakapite ninsi ifintu fyonse ifi fyakitika.

³⁵ Umulu nesonde fikapita lelo amasiwi yandi tayakapite.

Takwaba uwaisiba ubusiku nakasita

(Mako 13.32-37; Luka 17.26-30)

³⁶ "Lelo tapaba uwaisiba ubusiku nakasita, bamalaika ba mumulu tabaisiba kabili Nomwana Wamuntu wine taisiba, Tatafye eka ewaisiba.

³⁷ Ngafintu kyali munsiku yakwa Noa, efintu kikaba nalintu Umwana Wamuntu akesa.

³⁸ Lintu ilyeshi talilaisa, abantu balelya nokunwa, baleupa nokupwa, mpaka pa busiku buntu Noa aingile mu bwato.

³⁹ Tabaisibe nangu fimo ifyalekitika mpaka ilyeshi lyaisa balofya bonse. Efintu kikaba napakwisa kwa Mwana wa Muntu.

⁴⁰ Abaume babili bakaba mwibala, umo akapiitwa umubiye akasyala.

⁴¹ Abanakasi babili bakalapela pelibwe, umo akapiitwa umbi akasyala.

⁴² Eikyo kengeleni, pantu tamwisibe ubusiku Imfumu yenu ikesa.

⁴³ Lelo ilukeni ifi, umwine wa ndanda ngaisiba insita intu umunjo aleisilapo, teti alale kuti alalolelafye kabili tekuti aleke umunjo amwingilile.

⁴⁴ Eikyo namwebo beni abaipékanya lyonse, pantu Umwana Wamuntu akesa pakasita kantu musyenekele.

Umusya wakisinka nomusya wabula kisinka

(Luka 12.41-48)

⁴⁵ "Busye umusya wakisinka kabili uwa-manano ninani? Nyuyo, sikulu wakwe abika ukwangelila ababomfi babiye, ukulabapela ifyakulya pansita iyayana.

⁴⁶ Kikamuwamina uyo umubomfi, ilyo sikulu wakwe abwela ngamusanga alekita ifyofine.

⁴⁷ Ndemyebea ikinekele ukuti, sikulu wakwe akabika uyu mubomfi bukalangila pamfintu fyakwe fyonse.

⁴⁸ Lelo umusya ngamubifi, kuti aayebe umwine mumutima wakwe ukuti sikulu wakwe takabwele bwangu,

⁴⁹ kabili nokwamba ukuma ababomfi babiye, nokwamba ukulya nokunwina pamo nabakyakolwa.

⁵⁰ Sikulu wauyo musya akabweluluka ubusiku ubo umubomfi tenekele kabili napansita intu tesibe.

⁵¹ Akaputaula umubomfi mutupimfya, kabili akamuposa kunkende akayakyulila pamo nababumbimunda. Ukukaba ukulila nokusumanya ameno.

25

Umulumbe wa banakisungu ikumi limo

¹ "Pali ilya nsita Ubufumu bwa mumulu bukaba ngabanakisungu ikumi limo, abapiitile utulampi twabo ukuya mukukumanya sibwina.

² Basano pali aba bali nimpelwamano, kabili nabasano bali bamano.

³ Impelwamano syapiitile utulampi ukwabula ukupiita amafuta ayengi.

⁴ Abamano bena bapiitile amafuta ayengi mutusupa ayamutulampi twabo.

⁵ Abakasyana bayambile ukusipula basukwa baponesa mutulo pantu sibwina alikokwele ukwisa.

⁶ "Pakati kabusiku baumfwile utumpundu ukuti, 'Sibwina uyu aisa! Iseni mumupokelele!'

⁷ Elo abakasyana bonse babuka bayasya utulampi twabo.

⁸ Abakasyana impelwamano baebele abamano ukuti, 'Tupeleniko amafuta yenu fwebo utulampi twesu twalasima.'

⁹ Abamano bayaswiike ukuti, 'Awee, tay-atukumane mwebo nafwebo. Kabiyei kubasitisa amafuta musiteko ayenu.'

¹⁰ Lelo lintu baleya mukusita amafuta, sibwinga nao afika. Banakisungu basano abaali nabaipékanya baingile nankwe mujanda yabwinga nefibi fyaisalika.

¹¹ "Mukasitafye abakasyana impelwa mano nabo babweluluka balapunda ukuti, 'We Mfumu, we Mfumu! Twiswileniko ikiibi!'

¹² Lelo sibwinga abaswiike ukuti, 'nde-mye ba ikinékine ukuti nsimisibe.' "

¹³ Eikyo kengeleni, pantu tamwisibe ubusiku nakasita.

*Umulumbe wabasya batatu
(Luka 19.11-27)*

¹⁴ "Nakabili ubufumu bwa mumulu buk-aba ngomuntu uleya pabulendo, uwait-ile ababomfi bakwe abapela bukalangila pafyuma fyakwe.

¹⁵ Apeela kila umo ukulingana na-papelele amaka yakwe, umo amupela ulupiya lwa golide amakana yasano, umbi amupela ulupiya lwa golide amakana yabili, naumbi amupela ulupiya lwa golide ikana limo. Elo aima ubulendo aya.

¹⁶ Umubomfi uwapokele ulupiya amakana yasano, apiitile ulu lupiya aya lubomfya, akwatilamo nalumbi amakana yasano.

¹⁷ Nowapokele ulupiya amakana yabili akwatilepo nalumbi amakana yabili.

¹⁸ Lelo umubomfi uwapokele ulupiya umwanda umo, aileimba icikulo emuntu asika ulupiya lwakwa sikulu wakwe.

¹⁹ "Panuma yansita iitali sikulu wabo alibwelulwiike. Alibetile alabepusya fintu babomfesyé ulupiya.

²⁰ Umubomfi uwapokele ulupiya lu-sano ulwa golide, aisileletelapo nalumbi lusano nokulanda ukuti, 'Moneni mwe-sikulu, mwampele ulupiya lusano ulwa golide, nanebo ninkwatilapo nalumbi lu-sano.'

²¹ Sikulu wakwe alandile ukuti, 'Wabomba, wemubomfi umusuma kabili uwakisinka. Wali uwakisinka mukusug-ilila tunono tuntu nakupele, eikyo nalakupela ukwangalila ifintu ifingi. Isa usansamukile pamo na sikulu obe!'

²² "Umusya uwapokele ulupiya lubili ulwa golide nao aisilelanda ukuti, 'Mwe sikulu, mwampele ulupiya lubili ulwa golide, moneni ninkwatilapo nalumbi lu-bili.'

²³ Sikulu wakwe alandile ukuti, 'Wabomba, wemubomfi umusuma kabili uwakisinka. Wali uwakisinka mukusug-ilila ulupiya ulunono luntu nakupele, eikyo nalakupela ukwangalila ifintu ifingi. Isa usansamukile pamo na sikulu obe!'

²⁴ "Elo umubomfi uwapokele ulupiya lumo ulwa golide aisilelanda ukuti, 'Mwe sikulu, nalisiba ukuti mwalisyupa, musom-bola muntu tamwalimine, mukolonganika ifisabo umo tamwatandile.

²⁵ Naletiina, eikyo nailesika ulupiya mu-musili. Moneni ulupiya lwenu ulu.'

²⁶ "Sikulu wakwe amwaswiike ukuti, 'Wemubomfi umubi kabili umunajani wel' Kansi waisibe ukuti nsombola muntu nsyalima nokuseepa umo nsyatanda?

²⁷ Kilifye, nomba kansi ngawambik-ile kulya basungila ulupiya, pakuti nakwatamo ulwakumbikilapo.

²⁸ 'Eikyo mupokeni ulupiya mupele umubomfi uukwete ulupiya ikumi limo.

²⁹ Pantu Onse uukwete akapelelwapo nafimbi, kabili akakwata ifingi ukuki-lapo, lelo onse uusikwete nangu kimo, akapokololwa nakanono kantu akwata.

³⁰ Uyu mubomfi uwabula ubuyo, mu-poseni kunse mumfimi, umukaba ukulila nokusumanya ameno.'

Ubupungusi bwakulekelesya

³¹ "Lintu Umwana Wamuntu akesa mubukata nabamalaika bakwe, akekala pakipuna kyakwe ikyabukata,

³² kabili nabantu mufyalo fyonse baka-mukolongana. Elo akapatula abantu ngafintu kacema apatula impaanga ku mbusi.

³³ Akabika impaanga kukulyo kwakwe elo imbusi kukuso kwakwe.

³⁴ Elo Imfumu ikalanda ku bantu abakaba kukulyo ukuti, 'Iseni, mweba-palwa kuli Tata! Iseni mupoke Ubufumu ubo mwali namuteyanisiwa ukutula kububumbo bwesonde.

³⁵ Nali nensala mwalimpele ifyakulya, nali nekilaka mwalimpele ifyakunwa, nali umweni mwalimpokelele mumayanda yenu,

³⁶ nsyakwete ifyakufwala mwalimfwik-ile, nalilwele mwalinsakamene, nali muk-ifungo mwaisile mpempula.'

³⁷ "Abalungami bakamwasuka ukuti, 'Mwe Mfumu nilisa twamimwene namum-fwa insala twamipela ifyakulya, nangu namumfwa ikilaka twamipela ifyakunwa?

³⁸ Nilisa twamimwene umweni twamipokelele mumayanda yesu, nangu ukwabula ukufwala twamifwika?

³⁹ Nilisa twamimwene namulwala, nangu mukifungo twaisa mimpempula?'

⁴⁰ Imfumu ikasuka ukuti, 'Ndemyeba ikinekeke ukuti, lyonse lintu mwayafwile munina umo mulifi uwamulupwa lwandi nangu munono syani, ninebo mwayafwile!'

⁴¹ "Elo akeba abakukuso ukuti, 'Fumeni kuli nebo, mwebatipwa! Kabiye ni mulilo wamuyayaya uwapekanisiwa Kiwa naba malaika bakwe!'

⁴² Nali nensala lelo tamwampele ifyakulya, nali nekilaka lelo tamwampele ifyakunwa,

⁴³ nali umweni lelo tamwampokelele mumayanda yenu, nali ukwabula ukufwala lelo tamwampele ifyakufwala, nali nindwala kabili nali mukifungo lelo tamwansakamene.'

⁴⁴ "Nabo bakasuka ukuti, 'Mwe Mfumu, nilisa twamimwene muli nensala, nelyo nekilaka, nangu umweni, nelyo ukwabula ukufwala, nangu namulwala, nangu mukifungo twakana ukumyafwa?'

⁴⁵ Imfumu ikabasuka ukuti, 'Ndemyeba ikinekeke ukuti, lyonse lintu mwakene ukwafwa onse pabantu bandi, nangu abe umunono syani mwakene ukwafwa nebo.'

⁴⁶ Elo bakaye mukakandwa umuyayaya, lelo abalungami bakaya kumweo wamuyayaya."

26

Baumfwana ukwipaya Yesu

(Mako 14.1-2; Luka 22.1-2; Yohani 11.45-53)

¹ Lintu Yesu apwisiseye ukulanda ifintu fyonse ifi, aebele abasambi bakwe ukuti,

² "Namwisiba ukuti kwasyalafye insiku sibili, ninsi busiku nkulu bwe Pasaka. Kabili Umwana Wamuntu akapelwa mumwe yabalwani mukumutanika."

³ Basimapepo bakindami na bakalamba babantu bakolongene mukipango kyakwa simapepo mukalamba Keyafasi,

⁴ kabili baumfwene fintu bengakwata Yesu mubumfisololo no kumwipaya.

⁵ Lelo baalandile ukuti, "Twikakita ifi pe Pasaka, abantu kuti baimya ifimfulun-gaya."

Yesu bamusuba amafuta ku Betani

(Mako 14.3-9; Yohani 12.1-8)

⁶ Lintu Yesu ali mu Betani munjanda yakwa Simoni uwafibasi,

⁷ kwaisile namayo napiita amafuta mwibotolo ayanunkila ayamutengo ukalamba ngansi, aitulwila pa mutwe wakwa Yesu ninsi ali pakulya.

⁸ Lelo lintu abasambi bakwe bamwene ifi balifulilwe batampa ukulailisanyanya ukuti, "Busye bonausi bwa musango syani ubu?"

⁹ Pantu aya mafuta kuti yasitisiwa palupiya ulwingi sana nokupela abalanda!"

¹⁰ Lelo Yesu pakwisiba fintu baleton-tonkanya abebele ukuti, "Kinsi mulekyusisya uyu mwanakasi? Nankitila ikintu ikisuma."

¹¹ Pantu abalanda mukalaba nabo lyonse lelo tamwakaleba nanebo lyonse.

¹² Lintu akitulwila amafuta yanunkila pamubili wandi, akimpekanya mukusikwa.

¹³ Ndemyeba ikisinka ukuti, konse kuntu Imbila Nsuma ikabilwa mwisonde lyonse, ifi fyakita uyu mwanakasi fikalandwapo mukumwibukisya."

Yuda asumina ukufutuka Yesu

(Mako 14.10-11; Luka 22.3-6)

¹⁴ Yuda Isikalyoti umo pabasambi ikumi limo na babili aile kuli basimapepo mukalamba

¹⁵ aya bepuya ukuti, "Busye mukampela finsi nganamiletela Yesu?" Nabo bamulipile ulupiya lwa siufele amakumi yatatu (30).

¹⁶ Ukufuma apo Yuda atampile ukufwaya akasita akasuma akakufutukilapo Yesu.

Yesu balila pamo nabasambi bakwe ipasaka

(Mako 14.12-21; Luka 22.7-13,21-23; Yohani 13.21-30)

¹⁷ Pabusiku bwakwambilapo ubwakulyamo umukate uusyatatumuka abasambi bailele kuli Yesu mukumwipusya ukuti, "Busye nipi ulefwaya tukupekani-siseye ukwakulila Ipasaka?"

¹⁸ Alandile ukuti, "Kabiye ni mumusumba kumuntu umo, muleya mweba ukuti Kafundisya alanda ati, 'Insita yandi naipalama! Ndimukufwaya ukwisalila Ipasaka munjanda yobe na basambi bandi.'"

¹⁹ Kansi abasambi bakitiile umo Yesu abebele, bapekanya ne Pasaka.

²⁰ Mukyungulo, Yesu na basambi bakwe ukumi limo nababili bakubeme petebulo.

²¹ Kabili ilyo balelya Yesu alandile ukuti, "Ndemyeba ikisinka ukuti, umo pali mweba alemfutuka."

²² Abasambi baiketwe ubulanda batampa ukulamwipusya umo, umo ukuti, "Busye ninebo mwe Mfumu?"

²³ Yesu abaswike ukuti, "Uo nalaingisisya nao pamo iminwe mumbale eulemfutuka."

²⁴ Umwana Wamuntu akafwa ngafintu amalembo yalanda, lelo akalanda ngansi kumuntu uulefutuka Umwana Wamuntu! Ngakyaliwemepo kuli uyo muntu ukukana fyalwa!"

²⁵ Yuda, uwamufutwiike aipwisye ukuti, "Busye ninebo mwe Kafundisya?"

Yesu amwasuka ukuti, "Wemwine wai-landila"

Umulalilo wa Mfumu

(Mako 14.22-26; Luka 22.14-20; 1 Kolinti 11.23-25)

²⁶ Ilyo balelya, Yesu abulile umukate, aupaala aumokola apela abasambi bakwe nokulanda ukuti, "Buleni mulye, uyu emubili wandi."

²⁷ Kabili abula nolukombo, atotela Lesa elo abapa ukuti, "Nwenimo bonse,

²⁸ uyu mulopa wandi uwakipangano kipya uwalasumiina pabengi kukwelelwa kwa membu.

²⁹ Ndemyebeba ukuti nsyakanwepo ifyaku-fisabo fyamyangasi nakabili, mpaka bulya busiku nkanwa ifyakufisabo fya myan-gasi ifipya pamo namwebo mu bufumu bwakwa Tata."

³⁰ Lintu baimbile ulwimbo balifumine baya kulupili lwa Miolife.

Yesu aeba Petelo ukuti ulenkana

(Mako 14.27-31; Luka 22.31-34; Yohani 13.36-38)

³¹ Yesu aebele abasambi bakwe ukuti, "Buno bwine busiku bonse mulembutuka nokunnya, pantu amalembo yalanda ukuti, 'Nkoma kacema no mukuni wa mpaanga ukasalangana.'

³² Lelo panuma nabusiwa kubafwa, nkamitangilila ku Galili."

³³ Petelo aebele Yesu ukuti, "Nebo nsyakamisyee nangu bambi bakamisyee!"

³⁴ Yesu aebele Petelo ukuti, "Ndekweba ikisinka ukuti, buno bwine busiku ulenkana imiku itatu ukuti tawangisiba lintu mukolwe talalila."

³⁵ Lelo Petelo ayaswiike ukuti, "Nebo nsyakukane ngakufwa ndefwa nobel!"

Nabonse abasambi balanda fimofine.

Yesu apepa mu Getisemane

(Mako 14.32-42; Luka 22.39-46)

³⁶ Yesu aile na basambi bakwe kunkende yaleitwa Getisemane, aebele abasambi bakwe ukuti, "Ikaleni pano, nebo naya kulya mukupepa."

³⁷ Yesu apiitilepo Petelo na bamwana Zebedee babili Yakobo na Yohani aya nabo. Elo asakamikwa kabili aba uwabulanda.

³⁸ Elo abeba ukuti, "Umutima wandi waisulamo ubulanda nicingafye imfwe. Ikaleni pano mulelola nanebo."

³⁹ Aendelekofye ikyalinga awa pansu ubunkupeme alapepa ukuti, "Mwe Tata, nga nakyanguka lekeni ulu lukombo lumpite, lelo tekufwaya kwandi kano ukufwaya kwenu."

⁴⁰ Elo abwelulwiike asangile abasambi bakwe balimutulo, eikyo aebele Petelo ukuti, "Busye tekuti mulole nanebo pankoloko imo?"

⁴¹ Loleni no kupepa pakuti mwiwila mu-matunko. Umupasi ulefwaya lelo umubili naunaka."

⁴² Nakabili Yesu aile mukupepa ukuti, "Mwe Tata, ngakyakwebati ulu lukombo teti lufumepo mpaka ndunwe, ubufwayo bwenu nabukitwe."

⁴³ Nakabili abwelulukuka asanga nabalala. Amenso yabo yali nayafina kutulo.

⁴⁴ Abasile nakabili ayapepa ilya butatu, apepele ipepo limoline.

⁴⁵ Abwelulukile ku basambi bakwe no kubeba ukuti, "Busye mukili namulala muletusya? Moneni! Insita naifika iya Mwana Wamuntu ukuposwa mumaboko ya babembu.

⁴⁶ Imeni tuleya. Uulemfutuka uyo aleisa!"

Yesu bamwikata

(Mako 14.43-50; Luka 22.47-53; Yohani 18.3-12)

⁴⁷ Lintu Yesu akili alelanda, Yuda umo pabasambi ikumi limo na babili nao afika. Aali nebumba ilikalamba ilyafumine kuli basimapepo bakindami na bakalamba ba bantu, abaali ne mipanga nenkoto.

⁴⁸ Uwamufutwiike alipele ibumba ikisi-bilo ukuti, "Untu ndetomona emuntu mule-fwaya. Mumukwate!"

⁴⁹ Kabili Yuda aile kuli Yesu nokumweba ukuti, "Mwapoleni mwe Kafundisya," nokumutomona.

⁵⁰ Yesu epakumweba ukuti, "Ale kibusa kita fintu ukonkele!"

Abantu abali na Yuda bapalama, bafokokela Yesu bamukwata.

⁵¹ Umo pabali na Yesu asomwene umu-panga akoma umusya wakwa simapepo mukalamba amuputula ukutwi.

⁵² Yesu amwebele ukuti, "Bwesesya umu-panga mukitubo, onse uwanga nomu-panga akafwa ku mupanga.

⁵³ Busye muletontonkanya ati teti ngebe Taata, kabili nao apapene kuti antumina ifiita fyaba mailaka ukukila ikumi limo na babili?

⁵⁴ Lelo, kuti yafikilisa syani amalembo ayalanda ukuti ifi fifwile fyakitikila muli iyi nsila?"

⁵⁵ Pali kalya kasita Yesu aebele ibumba ukuti, "Busye ndikipondo, pakuti mwise nemipanga ne nkonto mukundikata? Kila busiku naleikala mwi Tempele ndefundisya, tamwalendikata.

⁵⁶ Lelo ifi fyonse fyalakitika pakuti ifyalembelwe kuli bakasesema fifikilisyee." Elo abasambi bonse bamusya babutuka.

Yesu mukilye

(Mako 14.53-65; Luka 22.54-55,63-71; Yohani 18.13-24)

⁵⁷ Abo abakwete Yesu bamutwele kuli Kayafasi simapepo mukalamba, uko bakafundisya ba mafunde na bakalamba ba bantu baali nabakolongana.

⁵⁸ Lelo petelo alekonkamo akatalamukila mpaka afika na mumusolo wakwasimapepo mukalamba. Alingile nokwikala pamo na bamalonda amone ifyalakitika.

⁵⁹ Basimapepo bakindami na basikilye bonse balefwailisya ifyakubepesya Yesu pakuti bamwipaye.

⁶⁰ Lelo tabafisangile nangu abantu abengi baimine nokumubepesya ubufi. Kwaiminine abaume babili

⁶¹ nokulanda ukuti, "Uyu muntu alandile ati, 'Nalikwata amaka yakubongolola itempele lyakwa Lesa nokulikula munsiku sitatu.' "

⁶² Simapepo mukalamba aiminine nokweba Yesu ukuti, "Ngawebo taulelandapo?" Ngobu bunte aba bantu balekutunganya?

⁶³ Lelo Yesu aikelefyetondolo. Simapepo mukalamba amwebele ukuti, "Mwisina lyakwa Lesa uwamweo, lapafye nganiwebo Klistu Umwana wakwa Lesa."

⁶⁴ Yesu amwaswiike ukuti, "Naulanda ukuti ninebo. Lelo ndimukumyeba mwebonse ukuti, ukufuma pali ino nsita mukamona Umwana wa Muntu naikala kukuboko kwakukulyo ukwa Wamaka, kabili aleisa pamakumbi ya mumulu!"

⁶⁵ Elo simapepo mukalamba alepwile insalu yakwe nokulanda ukuti, "Napon-tela Lesa! Nikinsi tulefwaila bakambone nabambi! Nomba mwayuufwila imiponto yakwe!"

⁶⁶ Ngamwebo muletipo syani?"

Bayaswiike ukuti, "Nalinga ukufwa."

⁶⁷ Bamufwisile amate pamenso no kumupuma, elo bambi balemuma amapi

⁶⁸ nokulamweba ukuti, "Klistu, sesema kuli fwebo. Ninani wakuma!"

Petelo akaana Yesu

(Mako 14.66-72; Luka 22.56-62; Yohani 8.15-18,25-27)

⁶⁹ Nomba Petelo ali naikala panse pamusolo, umwanakasi umubomfi wakwa simapepo mukalamba aisile kuli ena nokulanda ukuti, "Nobe wine, wakiba na Yesu waku Galili."

⁷⁰ Lelo alikene pamenso yabantu bonse ukuti, "Nsisibe fintu ulelandapo."

⁷¹ Elo afuma mumusolo aya pamwinsi, naumbi umubomfi amumona aeba abantu abaali nabeminina kulya ukuti, "Uyu Muntu akiba na Yesu waku Nazareti."

⁷² Nakabili Petelo alikene ukuti, "Ndela-pafye akalamba nsyamwisiba uyu muntu!"

⁷³ Panuma yakasitafye akalinga abantu abaali nabeminina kulya bapalamine kuli Petelo nokulanda ukuti, "Ikinekinge nobe wine uli wamulibena, pantu nemilandile yobe ine yabena Galili."

⁷⁴ Petelo ayambile ukuitipa nokulapa ukuti, "Ulya muntu nsyamwisiba!"

Palyapene na mukolwe alila

⁷⁵ kabili Petelo aibwisye fintu Yesu amwebele ukuti, "Lintu mukolwe talalila, ulenkana imiku itatu ukuti tawangisiba." Elo afumina panse nokuya mukulila ngansi.

27

Yesu bamutwala kuli Pilato

(Mako 15.1; Luka 23.1-2; Yohani 18.28-32)

¹ Ulukelo basimapepo bakindami bonse na bakalamba ba bantu balikumene baumfwana fintu bengepaya Yesu.

² Balimukakile bamupiita bamutwala ku mulashi Pilato.

Imfwa yakwa Yuda

(Imilimo 1.18-19)

³ Lintu Yuda uwamufutwike amwene ukuti Yesu bamupingwila imfwa, alilangulwike pali fintu akitile. Abwesesyemo ulupiya lwa siufele amakumi yatatu kuli basimapepo bakindami nentungulusi,

⁴ ukuti, "Nalibembwike, pantu nafutwike umuntu uwakaele!"

Bamwaswiike ukuti, "Uyo Mulandu obe!"

⁵ Yuda aposese ulupiya mwi Tempele nokuyaikulika.

⁶ Basimapepo bakindami batolele ulupiya nokulanda ukuti, "Ulu lupiya lwamulopa, takyasuminisiwa mwifunde lyesu ukulubika mukipao kya mwi Tempele."

⁷ Eikyo baumfwene ukusitamo ibala lyakwa kabumba wa nongo, umwakulasika bamwisa.

⁸ Ekintu iyi nkende nandakayi itilwa ukuti "Ibala lya mulopa."

⁹ Ifyalandilwe kuli kasesema Yeremia fyalifikilisye ukuti, "Bapiitile ulupiya lwa siufele amakumi yatatu emutengo untu abena Israeli bamusitisisyepo,

¹⁰ bailesitamo ibala lyakwa kabumba wa nongo ngafintu Imfumu yalandile."

Yesu na Pilato

(Mako 15.2-5; Luka 23.3-5; Yohani 18.33-38)

¹¹ Yesu bamutwele kumulashi Pilato uwamwipwisye ukuti, "Busye uuli Mfumu yaba Yuda?" Yesu ayaswiike ukuti, "Naulanda."

¹² Lelo lintu basimapepo bakindami na bakalamba balemwebelela, tayaswikepo nangu kimo.

¹³ Pilato amwipwisye ukuti, "Busye tauleumfwa ifintu fyonse ifi fintu balekwebelela?"

¹⁴ Lelo Yesu alikene ukwasukapo isivi nangu limo, iki kyalengele Pilato ukupapa.

Yesu bamupingwila ukufwa

(Mako 15.6-15; Luka 23.13-25; Yohani 18.39—19.16)

¹⁵ Lyonse pe Pasaka, umulashi alebakakwilapo umufungwa umo untu abantu balefwaya.

¹⁶ Pali iyi nsita kwali umufungwa umo uwali naisibikwa uwaleitwa ukuti Balaba.

¹⁷ Lintu ibumba lyakolongene, Pilato abepwisye ukuti, "Busye ninani mulefwaya imikakwile pali Balaba na Yesu uwitwa Klistu?"

¹⁸ Pilato alisibe ukuti baaletete Yesu kuli ena pamulandu nomufimbila.

¹⁹ Lintu Pilato ali naikala pakipuna kya bupingusi umukasi wakwe amutumine amasiwi ukuti, "Wikita nangu kimo pali uyo muntu wakaele, ninkyusiwa apakalamba mukiloto pamulandu noyo muntu."

²⁰ Lelo basimapepo bakindami naba kalamba basongelekenye abantu ukuti balombe ukubakakwila Balaba elo Yesu ena bamwipaye.

²¹ Pilato aipwisye ibumba nakabili ukuti, "Busye pali aba babili, ninani mulimukufwaya imikakwile?"

Bayaswike ukuti, "Balaba!"

²² Pilato abepwisye ukuti, "Busye nomba inkite syani kuli Yesu uwitwa Klistu?"

Bonse bayaswike ukuti, "Mutanikeni!"

²³ Lelo Pilato abepwisye ukuti, "Mulandu nsi akitile?"

Batampile ukubilisya nomba ukukilapo ukuti, "Mutanikeni"

²⁴ Lintu Pilato amwene ukuti tapali kintu engakita kuti ifimfulunganya fyaimafye, aabulile amensi, asamba kuminwe pamenso yabantu bonse nokulanda ukuti, "Nsiliimo muli iyi mfwa ya uyu muntu, mulandu wenufye!"

²⁵ Ibumba lyonse lyayaswike ukuti, "Lekeni umulopa wakwe ube pali fwebo napabana besu!"

²⁶ Pilato abakakwilile Balaba, kabili panuma alopola Yesu abapele ukuti bayemutanika.

Abasilika bapunika Yesu

(Mako 15.16-20; Yohani 19.2-3)

²⁷ Abasilika ba mulashi batwele Yesu mukipango, elo bakolonganika nempuka ya basilika yonse.

²⁸ Yesu bamufulile insalu syakwe noku-mufwika umwingila wakasika.

²⁹ Bapikwile inana yamyunga bamufwika kumutwe, nokumufumbatika itete kukulyo. Balemufukamina nokumupunya ukuti, "Mulopwe kanabesa wemfumu ya Bayuda!"

³⁰ Balemumfwisila amate, bamupoka itete balamuma ku mutwe.

³¹ Lintu bapwisise ukumupunika, bamufulile umukansu bamufwika insalu syakwe, Elo bamutwala mukumutanika.

Yesu bamutanika

(Mako 15.21-32; Luka 23.26-34; Yohani 19.17-27)

³² Lintu baleya, bakumenye umwaume uwalefuma ku Sirene isina lyakwe ni Simoni, kabili abasilika bamupatikisye ukupiiita umusalaba wakwa Yesu.

³³ Bafkile kunkende iyaleitwa Gologota, ikilepilibula ukuti, "Inkende ya Fipaanga".

³⁴ Bapele Yesu umwangasi wasankana nendusya ukuti anwe, lelo panuma abika palulimi, alikene ukunwa.

³⁵ Lintu bamutanike, balependula pakwakana insalu syakwe.

³⁶ Nokwikala pansi balamulinda.

³⁷ Pamulu wamutwe wakwe babikilepo akapampa apalembelwe umulandu untu bamwipailepo ukuti, "Uyu ni Yesu Imfumu ya Bayuda."

³⁸ Batanikepo notupondo tubili kamo kukulyo nakambi kukuso.

³⁹ Abapita nsila balepukunya imitwe nokutuka Yesu insele,

⁴⁰ balelanda ukuti, "Ewebo walelanda ati kuti wabongolola itempele nokulikula nakabili munsiku sitatu! Ngoli Mwana wakwa Lesa ipususe! Ikila pamusalaba!"

⁴¹ Mu musango umowine basimapepo bakindami na bakafundisya ba Mafunde na bakalamba ba bantu balemupunika ukuti,

⁴² "Alepususya bambi, lelo ena teti aipususe! Nga nimfumu yabena Israeli, akoke pamusalaba! Elintu twalamusumina!"

⁴³ Aketekele muli Lesa, ale Lesa namupususe ngalimutemwa, pantu alelanda ati, "Ndimwana wakwa Lesa!"

⁴⁴ Notupondo tubili utwatanikwe pamo nao twalamusalula.

Imfwa yakwa Yesu

(Mako 15.33-41; Luka 23.44-49; Yohani 19.28-30)

⁴⁵ Ukufuma lintu akasuba kafikile pamutwe pansita ya 12 koloko mukyalo monse mwafiitile nafititi, ukufika napan-sita ya 15 koloko.

⁴⁶ Pansita ya 15 koloko Yesu alilile mwisiwi ilikalamba ukuti, "Eloi, Eloi, Lama

sabakatani?" Ikilepilibula ukuti, "Lesi wandi, Lesi wandi, Nikinsi mwandekesesa?"

⁴⁷ Lintu bamo pabaali nabeminina palya baumfwile ifi, balandile ukuti, "Aleita Eliya."

⁴⁸ Palyapene, umo pali bena abutwike ayapiita umwepu atubika mu mwangansi wakantuka, autunga kwitete nokupa Yesu ukuti anwe.

⁴⁹ Lelo bambi balandile ukuti, "Tulolele, tumone Eliya ngalaisa mupususya!"

⁵⁰ Kabili lintu Yesu apundile isivi lyapamulu, awe aleka nomweo.

⁵¹ Pali ilya nsita insalu baali nabatanika mwi Tempele yalepwike pabili ukufuma pamulu ukufika pansi. Isonde lyalitentele, amabwe yalilepawike,

⁵² imanda syaliswike, abantu bamusilo abengi abali nabafwa balibuswe.

⁵³ Bafumine mu manda, napanuma yakubuka kwakwa Yesu baile musumba wamusilo, nokuyamonekela kubantu abengi.

⁵⁴ Lintu umukalamba wabasilika nabasilika abalelinda Yesu baumfwile makumba nokumona ifintu fyonse ifyakitike, bakwetwe nomwensoko nokulanda ukuti, "Mukisinka uyu muntu aali Mwana wakwa Lesi!"

⁵⁵ Kwali banamayo abengi, abaletamba akatalamukila, bakonkele Yesu ukufuma ku Galili kukulamutangata.

⁵⁶ Pali bena pali Mariya Mangadeleni, Mariya nyina wakwa Yakobo na Yosefu, nanyina wabana bakwa Zebedee.

Ukusikwa kwakwa Yesu

(Mako 15.42-47; Luka 23.50-56; Yohani 19.38-42)

⁵⁷ Lintu kyali ikyungulo, kwaisile umukankala ukufuma ku Alimateya isina lyakwe ni Yosefu, kabili nao ali musambi wakwa Yesu.

⁵⁸ Aile kuli Pilato mukulomba ikitumbi kyakwa Yesu. Pilato apele insambu ukuti bapele Yosefu ikitumbi.

⁵⁹ Eikyo Yosefu apiitile umubili wakwa Yesu aupomba munsalu iyipya,

⁶⁰ aubika namumanda yakwe iipya intu afonkwele mwilibwe. Elo akunkulusiswayo ilibwe ilikalamba pamwinsi wamanda aya nokuya.

⁶¹ Mariya Magadalenini na Mariya mubiye bali nabekala kulyakwine apalungatene nemanda.

Balonda imanda

⁶² Ubusiku bwakonkelepo, panuma yabusiku bwakupukanya, basimapepo bakindami naba Falise baile kuli Pilato.

⁶³ Balandile ati, "Mwemfumu, natwibusya fintu ulya muntu wabufi

alelanda lintu ali umumi ukuti, 'Nkabuka nakabili panuma yansiku sitatu.'

⁶⁴ Peleni abakulonda imanda yakwe bwino bwino mpanka nobusiku bwabutatu, pakuti abasambi bakwe bekeyamwiba elo bakaleyeba abantu ukuti nabuka kubafwa. Ubu bufi bwakulekesya bukabipapo ukukila ubwakwambilapo."

⁶⁵ Pilato abebele ukuti, "Piiteni abakulonda, musininkisye ukuti balonda bwino bwino imanda ngafintu mwisibe."

⁶⁶ Efintu bailefenenkesyapo, basyapo nabasilika bakulonda.

28

Ukusikwa kwakwa Yesu

(Mako 16.1-10; Luka 24.1-12; Yohani 20.1-10)

¹ Nomba panuma yabusiku bwe Sabata, kumakya pamulungu, Mariya Magadalenini na Mariya mubiye baile mukumona imanda.

² Kwapitile makumba, pantu malaika wa Mfumu alikile ukufuma kumulu. Ailulwilepo ilibwe pa manda aikala napalya pene.

³ Imimonekele yakwe yali ngakalumba, nefyakufwala fyakwe fyali ifyabuta tuutu nge mfula yamabwe.

⁴ Abalelonda bayambile ukututuma kumwensoko, bawile pansini ngabafwile.

⁵ Malaika aebele banamayo ukuti, "Mwitiina! Ningisiba mulimukufwaya Yesu untu batanike."

⁶ Talimo Lesi namubusya kubafwa ngafintu alandile. Iseni mumone pantu bamulalike.

⁷ Kabiyeini mukwangufyanya, muleya eba abasambi bakwe ukuti, 'Nabuka kubafwa, apa alimukuya ku Galili natangilako, ekuntu mukayamonana!' Efintu nakisa mukumyeba."

⁸ Eikyo banamayo bafumine kumanda mukwangufyanya, nabesulamo nensansa uku nomwensoko, balebutukila mukweba abasambi bakwe.

⁹ Mukupumikisya Yesu abakumanya nokubeba ukuti, "Umutende ube nemwe," Bapalamine kuli ena baikata ku makasa yakwe balamusinsimuna.

¹⁰ Elo Yesu abebele ukuti, "Mwitiina, kabiyeini mwebe bamuninane ukuti baye ku Galili, ekuntu balaisa mbona."

Akasebo ka bamalonda

¹¹ Lintu banamayo baleya, abasilika bamo abalelonda babwelelemo kumusumba. Baileyeba basimapepo bakindami ifyakitike fyonse.

¹² Basimapepo bakindami bakolongene na bakalamba babantu balaumfwana fintu balakita. Bapele abasilika ulupiya ulwinge

¹³ nokubeba ukuti, “Mulelanda ati, ‘Abasambi bakwe bakisaiba umubili wakwe ubusiku lintu twakiba mutulo.’

¹⁴ Kabili ngakyakweba ati Umulashi aumfwa ifi, mwikasakamana nelyo kimo tukesiba fintu tukamweba mpaka tukamifumye mubwafya.”

¹⁵ Abasilika bapiitile ulupiya bakita nelyo babebela ukukita. Ukufika nalelo ili elyasi lyasabankana ku Bayuda.

Yesu amoneka kudasambi bakwe

(Mako 16.14-18; Luka 24.36-49; Yohani 20.19-23; Imilimo 1.6-8)

¹⁶ Abasambi ikumi limo na umo baile mu Galili palupili pantu Yesu abebela ukuya.

¹⁷ Lintu bamumwene balimusin-simwine, nangu bambi balemutwisika.

¹⁸ Yesu apalamine kuli bena nokubeba ukuti, “Amaka yonse mumulu napano isonde nayapelwa kuli nebo.

¹⁹ Kabiyeni muleyalenga abantu bonse ukuba abasambi bandi, mulebabatisya mwisina lyakwa Tata, ilya Mwana, nelyakwa Mupasi wamusilo,

²⁰ kabili mulebafundisya ukulakonka fyonse fintu namikonkomesye. Kabili nakulaba namwebo insita yonse, mpaka nakumpela yakyalo.”

Kalata yakibili iyalembelwe Paulo kubena TESALONIKA

UBULONDOLOSI

Inkalata yakibili iyaku Tesalonika yalembelwe na Paulo umutumwa (1.1). Alembele iyi kalata mukwangufyanya panuma alemba kalata yakubalilapo ku Tesalonika, mummyaka amakuni yasano naumo panuma yakufyalwa kwakwa Klistu. Paulo ali akili mu Korinto lintu alembele iyi kalata ku lukuta mu Tessa-lonika, ulukuta luntu asangile lintu ali pabulendo bwabubili ubwakusabankanya Imbila (imilimo yabatumwa 17.1-10). Ihuuku lyamilimo yabatumwa lyalanda ukuti ulukuta lwapangilwe naba Yuda bamo bamo elo naba Giriki abaengi.

Ulukuta lyamutesalonika lwalipos-esyeko amano pamulandu wansita yampela elo nokwisa kwakibili ukwakwa Klistu, pantu Paulo alilembele ifingi pali iyi ilandu muli syonse inkalata sibili isyaku Tesalonika, mupepi napakati kakalata yak-ibili iyaku Tesalonika yaba pansita yam-pela. Kabili Paulo akonkomesye pakukana ikalafye ukwabula ukubomba. Umuntu onse afwile ukubombela ifyakulya fyakwe 3.6-10.

Imilandu yatantama ngefi

1. Paulo pakulemba iyi kalata atampilepo ukulondolola umwine elo nabantu bakwe. 1.1-2.
2. Elo atotela Lesa palukuta mu Tessa-lonika nokubapepela 1.1-12.
3. Mukipande kyabubili, Paulo alanda pansita yampela.
4. Elo alanda pakukana ikala ukwabula ukubomba 3.1-15.
5. Paulo alekelesye mukuposya ulukuta nakabili 3.16-18.

¹ Ninebo Paulo, Sailasi elo na Timote twamilembela mwelukuta lwamu Tessa-lonika mwebaba muli Lesa shifwe kabili Nemfumu Yesu Klistu.

² Ukusenaminwa elo nomutende fibe namwebo ukufuma kuli Tata elo Nemfumu Yesu Klistu.

Ubupingusi bwapakwisa kwakwa Klistu

³ Mwebabwananyina, fwebo tulatotela Lesa lyonsefye pali mwebo, pantu ek-ilungeme kuli fwebo ukulakita, umusango wakitetekelo kyenu kilekula apakalamba kabili nekitemwiko mwakwatila kila umo naumo kileya kilekulilako.

⁴ Eikyo fwebo tulaitakisa mukulanda kwesu pali mwebo, munkuta syakwa Lesa.

Tutasya pafyo mwakonkanyapo ukusum-ina elo nokushipikisa lintu mwapita mu-makyusi nangula ukupakaswa.

⁵ Iki kyonse kilangililo kyakweba ati ubupingusi bwakwa Lesa bwamulinganya, pakweba ati mwaba abalinga kubufumu bwakwe buntu mukyulila.

⁶ Ikyakine Lesa wamulinganya, akakyusya abobonse abamikyusya,

⁷ akapwisa amakyusi yenu elyo na-makyusi yesu yene. Akakita ifi, ilyo Im-fumu Yesu ikamonekela ukufuma mumulu nabamalaika bakwe ababulamba.

⁸ Akesa nolubingu lyawasililo ulwakwisa kanda abo bonse abasyaisila Lesa kabili nabo bonse abashumfwila Imbila Nsuma ya Mfumu yesu Yesu.

⁹ Bakakyula umuyayaya, kabili ak-abafumya namuceni kyakwe elyo na-mubukata bwabulamba bwakwe,

¹⁰ Lintu akaba nabwela pali bulya busiku, abamusilo bakalamulumbanya, elo abamatetekela nabo bakamukindika, kabili namwebo mukaba nabena pantu mwalisumina amasiwi yabukambone bwesu.

¹¹ Eikyo lyonsefye tulamipepela, ukuti mube nemibeele yalinga kubwite buntu Lesa amitako. Pakuti kumaka yakwe engafikilisya ifisuma fyonse fintu mufwaya ukukita nokupwilikisa imilimo yenu yonse intu mubomba mukisumino,

¹² pakweba ati isina lya Mfumu Yesu likatamikwe muli mwebo, namwebo mukatamikwe muli ena, ukulingana nokusenaminwa kwakwa Lesa wesu elyo ne Mfumu yesu Yesu Klistu.

2

Umubifi

¹ Nomba, ukulolenkana nokwisa kwa Mfumu yesu Yesu Klistu kabili nokuku-mana kwesu kyapamo nankwe, tulemipa-pata mwe babwananyina ukuti,

² tamufwile ukutunsya imitima nangu ukusakamana pamabusesemo yamo, inkalata nelyo utusebo tumo, utulanda ati nifwebo twalandile ati ubusiku bwa mfumu nabwisa kale.

³ Mwileka uuli onse amilufye munsila iili yonse, pantu bulya busiku tabwakese mpakafye abantu ngabayalukila Lesa ka-bili nomuntu mubifi akasokoloke,

⁴ uupinkana kabili uunsansabika ukuk-ila pali fyonse ifitwa tulesa nafyonse fintu abantu bapepa, pakuti akapiite apak-wikala mwitempele lyakwa Lesa, noku-lalamda ukuti ninebo Lesa.

⁵ Busye tamwibusya ukuti ilyo nali namwebo nalimyebele ifi?

⁶ Kabili nomba mwalisiba ikyalenga ukuti kwaliba ikyamwikatilila pakuti akaisikolole pansita iyalenga.

⁷ Pantu amaka yankama yakwa mpulamafunde, kabili ikili ilabomba kabili fintu nandile ukuti fikakitika, tekuti fikitike kanofye Lesa afumyapo uulenga ifi fintu ukukitika.

⁸ Kabili elo mpulamafunde aka-sokoloka, uo Imfumu Yesu ikakifya kumupu wakukanwa kakwe nokumonaula kubukata bwakwisa kwakwe.

⁹ Ukwisa kwakwa mpulamafunde kuk-abafye nge mibombe yakwa Satana, akabomfye imisango yonse iyakulangilamo amaka yakwe ukupitila mufisibilo ne fipapwa ifi fikaba fyabufi.

¹⁰ Kabili akabomfya nensila syonse isyo umubifi abepelamo abo abaleloba. Bakaloba pantu balikene ukutemwa ikisinka kabili nokupusuka.

¹¹ Pamulandu wafi Lesa alatuma amaka yakubafulunganya, mukubalenga basumine ifyabufi,

¹² pakuti bonse bakasekwe, pantu balikene ukusumina ikisinka lelo balebekelwa mububifi.

Mwalisalwa ukuti mukapusuke

¹³ Lelo lyonse tulatotelesa Lesa pamulandu wenu mwebatemwikwa ku Mfumu, pantu pakutampa Lesa amisalile ukuti mukabe abantansi ukupusuka, ukupitila mukusan-gululwa kwa Mupasi elo nokusumina mukisinka.

¹⁴ Lesa amitile pamulandu wa Mbila Nsuma twamisimikile, pakuti mukwateko ubukata bwa mu Mfumu Yesu Klistu.

¹⁵ Eikyo kansi mweba bwananyina beni abashipa nokwikatitilila kuntambi twamishilile isyo twamifundile, ukupitila mumasiwi yantu twamyebelefe pakanwa, nayantu twamilembele munkalata.

¹⁶ Imfumu yesu Yesu Klistu umwine, na Lesa Tata uwatutemenwe, nokutupela ikikoselesi kyamuyayaya, nokusumina ukusuma ukupitila mukusenaminwa,

¹⁷ akoselesye imitima yenu nokumikosya pakweba ati mulebomba imilimo iisuma yonse nokulalanda ifisuma.

3

Muletupepelako

¹ Mukulekelesya, mwebamunyanane muletupepela ukuti amasiwi yakwa Lesa yatwalilile ukusabankana elo nokupokelelwa nomukinsi, ngefyo kyali pali mweba.

² Kabili mulepepa nokutula twingapokololwa, kubalwani, elyo nabantu ababifi pantu tebonse abakwata ikitetekelo.

³ Lelo Lesa wakisinka, akamikosya kabili nokumikingilila kububifi.

⁴ Kabili twalisintilila mu Mfumu, ukuti mulakita, kabili mwakulakita fintu twamwebele.

⁵ Imfumu naitungulule imitima syenu mukutemwa ukwakwa Lesa namukusupikisya kwakwa Klistu.

⁶ Nomba talemikonkomesya mweba bwananyina, mwisina Iya Mfumu Yesu Klistu, ukuti talukeni kuli munyina uuli onse uuwikala mubunanjani, kabili uushikala ukulingana namafundisyo mwapokelele ukufuma kuli fwebo.

⁷ Pantu imwe mwebene mwalisiba fintu mufwile ukulatupasyanya, pantu tatwali bananjani lintu twali namwebo,

⁸ tatwalilepo umukate wamuntu uuli onse ukwabula ukulipa, lelo twalebombesya kabili twalebomba ubusiku nakasuba pakuti twiba ikisendo ku uli onse pali mweba.

⁹ Tepamulandu wakweba ati tatwakwata isyo nsambu, isyakuti muletutungilila, lelo nipamulandu wakumipela ikilangililo ikisuma ikyakulatupasyanya.

¹⁰ Pantu nelyo twali namwebo, twalimipele iki ikipope ukuti, "Uwakana ukubomba nokulya elalya".

¹¹ Pantu tulomfwa ukuti bamo pali mweba bananjani, tababomba inkito baikalilafye ulwambo.

¹² Nomba abantu bapalefyo tula-bakonkomesya kumaka ya Mfumu Yesu Klistu ukuti balekita fintu bafwile ukulakita pakuti balepanga ubwikasi bwabo.

¹³ Mweba bwananyina, mwilatendwa ukulakita ifisuma.

¹⁴ Ngyakyakuti uuli onse akana ukukonka fintu twalanda muli iyi inkalata, mumwisibe bwino uyo muntu kabili mwilasangwa nao, pakuti abe nensoni.

¹⁵ Mwilamumona ngo mulwani wenu, lelo mulemusoka ngamunonko.

Amasiwi yakulekelesya

¹⁶ Nomba lekeni Imfumu yamutende iyine, imipe umutende munsita syonse kabili namusila yonse. Imfumu ibe namwebo bonse.

¹⁷ Nebo ne Paulo nalemba aya amaposyo namaboko yandi. Ngekisibilo ku nkalata sintu nempa.

¹⁸ Ukusenaminwa kwa Mfumu yesu Yesu Klistu kube namwebo bonse.

Kalata yakwa YAKOBO

UBULONDOLOSI

Ikitabo kyakwa Yakobo kyalembelwe ku muntu wesina Iya Yakobo. Uyu Yakobo ni munyina wakwa Yesu, ulya wali in-tungulusi mulukuta Iwa pakutampa ka-bili ali mukilye kya mu Yerusalemu (Im-ili 15.13). Umutumwa Polo nao amwitile ukuti, "Ikisinte" kya lukuta muli Galatiya 2.9. Abamasambililo basumina ukuti ikitabo kyakwa Yakobo kyalembelwe Lintu imyaka amakumi yasano tayalakumana panuma Yesu afyalwa. Apo Yakobo ali nin-tungulusi mulukuta lwamu Yerusalemu, alembele ikitabo ninsi aleikala mulya mwine.

Yakobo alembele ikitabo kyakwe "Ku mikowa ikumi limo na sibili isyasalan-gana ikyalo kyonse" (1.1). Amasam-bililo yamuli Yakobo yabomba ku bena Klistu bonse lelo ifi abomfesyeye amasiwi yakuti Imikowa ikumi limo na sibili ki-langilila ukuti Yakobo alelembela abena Klistu aba Yuda. Pantu iki kitabo kyali nokusabankana amabumba yaba kabe-lenga, pantu kyalandile pa fikomo ifingi. Yakobo atontele pabwampano bwaba pa kitetekelo ne milimo. Ikitetekelo kyakine kikamonekela mu milimo (2.17). Kabili alandile na pakulakindamikapo abanonka 2.1-4 nokutweba ukuti tulengelela muli fintu tulanda 3.1-12.

Fyatantama ngefi

Yakobo aposya bakabelenga bakwe mu 1.1

Ikyakonkapo akoselesya abena Klistu ukulasipikisya amafya mu (1 na 2 na 7)

Elo alanda na pafyo kyalinga ikitetekelo ukumonekela mu milimo mu (2 vs 1 na 26).

Panuma yaifyo alanda na pamaka amasiwi yakwata mu 3.1-12.

Yakobo alondole ifyo amano yakwa Lesa yapusana na mano yapesonde 3.13—4.10.

Ikyakonkapo asoka bakabelenga bakwe pamulandu wakuyumfwa 4.11—5.6.

Yakobo apeisya ikitabo kyakwe mu 5.7-20 mukupeela ifyakulakonka.

¹ Ninebo Yakobo, umubomfi wakwa Lesa ne Mfumu Yesu Klistu namiposya mwemikowa ikumi limo nasibili isyasalan-gana ifyalo fyonse.

Muleba aba kitetekelo na mano

² Mwebabwananina mulekimona ngesyuko amakyusi ya misango misango ngayamisila,

³ pantu mwalisiba ukuti ukwesiwa kwa kitetekelo kyenu kuleta ukusipikisya.

⁴ Leken ukusipikisya kupwisye umulimo wakuko, pakweba ati muleba abakula, kabili abapwililika ukwabula ukubulisya akantu nangu kamo.

⁵ Umo pali mwebo ngaabulisya amano, alombe kuli Lesa ukuti amupele. Lesa nao uupelesya nensansa kuli onse uwamulomba akamupela.

⁶ Lelo pakulomba afwile aketekela ukwabula ukutwisika, pantu onse uutwisika aba nge bimbi Iya pali bema ili sunkanisiwa nokupitwa nomwela.

⁷ Umuntu uutwisika eenekela ukupokelela ikintu ikili kyonse ku Mfumu.

⁸ Abafye uwabula ukusininkisya fintu ali nokukita, imilangwe yakwe yaluka alukafye.

Ubupina nobukankala

⁹ Uwabwananyina umupina afwile ukumfwa bwino palifintu Lesa amukin-damika.

¹⁰ Nomukankala nao afwile ukumfwa bwino pali fintu Lesa amupoka ubukin-dami, pantu akalukuta ngeluba Iya kyani.

¹¹ Pantu akasuba katula akabalikisya, nekikabilila kilenga ikyani ukuma. Amaluba ya kyani yalalukuta nokuyemba kwapwa. Mu musango umo wine efintu nomukankala akonaulwa pansita apamfiwe namakwebo yakwe.

Ukwesiwa no kutunkwa

¹² Alisyuka umuntu uusipikisya mu mesyo. Pantu ngakimfya amakyusi akapokelela ikilambu kya mweo kintu Lesa alaya abantu abamutemwa.

¹³ Ngamwatunkwa, peba nangu umo uufwile ukulanda ati, "Lesa antunka." Pantu Lesa tekuti atunkwe ku mubifi kabili nao tekuti atunke uuli onse.

¹⁴ Lelo umuntu atunkwa lintu ulunkumbwa lwakwe lwamongola no kumukwata.

¹⁵ Elo ulunkumbwa ngalwaimita lufyala ulubembu, kabili no lubembu nga lwakula lufyala imfwa.

¹⁶ Ala mwilabepwa mwe bwabananina!

¹⁷ Ifyabupe fyonse ifisuma kabili ifyap-wililika fifuma ku mulu. Fifuma kuli Tata uwabumba ifya mumulu ifipela ulubuutu. Uusyaluka ngekinsingwa kilesyunguluka.

¹⁸ Lesa umwine ku kufwaya kwakwe ewatufyele kwi siwi lyakwe ilyakisinka pakuti tube abantansi pa fibumbwa fyakwe fyonse.

Ukumfwa no kukita

¹⁹ Isibeni iki mwebabwananina abatemiwika! Umuntu onse alingile ukuba uwayanguka ukumfwa, lelo uukokola ukulanda nokufulwa.

²⁰ Ukufulwa kwa muntu takuleta ubulungami buntu Lesa akabila.

²¹ Talukeni ku fyakowela fyonse ne misango ibi yonse mukili nayo. Mulenakila Lesa nokupokelela amasiwi yakwe yantu abyala mu mitima yenu ayaba namaka yakumipususya.

²² Mwilabepa pakuphelelaye mukumfwa amasiwi yakwa Lesa lelo mulekita nafintu yalembeba.

²³ Onse umfwafye amasiwi lelo takita fintu yalanda, aba ngomuntu uwailolesya pamenso mwigilashi.

²⁴ Kabili lintu aimona aya, kabili palya pene ailaba fintu amoneka.

²⁵ Lelo onse uulolekesya mu Mafunde ayapwililika. Amafunde ayalenga umuntu ukuba umuntungwa, kabili atwalilila ukwabula ukuba komfwafye ulaba lelo kakita, akaba uwapalwa muli fyonse mumilimo yakwe yonse.

²⁶ Bonse abalanda ati nibakapapa, lelo tabasunga ululimi lwabo ninsi baibepafye abene nabukapapa bwabo buntu bwabula ubuyo.

²⁷ Bukapapa ubwalengama kabili ubusyakowela kuli Lesa nyubu, Kwafwa abana bansiwa naba mukamfwilwa muli fintu balekabila nokutalusya umuntu mukukowela kwisonde.

2

Mwilakita mukisya kinani

¹ Mwe babwananina, abasumina mu Mfumu yesu Yesu Klistu iyabukata, mwilaba nakapatulula.

² Ngakyakuti umukankala uufwele imbala minwe ya golide nefyakufwala ifyayemba aisa mu njanda muntu mulongene elo nomupina uwasapula nao aisamo.

³ Ngamwapokelela bwino uufwele insalu isisuma mwamweba ukuti, "Ikala apa apaweme", elo mwaeaba umupina ukuti, "Webo keminine uko, nangu ati, soikale pansu mupepi nanebo."

⁴ Busye ninsi tekapatulula mwakita? Busye ninsi temano ayabi mwabomfya mukupingula?

⁵ Ufweni mwebabwananina abatemiwika bandi! Busye Lesa tasala aba bantu abo abantu pano sonde beta ukuti bapina ukuba abakankala mukitetekelo? Abasala ukupyana ubufumu buntu Lesa alaya abamutemwa.

⁶ Lelo mwebo mwafupula abapina. Busye tebakankala abamifyengelesya no kumitatansinsya mufilye?

⁷ Busye tebasalula isina likindami ilyakwa Yesu lintu mwainikweko?

⁸ Nga kyakuti ikine kine mulakita ifunde ilikalamba ilya mumalembo yamusilo ilyakuti, "Uletemwa umubiyo nga fintu waitemwa," ninsi mulalungika.

⁹ Lelo ngamulapatulula ninsi mulabembuka kabili namusangwa no mulandu wakutoba amafunde.

¹⁰ Uyo onse usunga amafunde yakwa Lesa yonse elo atobapo limo, ninsi apanga umulandu wakutoba yonse.

¹¹ Pantu uwalandile ukuti, "Wilakita bukende," ewalandile nokuti, "Wilapaya." Kansi ngataulekita bukende lelo uleipaya ninsi watoba amafunde.

¹² Imilandile yenu nemikitile yenu ileba nga bantu abalepingulwa ku mafunde ayalenga tube abantungwa.

¹³ Pantu Lesa takomfwe luse pakupingula umuntu usyakwete uluse. Pantu uluse lwalikindama pabupingusi.

Ikitetekelo ne mikitile

¹⁴ Busye mwebabwananyina, buku-muni bulimo umuntu ngalanda ukuti alikwata ikitetekelo nomba talebomba nangu kimo? Busye ikyo kitetekelo kuti kyamupususya?

¹⁵ Nga kyakuti munyinenwe nangu nkansi yenu nasapula kabili takwete nefyakulya.

¹⁶ Ngakyakuti umo pali mwebo alanda ukuti, "Mwende umutende, mulefwala mulekaba, mulelya muleikuta," Lelo takitilepo nangu fimo pali fintu balekabila, busuma nsi bulimo?

¹⁷ Mu musango umo wine, ikitetekelo kyekafye ukwabula ukubombapo nangu fimo kintu kyafwa.

¹⁸ Nomba umo kuti alanda ukuti, "webo naukwa ikitetekelo, nanebo ndabomba imilimo iisuma." Ndanga ikitetekelo kyobe ikwabula imilimo, nanebo nalakulanga ikitetekelo kyandi mu milimo yandi.

¹⁹ Mwasumina ukuti kwabafye Lesa umo mpo. Kisuma! Nengulu sine nasyo syasumina ifyo fine kabili situtuma nomwenso.

²⁰ We kipumbu kya muntu we! Ulimukufwaya nkulange ukuti ikitetekelo kyabula imilimo iisuma kyafye?

²¹ Busye kinsi kyalengele Aburahamu ikikolwe kyesu abe uwalungama pamenso yakwa Lesa? Nipamulandu nemilimo isuma akitile lintu atuulile umwana wakwe Isaaki ilambo pa kipailo.

²² Mwamona ukuti ikitetekelo kyakwe nemilimo fyalebombela pamo, kabili nekitetekelo kyakwe kypawililike kumilimo akitile.

²³ Kabili namalembo yafikiliseye ayakuti, "Aburahamu asumine Lesa, kabili

nekitetekelo kyakwe kyalengele Lesa ukumumona uwalungama pa kinso kyakwe." Kabili Aburahamu aitolwe ukuti ni kibusa wakwa Lesa.

²⁴ Mwamona ukuti abantu betwa abalungama pali fintu bakita, te pakitetekelofye kyeka.

²⁵ Epamo pene naku mwanakasi Rahabu kilende. Lesa amumwene uwalungama pa kinso kyakwe pali fintu akitile. Apokelele inengu sya bena Israeli sibili, asyafwilisya nokufyuka ukubomfya insila simbi.

²⁶ Nga filya umubili wamuntu ufwa umupasi wamuntu nga wafumamo, efintu nekitetekelo kiba ikyafwa ngatakilebomba milimo isuma.

3

Mulesunga ululimi

¹ Mwebabwananyina mwileka abengi pali mwebo babe bakafundisya. Pantu mwalisiba ati fwebo fwe bakafundisya tukapingulwa ukukilapo.

² Pantu fwebonse tulapanga ifilubo. Nomba umuntu uusilufyanya muli fintu alanda ninsi alipwililika. Kabili ninsi aba muntu uwakwata amaka yakutungulula umubili wakwe onse.

³ Tubika ikela mukanwa kakwa kabalwe pakuti alekita fintu tulefwaya. Ngatwakita ifi tulenga kabalwe ukuya konse kuntu tulefwaya.

⁴ Tontonkanyeni pakyombo. Nangu kikule syani, nangu kipiitwe nekimwela ikyakosa syani, kipindulwilwafye kukakafi akanono nokuya konse kuntu kensya wakyombo alefwaya.

⁵ Ululimi nalo efintu lwaba nangu lube kalundwa akanono akamubili, lulailumbanya ukuti lukita ifyakupapa. Tontonkanyeni fintu impanga iikalamba bayokyafye kuli kamulilo akanono.

⁶ Ululimi nalo lwaba kwati mulilo. Pafilundwa fyamibili yesu, ululimi lwaba kwati kyalo ikyaisulamo ububi bonse, lusalanganya ububi mu mubili onse. Lutanda umulilo mu bumi bwesu bonse ubwa pano kyalo kabili lwena lufumya uyu mulilo kumbo.

⁷ Umuntunse kuti ateesa imitundu yonse iya nama syampaanga, ifyoni, ifikulika ne-fyamuli bembba nakuba fyonse ifi tulafiteeka.

⁸ Lelo tapali umuntunse uwingateeka ululimi. Ululimi talutuusya ku bubifi kabili lwaisulamo no busungu ubwipayaya.

⁹ Ku lulimi tulalumbanisisyako Imfumu na Tata, nakabili ku lulimi lumolwine tulatipwililako abantu banensu ababumbwa mukyata kyakwa Lesa.

¹⁰ Ku kanwa kamo kene kufuma ukutipwila no kulumbanya, mwebabwananina ifi tefintu kifwile ukuba.

¹¹ Busye kuti amensi ayasuma na yakikelekese yafuma pa kilambe kimo?

¹² Mwebabwananina, busye umukunyu kuti watwala ifisabo fya miolife, nangu umwangasi ukutwala amakunyu? Ala tekuti ikilambe kya mensi ya kikelekese kifumye amensi ayasuma.

Amano ayafuma kuli Lesa

¹³ Ninani pali mwebo uwamano kabili uwailuka? Uyo afwile ukulanga ukuti wamano kabili muntu wailuka mumikitile yakwe isuma mu fintu akita, mukuikweya nokuba uwamano mulifyonse fintu alekita.

¹⁴ Lelo mu mitima yenu ngamwalikwata umufimbila ngansi no kuitemwa, lekeni ukuyumfwilapo nangu ukukana ikisinka.

¹⁵ Amano yamusango uyo, tayafuma ku mulu, lelo ya pano isonde, teyabumupasi lelo yakwa kiwa.

¹⁶ Pantu uko ukuli umufimbila nokuitemwa, ekuba nekimfulunganya ne misango yabubifi yonse.

¹⁷ Lelo amano ayafuma kuli Lesa yena yaba ayasanguluka, yamutende, yamutembo no bufuke. Elo kabili yakwatisya uluse yakitafye ifisuma. Tayaba namunkisya kinani lelo yaiminina pakisinka.

¹⁸ Ukuba uwalungama pa kinso kyakwa Lesa, efisabo abasopa umutende basombola lintu babyala mu mutende.

4

Mwilapanga bukibusa ne sonde

¹ Busye ifilenga mulesosa nokulapusana fifuma kwisa? Busye temukukonkelela ulunkumbwa ululwisikana muli mwebo?

² Mulafwaya ukukwata ifintu nomba tamukwata, ekyo mulepailapo na bantu. Mufimbila ukukwata nomba tamukwata, eco mupusanina no kulwa. Ekyo tamukwatila nipamusango tamulomba kuli Lesa.

³ Ngamwalomba, tamupokelela pamusango mulomba na mapange ayabi. Mulomba ifintu fyakumisansamusya mwebene.

⁴ Mwe bantu bafutatila Lesa mwe! Busye tamwaisiba ukuti ukuba bukibusa nesonde kuba ubulwani kuli Lesa? Kansi onse uwasala ukuba kibusa ne sonde aba mulwani wakwa Lesa.

⁵ Mwilatontonkanya ukuti tefisinka ifyalembwa mu malembo ifilanda ukuti, "Lesa alitutemwisya ngansi kabili alatufwila ubukwa pamulandu no mupasi untu abika mulifwebo."

⁶ Lelo atupela ukusenaminwa ukukalamba. Ekintu amalembu yalandila

ukuti, "Lesu acincintila abafilumba lelo abaikefya bena alabakwatila ikikuku."

⁷ Kansi mulenakila Lesu. Mule ansya Kiwa nao akamibutuka.

⁸ Palamineni kuli Lesu nao akapalama kuli mwebo. Mwe babembu sambeni iminwe yenu! Sanguuleni imitima yenu mweba myalu myalu.

⁹ Beni nobulanda, lileni nokuloosya. Lekeninseko syenu syaluke imisowa nensansa sibe ubulanda.

¹⁰ Muleikefya pa kinso kya Mfumu, nayo ikamisansabika.

Ulwambo telo

¹¹ Mwebabwananyina mwila ambana. Onse uwalanda ifibi pali munyina nokumupingula, ninsi alanda ifibi pa mafunde yakwa Lesu no kuyapingula. Kansi ngawapingula amafunde yakwa Lesu ninsi tauleyanakila iyoo lelo uleyapingulafye.

¹² Kwabafye umo kapela wamafunde kabili kapingula, uwingapususya nokulofya. Nomba busye niwebo nani uwakupingula umubiyo?

Amataki teyo

¹³ Umfweni nomba mwebalanda ukuti, "Lelo nangu mailo, tukaya kuli uyu nangu kuli ulya musumba. Tukayapwako umwaka umo, tuyapanga amakwebo nokupanga ulupiya ulwingi."

¹⁴ Tamwaisiba fintu ubwa mailo bukaba. Tamwaisiba ngamukaba abomi. Mwebo mwabafye nga fube fube uumoneka pa kasitafye akanono, kabili mwaluba pantu ele.

¹⁵ Fintu mulingile ukulalanda nifi, "Imfumu nga yafwaya tukaba abomi kabili tukakita ifi na filya."

¹⁶ Nomba mwebo muupanga ifilumba nokulayumfwa. Ukuyumfwa konse ukwamusango uyu kuntu kwabipa.

¹⁷ Kansi umuntu onse uwaisiba ifisuma fintu afwile ukukita, nomba takita, ninsi lubembu kuli ena.

5

Mwe bakankala cenjeleni

¹ Umfweni mwe bakankala, lileni ifilamba, mwangwilepo nemisowa pamusango na makyusi ayalamisila.

² Ifyuma fyenu nafiloba, kabili nensalu syenu nasiliwa ku buswa.

³ Golide na Silufele yenu nafikwata indalawa. Nesi ndalawa sikaba ekambone wakumisinina. Sikalya imibili yenu kwati mulilo. Mwebo namuitulikila ifyuma mun-siku yakulekelesya.

⁴ Moneni ifilambu mwafililwe ukupela ababomfi abalebomba mu mabala yenu

filelilila palimwebo. Imisowa syabalesombola mu mabala yenu, nasifika mu matwi yakwa Lesu Wamaka yonse.

⁵ Mubwikasi bwenu ubwa pano isonde mwaleposa ulupiya pa fyakuisansamusya mwebene mweka, nokulemena. Namuiny mubusiku ubwakwipaiwa.

⁶ Mupingwila abantu bakaele imilandu nokubepaya mulabepaya, nabo tabakanako nakalya.

Muleteka imitima nokupepa

⁷ Mwebabwananyina muleteka imitima mpaka nalintu Imfumu ikabwela. Moneni fintu umulimi ateka umutima pakulolela, ifisabo ifisuma fikule fipye mwibala lyakwe. Ateka umutima nokulolela imfula yakubalilapo ne yakulekelesya.

⁸ Nemwe bene muleteka imitima nokwiminina abakonsa ndi, pamusango ukwisa kwa Mfumu nakupalama.

⁹ Mwebabwananyina, mwilaisosya pali fintu umubiyo akita, pakuti mwikapingulwa. Moneni Kapingula ali pa mwinsi.

¹⁰ Mwebabwananyina, fisendeni ngekilangililo fintu bakasesema abalelandila mwisina lya Mfumu balekita, baletoka imitima munsita ya makyusi.

¹¹ Moneni, balya basipikisya mu makyusi ebo twita abasyuka. Mwalyumfwa ukusipikisya kwakwa Yobo nafintu Lesu amulambwile pakulekelesya pantu imfumu yafulisya uluse no kukuntikilwa.

¹² Nekyakilapo mwe bamunyanane mwilalapa mulapo pakulaya ikilayo. Mwilalapa mulu ne ikyalo, nangu ikintu kyonsefye. Lelo mwebo mulelandafye ngani "Ee" ati ee nga ni "Awe" ati awe, ngateifyo Lesu akampingula.

Ipepo lyakitetekelo

¹³ Busye umo pali mwebo ali mumafya? Napepe. Busye umo pali mwebo ali nensansa? Naembe inyimbo syakulumbanya Lesu.

¹⁴ Busye umo pali mwebo nalwala? Naete abakalamba ba mulukuta bamupepelele nokumusuba amafuta mwisina lya Mfumu.

¹⁵ Kabili nepempo lya mukitetekelo likalenga umulwele ukupola. Imfumu ikamundapa nokumubelela uluse ngalibembuka.

¹⁶ Kansi Muleyebelela imembu kuli kila umo naumo nokulapepelana pakuti mulepola. Ipepo lya mulungami lilabomba na maka.

¹⁷ Eliya alifye muntu ngafwebo. Apepele pamaka ukuti imfula iloka kabili nayo tayalokele pa myaka itatu nekipande.

¹⁸ Nakabili apepele ukuti iloke yalilokele nefisabo fyatwala pamusili.

¹⁹ Mwebabwananyina, umo pali mwebo nga ayaluka, afuma na munsila yakisinka elo umbi amwalulula nakabili, isibeni iki.

²⁰ Umuntu onse uwayalulula umube-

mbu ukufuma kumibele yakwe iyalubembu, akapususya ulya muntu kumfwa kabili akafimba pa membu isingi.